MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

86 ncı Birleşim

10 . 6 . 1975 Salı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

I. — Geçen tutanak özeti 514:515

II. — Gelen kâğıtlar 516

III. — Yoklama 517

IV. — Başkanlığın Genel Kurula sunuşları 517

A) Gündem dışı konuşmalar *517,520*

1. — Hatay Milletvekili Mehmet Sönmez'in, İskenderun Demir - Çelik tesislerindeki işten çıkarma, arama ve baskılar hakkında gündem dışı konuşması 517:518

2. — Çanakkale Milletvekili Osman Orhan Çaneri'nin, Çanakkale'de husule gelen sel felâketi hakkında gündem dışı konuşması ve İmar ve İskân Bakanı Nurettin Ok'un cevabı 518:519, 520

3. — Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak'ın, Adıyaman'da İçişleri Bakanlığının tasarrufları ve Adıyaman'ın asayişi hakkında gündem dışı konuşması ve İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün cevabı 520:523

B) Çeşitli işler *520,525*

1. — Memleketimizi ziyaret etmekte bulunan Bulgaristan Parlamento Heyetinin Millet Meclisini ziyaret etmeleri dolayısıyla kendilerine Başkanlıkça «Hoş geldiniz» denilmesi 520

Sayfa

2. — T. B. M. M. Saymanlığının Aralık 1974, Ocak, Şubat 1975 ayları hesabına ait Millet Meclisia Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu (5/31) (S. Sayısı : 173) 525

C) Tezkereler ve önergeler *523*

1. — Görev ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayan'e Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/423) 523

2. — Görev ile yurt dışına giden Çalışma Başkanı Ahmet Tevfik Paksu'ya Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu'nun vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi (3/422) 523

3. — Samsun Milletvekili Hilmi Türkmen'in, Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyeliğinden çekildiğine dair önergesi (4/86) 523:524

4. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan'ın Millî Savunma Komisyonu Üyeliğinden çekildiğine dair önergesi (4/87) 524

Sayfa

D) Danışma Kurulu teklifleri 524

1. — Hükümetin, dış politika konularında 12 . 6 . 1975 Perşembe günü yapacağı gündem dışı açıklama ile bu açıklama üzerine siyasî parti grupları adına yapılacak konuşmaların İçtüzüğün 60 ncı maddesindeki sürelerle bağlı olmaması hakkındaki Danışma Kurulu önerisi. 524

V. — Görüşülen İşler. **525**

1. — Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu tasarısına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik hakkında Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu raporu. (1/141) (S. Sayısı : 71 ve 71'e 1 nci ek) 525:526

2. — 1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) ve (R) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi : 1/292; C. Senatosu : 1/351) (M. Meclisi S. Sayısı : 172; C. Senatosu S. Sayısı: 486) 526:529,552:555

3. — İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığı hakkındaki 4357 sayılı Kanunun 11 ve 14 ncü maddelerinin kaldırılması ve Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı kurulmasına dair kanun tasarısı ile reddi hakkındaki Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Millet Meclisi Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/37; C. Senatosu : 1/1) (M. Meclisi 3 ncü Dönem S. Sayısı : 431, M. Meclisi S. Sayısı : 69 C. Senatosu S. Sayısı : 58) 529:532

4. — Uşak eski Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve İçişleri Komisyonu raporu, ve Millet Meclisi metni (M. Meclisi : 2/1; C. Senatosu : 2/217) (M. Meclisi S. Sayısı : 78; C. Senatosu S. Sayısı : 953 ve 953'e ek) 532:537

5. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner ve 57 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Plan Komisyonu raporu (2/228) (S. Sayısı : 87) 537:544

VI. — Sorular ve Cevaplar **544**

A) Yazılı Sorular ve Cevapları *544:545*

1. — Eskişehir Milletvekili Murat Kâhyaoğlu'nun, Eskişehir Senatörü Ömer Ucuzal'a ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan adına Ticaret Bakanı Halil Başol'un yazılı cevabı 7/509) 545

2. — Gaziantep Milletvekili Yusuf Öztürkmen'in, Hükümetin yüksek dereceli memurlar arasında yaptığı atamalara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün yazılı cevabı. (7/545) 545:546

3. — İstanbul Milletvekili A. Doğan Öztunç'un, uygulanan vergi politikasına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon'un yazılı cevabı. (7/546) 546:547

4. — Burdur Milletvekili Ali Sanlı'nın, 1971 - 1974 yılları arasında ihraç edilen anason miktarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Halil Başol'un yazılı cevabı. (7/565) 547:551

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Gaziantep Milletvekili Mehmet Özkaya, Gaziantep'in anaürünleri nohut, mercimek, fasulye taban fiyat uygulaması,

Giresun Milletvekili Mustafa Kemal Çilesiz, 1975 yılı fındık rekoltesinin fazla olması nedeniyle gerekli tedbirlerin zamanında alınması,

Kars Milletvekili Cemil Ünal, Arpaçay ilçesi köylerinde hudut karakolları ile meydana gelen ihtilâflar;

Konularında gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Sayın üyelerden bazılarına, Başkanlık tezkeresinde gösterilen sebep ve sürelerle izin verilmesi ve

Bu yasama yılında iki aydan fazla izin alan Zonguldak Milletvekili Sadık Tekin Müftüoğlu'na ödeneğinin verilebilmesi;

Kabul olundu.

Erzurum Milletvekili Zekâi Yaylalı'nın Başkanlık Divanı İdareci Üyeliğinden,

Isparta Milletvekili Ali İhsan Balım'ın Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonu ve

Giresun Milletvekili Hasan Vamık Tekin'in de İçişleri Komisyonu;

Üyeliklerinden çekildiklerine dair önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Ordu Milletvekili Memduh Ekşi'nin, Abdurrahman Vahitoğlu 1924 İstanbul doğumlu Mehmet Baydar'ın eşi ve çocukları ile Mahmut Hayrettinoğlu, İstanbul 1942 doğumlu Bahadır Demir'in eşine Vatanî Hizmet Tertibinden maaş bağlanmasına dair kanun teklifinin (2/169), İçtüzüğün 38 nci maddesine göre doğrudan doğruya gündeme alınmasına dair önergesi kabul edildi.

Başkanlık Divanı İdareci Üyeliğine, Cumhuriyetçi Güven Partisince aday gösterilen Kastamonu Milletvekili Hasan Tosyalı,

Komisyonlarda açık bulunan üyeliklere de siyasî parti gruplarınca gösterilen adaylar;

Seçildiler.

Isparta Milletvekili Süleyman Demirel ve 3 arkadaşının, 6831 sayılı Orman Kanununun 1744 sayılı Kanunla değiştirilen 34 ncü maddesinin 4 ncü fıkrasının değiştirilmesine; İstanbul Milletvekili Reşit Ülker ve 32 arkadaşının, 31 . 8 . 1956 gün ve 6831 sayılı Orman Kanununun 34 ncü maddesinin değiştirilmesine; Kocaeli Milletvekili Sedat Akay'ın, 6831 sayılı Orman Kanununun 1744 sayılı Kanunla değiştirilmiş olan 34 ncü maddesinin 4 ncü ve 5 nci fıkralarının değiştirilmesine; Rize Milletvekili Yılmaz Karaosmanoğlu'nun, 31 . 8 . 1956 gün ve 6831 sayılı Orman Kanununun 20 . 6 . 1973 gün ve 1744 sayılı Kanunla değiştirilen 34 ncü maddesinin 2 nci fıkrasının değiştirilmesine ve Kocaeli Milletvekili Sedat Akay ve 3 arkadaşının, 6831 sayılı Orman Kanununa 20.6.1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunla eklenen ek 3 ncü madde (A) fıkrası (c) bendinin deiştirilmesine dair Kanun teklifleri (M. Meclisi: 2/55, 2/65, 2/79, 2/111, 2/112; C. Senatosu 2/73) (M. Meclisi S. Sayısı : 24 ve 24'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 354) hakkında C. Senatosunca yapılan değişikliklere dair M. Meclisi Plan Komisyonunun benimsememe tavsiyeleri reddedilerek, teklifin kesinleştiği açıklandı.

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı madde ve fıkralarının değiştirilmesine ve bu Kanuna ek ve geçici maddeler eklenmesine ilişkin Kanun tasarısı ve C. Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker'in, Samsun Milletvekili Fuat Uysal'ın, Eskişehir Milletvekili Ayşe Aliye Köksal ve 21 arkadaşının, Isparta Milletvekili Süleyman Demirel ve 5 arkadaşının, Isparta Milletvekili Süleyman Demirel ve 4 arkadaşının, Kayseri Milletvekili Turhan Feyzioğlu ve 7 arkadaşının, Ankara Milletvekili H. Turgut Toker ve 4 arkadaşının, İstanbul Milletvekili Reşit Ülker ile Kastamonu Milletvekili Sabri Tığlı ve 2 arkadaşının ve İstanbul Milletvekili Fatma Gülhis Mankut'un, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bazı geçici ve ek maddeler eklenmesine dair Kanun teklifleri (1/253, 2/93, 2/153, 2/154, 2/175, 2/177, 2/236, 2/274, 2/331, 2/345), (S. Sayısı : 168) Danışma Kurulu önerisinin onaylanması sonucunda, gündemdeki diğer tasarı ve tekliflere takdimen, öncelikle görüşülerek kabul edildi.

10 Haziran 1975 Salı günü saat 15.00'te toplanılmak üzere Birleşime saat 21.37'de son verildi.

Başkan	Divan Üyesi
Başkanvekili	Yozgat
Ahmet Çakmak	*İlhami Çetin*

Divan Üyesi
Sivas
Enver Akova

II.— GELEN KÂĞITLAR

9 . 6 . 1975 Pazartesi

Teklifler

1. — C. Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, 1319 sayılı Emlâk Vergisi Kanununa bir madde eklenmesine dair Kanun teklifi (2/423) (Plan Komisyonuna).

2. — C. Senatosu Gaziantep Üyesi Salih Tanyeri ve 3 arkadaşının, 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bu Kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında kanun teklifi (2/424) (İçişleri ve Plan komisyonlarına).

3. — C. Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesine dair Kanun teklifi (2/425) (Plan Komisyonuna).

Rapor

4. — T. B. M. M. Saymanlığının Aralık 1974, Ocak, Şubat 1975 ayları hesabına ait Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu (5/31) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 5 . 6 . 1975) (GÜNDEME).

Sözlü soru

5. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, TRT eski Genel Müdürüyle ilgili Danıştay kararına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/201).

Yazılı sorular

6. — İçel Milletvekili Oral Mavioğlu'nun, Erdemli orman avukatından bir hâkim hakkındaki soruşturmadan dolayı yerinin değiştirildiğine ilişkin Orman Bakanından yazılı soru önergesi (7/601).

7. — Çanakkale Milletvekili O. Orhan Çaneri'nin, Gökçeada Açık Tarım Cezaevi yöneticileri ile ilgili basında çıkan yazılara ilişkin Adalet Bakanından yazılı soru önergesi (7/602)

8. — Muğla Milletvekili Halil Dere'nin 19 Mayıs gösterileri sırasında meydana gelen olaylarda polislerin tutumuna ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/603)

9. — Muğla Milletvekili Halil Dere'nin, Türkiye Elektrik Kurumunca köylere verilecek elektriğe ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/604).

10. — Muğla Milletvekili Halil Dere'nin, Öztürkçe sözlükler kullandığı için imha edilen Millî Eğitim Dergisine ilişkin Başbakandan yazılı soru önergesi (7/605).

11. — İçel Milletvekili Oral Mavioğlu'nun, bazı yurtlarda meydana gelen olaylarla ilgili alınacak tedbirlere ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/606).

12. — Muğla Milletvekili Halil Dere'nin, Millî Eğitim Bakanlığında yapılan bazı atamalara ilişkin Millî Eğitinm Bakanından yazılı soru önergesi (7/607).

13. — Manisa Milletvekili Mustafa Ok'un, «Köylü Efendimizdir» yazılı panonun kaldırılmasına ilişkin Köy İşleri Bakanından yazılı soru önergesi (7/608).

10 . 6 . 1975 Salı

Tasarı

1. — Ege Üniversitesi 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı (1/298) (Bütçe Karma Koimsyonuna).

Rapor

2. — 1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) ve (R) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi : 1/292; C. Senatosu : 1/351) (M. Meclisi S. Sayısı : 172; C. Senatosu S. Sayısı : 486) (Dağıtma tarihi : 10 . 6 . 1975) (GÜNDEME)

Yazılı sorular

3. — Çanakkale Milletvekili O. Orhan Çaneri'nin Bayramiç Lisesi Müdürüne ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi. (7/609)

4. — Aydın Milletvekili M. Şükrü Koç'un, Germencik'te kaçırılan C. H. P.'li Meclis üyesine ilişkin İçişleri Bakanından yazılı soru önergesi. (7/610)

5. — Muğla Milletvekili Halil Dere'nin, Ülkü ocaklarına devri düşünülen bazı eğitim kuruluşlarına ilişkin Millî Eğitim Bakanından yazılı soru önergesi. (7/611)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saatı : 15.00

BAŞKAN : Başkanvekili Memduh Ekşi

DİVAN ÜYELERİ : Oral Mavioğlu (İçel), İdris Arıkan (Siirt)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 86 ncı Birleşimi ni açıyorum.

III. — YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okumak suretiyle yoklama yapılacaktır. Salonda bulunan sayın üyelerin «Burada» demek suretiyle yoklamaya katılmalarını rica ederim efendim.

Adana ilinden başlıyoruz efendim.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Sayın Milletvekilleri, ad okumak suretiyle yaptığımız yoklama sonunda salonda görüşmeler için gerekli çoğunluğun bulunduğunu saptadık.

Görüşmelere geçiyoruz.

IV. — BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

1. — Hatay Milletvekili Mehmet Sönmez'in, İskenderun Demir - Çelik tesislerindeki işten çıkarma, arama ve baskılar hakkında gündem dışı konuşması

BAŞKAN — Bazı sayın üyelerin gündem dışı konuşma istekleri var.

Hatay Milletvekili Sayın Mehmet Sönmez, «İskenderun Demir - Çelik tesislerindeki işten çıkarma, arama ve baskılar nedeniyle» gündem dışı söz istemişlerdir.

Süreniz beş dakikadır, buyurunuz.

MEHMET SÖNMEZ (Hatay) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Adlarına kendilerinin milliyetçi cephe dedikleri, bence yalnız cephe iktidarı olarak simgelenmesi gereken Demirel Hükümetinin işbaşına geldiğinden bu yana kafa ve kol işçileri üzerinde uyguladıkları baskıları dile getirmek için söz aldım.

Baskılara en somut ve ilginç örnek olarak İskenderun Demir - Çelik olaylarını vereceğim. 1965 - 1971 yılları arasında tanıdığımız sayın Başbakanın, Hükümetinde görev verdiği sayın bakanlarının eleştiriye kapalı, bağnaz yapılarını bilmemize rağmen olayların büyüklüğü, sanırım, Yüce Parlamentoya getirmemi zorunlu kıldı.

Umarım, bundan sonra izledikleri yanlış, tek taraflı yolu bırakacaklardır.

8 milyara yaklaşan maliyeti, 1975 yatırım bütçemizin 1/4'ünü kapsayan büyüklüğü, üretime dönük ve ihracatı artırıcı yönleriyle İskenderun Demir - Çelik Tesisleri gerçekten dev bir kuruluştur. Kalkınma potansiyelimize büyük katkıları olacak bu dev tesisi ve onu yapanları korumak, insanlık ve ulusal bir görevden de ötede, bence daha kutsal bir görevdir.

İskenderun Demir - Çelik Tesislerinin anlamlı bir yönü de, Türk işçisi ve mühendisinin eseri olmasıdır. Bugüne dek Türkler yapamaz, beceremez diyerek yabancı mühendis ve müteahhitlere peşkeş çekenlere verilecek en büyük ders, Türk işçisinin alın teri, mühendisinin teknik gücüyle kurduğu İskenderun Demir - Çelik Tesisleridir. Projeleri dahi yabancı firmalara yaptıran yetkililer, sanırım bu dev kuruluşun Türk işçisi ve mühendisi tarafından gerçekleştirildiğini gördükten sonra aynı yolu izlemekten utanç duyacaklardır.

Sayın milletvekilleri, 20 000 işçinin çalıştığı bu dev tesisler, adına cephe denilen Sayın Demirel Hükümetinin görev başına gelmesiyle büyük bir huzursuzluğun içerisine itilmişlerdir. Huzursuzluğu yaratan baş etmen, yeni Hükümetin fabrika müdürlüğüne atadığı kişinin tutumudur. Sayın müdür şu an fabrikanın yapımını alın terleriyle gerçekleştiren işçiye saygı duyacağı yerde, âdeta onlara savaş açmıştır. Elini işçinin ekmeğine uzatmakta, işçinin özgürlüğüne, sendika kurma özgürlüğüne engel olmaya çalışmaktadır.

Yasaların da ötesinde, Anayasal bir hak olan gerçek demokrasinin simgesi sayılan sendika kurma ve seçme hakkının engellenmesi hem üzücü, hem de düşündürücüdür.

İşçiler Çelik - İş adındaki komandoların tekelinde, sermayenin emrinde olan sarı sendikaya üyeliğe zorlanmakta, Maden - İş'in kurmak istediği sendika, türlü oyunlarla engellenmek istenmektedir.

İşçiler, komandoların elindeki Çelik - İş'e üye olmadıkları takdirde işlerinden atılmaktadırlar. Bunun örnekleri vardır. Kişisel yargıdan öteye gitmeyen kararlarla, işçi gazete okumak suçundan, yobaz olmamak suçundan, devrimci olmak gerekçesiyle işinden atılmaktadır.

İmtihan kazanan 300 işçi, sırf komando olmadıkları için işe alınmamıştır. Şimdi Demir - Çelik kapılarında; beceri, çalışma yerine, adamın kafa yapısına bakılmaktadır. Bu ilkel yönetimi, yöneticiler başarı ile uygulamakta, bundan da sıkılmamaktadırlar.

Bundan daha ağır, basın ve kişi özgürlüklerine yönelik baskılar, Demir - Çelik yöneticileri tarafından işçileri sindirmek için aralıksız uygulanmaktadır. Bunun en son örnekleri, işçi yatakhanelerine yapılan baskın, Yeni Ortam, Cumhuriyet, Milliyet gazeteleriyle birlikte anamuhalefet partisi lideri Sayın Bülent Ecevit'in resimlerinin toplatılmasıdır.

BAŞKAN — Sayın Sönmez, toparlayın lütfen.

MEHMET SÖNMEZ (Devamla) — İktidar, gazete okumayı yasaklayıp, muhalefet liderinin resimlerini toplatarak başarı kazanacağını umuyorsa, bunda aldanmaktadır. Bunun çok örnekleri vardır. Bu yolları deneyenlerin tümü başarısızlığa uğramıştır. İktidarın özgürlük anlayışını bilmekteyiz. Çağın çok ardındaki bu görüş, kendilerine kutlu olsun, ama başkalarını da bu yola sokacağız diye, gece baskılar düzenlemelerinin kendilerine bir yarar sağlayacağını ummamaktayız.

Bir dikaka mı var, Sayın Başkan?

BAŞKAN — Bitiyor Sayın Sönmez.

MEHMET SÖNMEZ (Devamla) — Sayın milletvekilleri, ulusumuzun yaşam damarı olarak bu kuruluşta, bu denli ilkel yöntemlere baş vurulması artık önlenmelidir. Bu yol akıl yolu değildir. Özellikle işçinin sendikalaşmasına engel olmaya kalkmak, bundan yarar ummak, 1975 Türkiye'sinde kimseye bir yarar sağlamayacaktır. 1973 seçimlerinden önce, Demir - Çelik'e tüm işçiler Adalet Partisi tarafından yerleştirilmiştir. 1973 seçimlerinde Adalet Partisinin Demir - Çelik'ten aldığı oy oranı % 18'dir. İşçi, baskılarla, tehditlerle sindirilemeyecektir. Yasal haklarını da kimseye vermeyecektir. Devrimci doğrultuda, emeğin yanında, ulusal çıkarlarına paralel sendikalarla birlikte olacaktır. Onu, sermayenin maşası olan, sarı sendikalara üye ettirmeye kimsenin gücü yetmez.

Yöneticileri bir kez daha uyarıyoruz, işçinin yakasından ellerini çeksinler, tarafsız olmakta özen göstersinler, işçinin serbestçe sendikalaşma eylemini baltalamasınlar, devrimci işçileri uyduruk kararlarla işten atmasınlar. İşçi işten atılmaya da, aç kalmaya da alışmıştır, bu yollarla tuttuğu devrimci yolu bırakmayacaktır.

Tümünüze saygılar sunarım. (C. H. P. sıralarından «Bravo» sesleri, alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Sönmez.

2. — Çanakkale Milletvekili Osman Orhan Çaneri'nin, Çanakkale'de husule gelen sel felâketi hakkında gündem dışı konuşması ve İmar ve İskân Bakanı Nurettin Ok'un cevabı.

BAŞKAN — Çanakkale'de husule gelen sel felaketi nedeniyle, Çanakkale Milletvekili Sayın Orhan Çaneri söz istediniz, buyurun efendim.

OSMAN ORHAN ÇANERİ (Çanakkale) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Çanakkale ili, şu geçen bir kaç ay içerisinde, zelzeleden sonra ikinci bir felâket ile karşılaşmıştır. 6 Haziran 1975 Cuma günü 3 saat müddetle yağan şiddetli yağmurun husule getirdiği sel, Karabiga bucağı ve çevresindeki köyleri harap etmiştir Ayrıca, Gelibolu'da da mahsulü alıp götürmüştür. Su seviyesi 3 metreyi dahî, bulmuş, önüne elen her şeyi denize sürüklemiştir. Karabiga bucağı merkezinde 10 ev tamamen yok olmuştur. 80 ev ağır hasar örmüştür. Hafif hasarları da eklersek, yüzün üzerinde hane şu anda yardıma muhtaç durumdadır. 2 vatandaşımız selsularına kapılıp denize sürüklenmiş ve cesetleri denizde bulunmuştur. Ölü sayısının fazla olmasından endişe duyulmaktadır.

Karabiga bucağı ve çevresindeki köylerin birbirleriyle ve ilçe merkezi olan Biga ile irtibatları kesilmiş, yollar âdeta yok olmuştur. Elektrik ve su tesisleri bozulmuştur. Karabiga'nın mümbit ovası ve civarındaki mahsul tamamen zarar görmüştür. Gelibolu'da da mahsül zararı büyüktür. Hayvan telefatı çok fazladır ve tahminlerin üzerindedir. Gelibolu'da da mahsülün yanında ayrıca maddî zarar vardır.

Seçim bölgemdeki vatandaşlarımın şu kısa devrede maruz kaldıkları bu ikinci felâket dolayısıyle önerilerimi arz etmek istiyorum.

Derhal hasar tespiti ile mesken yapımı için gerekli kolaylıkların gösterilmesi ve gerekli tedbirlerin alınması gerekir.

Mahsul ve hayvan telefatı hemen tespit edilerek gerekli yardımın yapılması ve yeni krediler açılması lâzımdır. Eski kredi borçlarının ertelenmesi şarttır.

Harap olan yolların hemen onarılması gerekir.

Çadır gönderilmesi ve aynî yardımların hemen yapılması ve hiç geçiktirilmemesi lâzımdır.

Şiddetli yağmur sularının toplanıp sel haline geldiği bucak merkezinin kuzey batı kesiminde bulunan kuru dere üzerinde sel kapanı yapılmalıdır ve bu şarttır.

Bu önerilerimden sonra söylemek istediğim husus şudur: Gerek tedbirlerin alınmasında bürokratik gecikmelerin işi uzatmasına ilgililerin engel olmasını temenni ederim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Çaneri.

Cevap vermek üzere İmar ve İskân Bakanı Sayın Nurettin Ok, buyurunuz efendim.

İMAR VE İSKÂN BAKANI NURETTİN OK (Çankırı) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Biraz önce Cumhuriyet Senatosu kürsüsünde de Karabiga'da vücut bulan sel âfeti dolayısiyle vatandaşlarımızın uğradıkları büyük zarar muvacehesinde, arkadaşlarımın konuşmalarına cevabımı arz etmiştim. Şimdi de Sayın Çaneri arkadaşımın konuşmasına yüce huzurunuzda kısa bir cevapta bulunmak istiyorum.

Hakikaten 6 Haziran 1975 günü Çanakkale ilimizin Biga ilçesine bağlı Karabiga bucağında büyük bir sel âfeti vücut bulmuş ve milletçe hepimizi büyük teessüre sevk eden bu olay içinde maalesef iki vatandaşımız da hayatını kaybetmiştir. Bunun yanı başında Karabiga'da su baskınının büyük zararı tespit edilmiştir. İlk anda Çanakkale Valisi ile yapılan görüşme sonunda, 30 konutun tamamen yıkılmış olduğu, bazı konutların ise oturulmaz halde bulunduğu tespit edilmişti.

Dün il imar müdürlüğü ile yapılan telefon görüşmesinde 23 konutun tamamen yıkılmış olduğu, 15 konutun çok ağır hasar gördüğü, 50 konutun ise âdeta oturulamayacak halde bulunduğu ifade edilmiştir. Merkezden göndermiş olduğum hasar tespit elemanları, olay mahallinde tespit çalışmalarına başlamış bulunmaktadırlar. Çanakkale maalesef bu yıl içinde bu iki ay içerisinde - iki büyük afete muhatap olmuştur. İki ay önce vücut bulan çok ağır derecede deprem olayının akabinde bu defa 6 Haziran günü de su baskınına maruz kalmıştır. Henüz deprem afetinin izlenimlerini, onun sıkıntılarını ortadan kaldırmaya çalışmış olduğumuz bir sırada, vücuda gelen bu yeni âfet elbette çalışmalarımızı daha çok yoğunlaştırma ve vatandaşlarımızın sıkıntîalrını süratle giderici mahiyette tedbirler almaya bizi sevk etmektedir.

Daha önce de Yüce Meclis kürsüsünde beyan etmiş olduğum üzere Çanakkale'deki ağır, şiddetli deprem olayından sonra, meseleyi bölgesel mahiyette telâkki etmek suretiyle bir rapora bağlamış bu lunuyorduk ve ancak bu yönü ile münferit bazı köylerde vuku bulan yıkıntıları halletmek ve ona göre çare bulucu tedbirler almak gereğini ortaya çıkarabilmiş idik. Dolayısıyle yapılan çalışmalarımızın sonunda, bu bölgesel vasıflandırma şekliyle Çanakkale'de depremden zarar gören vatandaşlarımızın konut problemlerini bir ölçüde, bu yıl içerisinde halletmenin programını yapmış bulunuyoruz. Ümit ediyorum ki, bir iki hafta içerisinde, merkezden göndereceğim elemanlar, konutların yapımı hususunda gerekli bilgi ve yardımı vatandaşlarımıza göstereceklerdir.

Bu defa vukubulan sel afeti neticesinde hasar tespit komisyonu vaka mahallinde çalışmaktadır. 7269 sayılı Kanunun 1051 sayılı Kanunla değiştirilen 1 nci maddesi uyarınca, hazırlanan, Afetlerin genel hayata etkinliğine ilişkin Temel Kurallar Hakkındaki Yönetmelik esaslarına göre konu incelenecek, süratle su baskını afetinin konutlarda yaptığı hasar, genel hayata etkili görüldüğü takdirde, - ki görüleceği anlaşılıyor - o zaman konutları yıkılan afetzedelerden, 7269 ve 1051 sayılı kanunlara göre, hak sahibi kabul edilenler için konut yapımı, 1975 yılı - bu yıl - programına alınacak, talep ve taahhütname alımı, yer seçimi, harita, kadastro, kamulaştırma ve plan gibi öncalışmaların tamamlanmasından sonra, inşaatlara başlanacaktır.

Hedefimiz, gayemiz, arzumuz kış gelmeden, bu sel afetinden dolayı evleri yıkılan veya evleri oturulamaz hale gelen vatandaşlarımızın başını sokacakları bir konuta, bir eve sahip olabilmelerini temindir. Vatandaşları çadırdan kurtarabildiğimiz gün mutluyuz, sevinçliyiz, kıvançlıyız. Meseleyi bir nispet dahilinde halledebilmek amaciyle Kızılay ile yaptığımız temas sonunda, hadise mahalline 100 çadır gönderilmiş bulunmaktadır.

Ancak muhterem arkadaşlarım...

BAŞKAN — Bir dakikanızı rica ediyorum. Sayın Bakan.

B) ÇEŞİTLİ İŞLER

1. — Memleketimizi ziyaret etmekte bulunan Bulgaristan Parlâmento Heyetinin Millet Meclisini ziyaret etmeleri dolayısıyle kendilerine Başkanlıkça «Hoş geldiniz» denilmesi.

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin davetlisi olarak memleketimizi ziyaret etmekte bulunan Bulgaristan Halk Cumhuriyeti Millet Meclisi Başkanı Doktor Vladimir Bonev Başkanlığındaki parlamento heyeti şu anda Meclisimize teşrif etmiş bulunmaktadırlar. Yüce Heyetiniz adına kendilerine hoş geldiniz derim efendim. (Alkışlar)

Teşekkür ederim efendim.

Buyurun Sayın Bakan.

A) GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

2. — Çanakkale Milletvekili Osman Orhan Çaneri'nin, Çanakkale'de husule gelen sel felâketi hakkındaki gündem dışı konuşması ve İmar ve İskân Bakanı Nurettin Ok'un cevabı. (Devam)

İMAR VE İSKAN BAKANI NURETTİN OK (Devamla) — Sel âfeti dolayısıyle bir konuyu Yüce Heyetinizde tekrar ifade etmeye mecburum. Sel âfetine palyatif birtakım tedbirlerle çare bulmanın mümkün olmayacağını ifade etmek istiyorum. Türkiye'nin arazi yapısı yönünden, sel âfetine mani olabilecek tedbirlerin başında, o âfetin vücuda geldiği havzada çalışmaları yapmaya, sürdürmeye mecburuz. Eğer havzada çalışmaları yapmaz isek, Devlet Su İşleri kanalından bu havzalarda rüsubu getiren dereleri, teressübat getirici fonksiyondan dışarı çıkaracak mahiyette birtakım engelleyici tedbirler, birtakım teraslama, banketleme gibi işlemler yapmazsak, Karabiga'da olduğu gibi, yurdumuzun birçok bölgelerinde yukarıda dolu vasıtasıyle veya çok yağan yağmurlar vasıtasıyle çıplak tepelerde su, teressübatı, taşı, kumu önüne alacak ve neticede ulaşabildiği yere kadar bu teressübatı taşıyacaktır. O yönden bir yandan almış olduğumuz bu tedbirler muvacehesinde, diğer yandan da hadiseye köklü tedbirler getirici mahiyette havza çalışmalarını sürdürmek gereğine inanıyorum.

Bunun yanıbaşında maalesef, henüz tabiî âfetlerden zarar gören ziraat ürünlerinin, bu zarardan kurtulmasını öngören kanun tasarısını Meclisten çıkaramadık. O sebeple, âfetlere karşı, Bakanlığım çalışmalarında ancak konutları yıkılan kişilerin konutlarını yapma gibi bir fonksiyon içinde kalıyoruz. Yeni hazırlamış olduğumuz tabiî âfetler gören çiftçilerin ziraî ürünlerinin sigortalanması kanunu şayet Yüce Meclisten çıkarsa, o zaman biraz evvel muhterem arkadaşımın da belirttiği gibi, bunların afetten zarar gören ürünlerinin bedelini de alma imkânları ortaya çıkacaktır.

Üzüntünüz hepimizin üzüntüsüdür. Çare bulucu tedbirleri almakta geceli gündüzlü çalışmaktayız.

Hepinize saygılar sunarım. (A. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

3. — Adıyaman Milletvekili Kemal Tabak'ın, Adıyaman'da İçişleri Bakanlığının tasarrufları ve Adıyaman'ın asayişi hakkında gündem dışı konuşması ve İçişleri Bakanı Oğuzhan Asiltürk'ün cevabı.

BAŞKAN — Sayın Kemal Tabak, Adıyaman'da İçişleri Bakanının tasarrufları ve Adıyaman'ın asayişi hakında gündem dışı söz istemişsiniz, buyurunuz efendim.

KEMAL TABAK (Adıyaman) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, Millî Cephe Hükümetinin İçişleri Bakanı tarafından, Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde sergilenen bir oyunu açıklamak üzere huzurunuzda bulunuyorum.

Şubat ayı içerisinde TÖB - DER tarafından düzenlenen toplantı nedeni ile çıkan olaylar hepinizin malumudur. Adıyaman'ın Gölbaşı ilçesinde de böyle bir toplantı olmuş, bu sırada güvenliği sağlamakla yükümlü iki jandarma üsteğmen ve bir komiser halkın bir kısmını tahrik ve teşvik ederek olaylar çıkmıştır. Olayları, halkın bir kısmını tahrik ve teşvik ederek bizzat yaratan Jandarma Birlik Komutanı Üsteğmen Adem Tunay ve Motorlu Birlik Komutanı Mustafa İnan, güvenlik kuvvetlerini olaylara seyirci bırakmışlardır. Hatta, bunlara dışardan bir saldırı ihtimalini hesaba katarak saldırganları koruyucu tedbirler almışlardır.

Kanun dışı bu zorbalar, TÖB - DER'in toplantı yaptığı yeri basmışlar, tahrip etmişler, güvenlik kuvvetlerinin koruyucu tedbiri altında Cumhuriyet Halk Partililerin işyerlerine saldırmışlardır. Bu zorbaları dağıtmaları için iki jandarma üsteğmen ve komiser, kaymakam tarafından sürekli uyarıldıkları halde, tahrip olayı bitinceye kadar müdahale etmemişlerdir.

Bu saldırılara seyirci kalındığını gören kaymakam, Malatyadan yardım istemiş, birkaç saat sonra Malatya'nın Doğanşehir ilçesinden gelen 25 adet jan-

darma, tüm kalabalığı bir anda dağıtmış ve sükûneti sağlamıştır.

Gölbaşında, Doğanşehir'den gelen jandarmanın birkaç misli güvenlik kuvveti bulunmasına rağmen, başlarındaki jandarma üsteğmenlerinin ve komiserin müdahalesi ile olaylara seyirci kalınmıştır. Güvenlik kuvvetlerine asla yakışmayan bu akıl ve yasa dışı tutumu öğrenir öğrenmez diğer milletvekili arkadaşım Sayın Ramazan Yıldırım ile birlikte o zamanki Başbakan Sayın Irmak'a ve Sayın İçişleri Bakanı Öztekin'e durumu yıldırım telgrafla bildirmiştik. İçişleri Bakanlığından gönderilen müfettişin mahallinde yaptığı soruşturma neticesi, her iki jandarma üsteğmen ve komiser suçlu bulunarak Gölbaşı'ndan başka yere nakilleri çıkartılmıştır.

Ancak, iki jandarma üsteğmen rapor alarak tayin emrini tebellüğden kaçınmış ve zaman kazanmışlardır. Bunu takip eden günlerde M.C. Hükümeti kurulmuştur.

Aldığımız habere göre, komiser, yapılan atama sonucu Gölbaşın'dan uzaklaşmıştır.

Üsteğmenler gibi taltif edileceğini bekleyen komiser, rapor alamadığı için hemen ayrılmak durumunda kalmıştır.

Gölbaşı'ndan ayrılırken, fazla alkol alan komiser bir kısım halka galiz küfürler ve bu arada beylik tabancası ve yanında bulundurduğu kaçak, 9 mm. çapındaki diğer tabancası ile sağa sola ateş açmaya başlamıştır. Hâkime, savcıya ve halka galiz küfürlere devam eden bu ahlâk dışı adamı, halk tesirsiz hale getirmiş ve elinden tabancalarını almışlardır.

Derhal tutuklanan komiser, bir müddet yattıktan sonra gayri mevkuf bırakılarak Gölbaşı'ndan uzaklaştırılmıştır. Ancak, diğer suçlu iki jandarma üsteğmenin tayinleri, Sayın Asiltürk tarafından telle durdurulmuştur.

Üsteğmenlerin bu hadiseleri yapmaları yetmiyormuş gibi, daha başka gizli oyunlara girişmişlerdir. Gölbaşı'na beş kilometre mesafede bir çukurda gömülü bulunan ve içlerinde, yüzbaşı, üsteğmen ve teğmen üniformalarının da bulunduğu 200'e yakın asker elbisesi köylüler tarafından bulunmuştur.

BAŞKAN — Süreniz bitiyor efendim.

KEMAL TABAK (Devamla) — Vali, jandarma, alay komutanı ve kaymakam derhal olaya el koyunca, üsteğmenler bu elbiseleri oraya kendilerinin gömdüklerini itiraf mecburiyetinde kalmışlardır.

Arkadaşlarım elbiseler burada. (Bazı elbiseler çantadan çıkartılarak gösterildi).

SÜLEYMAN MUTLU (Afyon Karahisar) — Sayın Bakana göster.

ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Elbiselerin üstünde anahtar var mı?

KEMAL TABAK (Devamla) — Ancak yakılacak elbiseler niçin gömülmüştür?

2. Yakılacak elbiseler bir zabıtla usule uygun teşrih edilerek yakılması gerekirken, bu neden yapılmamıştır?.

3. Gölbaşı'nda, yüzbaşı rütbesinde kimse olmadığına göre, bu yüzbaşı elbisesi nereden gelmiştir?

Sayın Asiltürk hususî sohbetinde, bu elbiselerin bazen, fakir halka dağıtılabileceğini söylemiş ise de..

SÜLEYMAN MUTLU (Afyon Karahisar) — Dağıtmış mı şimdiye kadar?

KEMAL TABAK (Devamla) — Bu böyle olsa bile neden dağıtılmamıştır? Neden gömülmüştür?

Sayın milletvekilleri, jandarma üsteğmenlerinin oynadıkları bu oyun, demokratik rejim bakımından çok düşündürücüdür.

BAŞKAN — Süreniz bitti Sayın Tabak.

KEMAL TABAK (Devamla) — Demokrasiyi dilinden düşürmeyen Sayın Başbakan Demirel'in bu olayla ilgilenmesini, bizzat el koymasını ve gerçeklerin su yüzüne çıkarılmasını demokrasiye olan inancının bir ölçüsü sayıyorum.

Demokrasi adına, hukuk adına suç işleyen iki jandarma üsteğmeninin tayinini durduran Sayın Asiltürk, kazada kan dökülmesini önleyen, kardeş kavgasına meydan vermemek için bütün gayretini sarf eden kaymakamı, yıldırım telle görülen lüzum üzerine başka yere nakletmiştir.

Değerli arkadaşlarım, Adıyaman Senatörü İçişleri Bakanını ziyaret ettiği zaman, yanında başkaları da vardı. Sayın Bakan ilk zamanlarda bir gerekçe hazırlanmadan kaymakamın tayinin yapılmayacağını söylemiştir; ancak sayın senatörün baskısı üzerine bir saat içerisinde yıldırım telle tayini çıkartılmıştır.

BAŞKAN — Sayın Tabak süreniz geçti efendim.

NURETTİN KARSU (Erzincan) — Erzincan Emniyet Müdürü niye alınmış?

KEMAL TABAK (Devamla) — Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Lütfen efendim, hemen bitirin lütfen.

KEMAL TABAK (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanın bu tutumunu Meclis ve halk huzurunda kınıyorum..

Sayın Bakan, sizi bu tutumunuzla bir Pazar günü yapılacak ilk seçimde, halkın «Ak» oylarından «Komandolarınız» da kurtaramaz. (C. H. P. sıralarından «Bravo» sesleri)

BAŞKAN — Sayın Tabak, ısrar ettirmek zorunda bıraktınız beni, rica ediyorum efendim, lütfen son cümlenizi söyleyin efendim.

KEMAL TABAK (Devamla) — Yabancı petrol şirketleri de kurtaramaz. Bir avuç aracı, tefeci de kurtaramaz.

Gideceksiniz, hem de fena gideceksiniz; artık İsmet Paşa da yoktur, sizi kimse kurtaramaz. (C. H. P. sıralarından alkışlar)

NURETTİN KARSU (Erzincan) — Sayın Tabak, elbiseleri Bakana hediye et..

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Tabak.

Cevap vermek üzere İçişleri Bakanı Sayın Oğuzhan Asiltürk, buyurun efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Ankara) — Muhterem Başkan, değerli arkadaşlarım;

Biraz önce kıymetli bir parlamanter arkadaşımız, daha önce vukua gelen bir hadiseyi, bizim göreve başlamamızdan önce vukua gelen bir hadiseyi, bizim göreve başlamamızdan sonra birtakım iddialarla da irtibatlandırarak, İçişleri Bakanı olarak bendenizi bazı mevzularda sigaya çekmek arzusunda bulundu. Hemen şunu peşinen belirteyim ki, Yüce Meclisin bu görevi yapması bizi ancak memnun eder; Yüce Meclisin, bizlerin faaliyetlerini böyle yakından takip ederek bizleri uyarıcı ikazlarda bulunmaları, ancak - dediğim gibi - bizi memnun eder.

Ancak her hadisenin ortaya konuluşunda, o hadisenin içerisinde insaf ölçüleri içinde kalmak gerekir. Değerli parlamanter arkadaşımız, daha önce de benimle çok samimî olarak meseleleri konuşmuş; öyle zannediyorum ki, kendisine beyanlarından belirli ölçülerde de tatmin olmuş olması gereken bir arkadaşımızdır. Kendisi de çok iyi biliyor ki, meselelere hiçbir zaman politik bir tercih yaparak bakmıyoruz. Esasen bunun, memleketin yararına olmadığını da kaniiz. Bunu, değerli arkadaşlarımızın ikazına bağlı olarak değil; değerli arkadaşlarımızın bizi uyarmalarına bağlı olarak değil, buna böyle inandığımız için yapıyoruz.

SELÇUK ERVERDİ (Erzurum) — Orhan Batı da mı politik tercih değildi?

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) — Muhterem arkadaşlar, bir hadise vukua gelmiştir; bu hadisede gerekli incelemeler yapılmıştır; bu hadisede, hadise ile ilgili olan kişiler hakkında müfettişlerin raporları mevcuttur. Bu raporlarda, değerli arkadaşımın bahsettiği iki komando üsteğmeni hakkında, vazifeyi ihmal ettiğine dair tek bir satır yoktur.

KEMAL TABAK (Adıyaman) — Lütfen açıklayın, cesaretiniz varsa lütfen açıklayın.

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) — Tek bir satır yoktur.

BAŞKAN — Sayın Tabak, müdahale etmeyin rica ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) — Ayrıca değerli arkadaşlarım, biraz önce muhterem parlamenterin de belirttiği gibi, hakkında şikâyet edilen ve müfettiş raporu olan bir komiser de vazifesinden alınmış, tayin edilmiştir. Komiserin, yaptığı şahsî bir davranış yüzünden tevkif edildiğini bildiren arkadaşımız, bilâhara bu mevkufiyet halinin ortadan kaldırıldığını ve alelacele komiserin Gölbaşı'ndan uzaklaştırıldığını söylüyor. Yüksek takdirlerinize şunu bir kere daha arz etmeyi faydalı mülâhaza ediyorum; İçişleri Bakanlığı ne kimseyi tevkif etme yetkisine sahiptir, ne de tevkif edilen bir kimseyi bıraktırma yetkisine sahiptir.

Değerli arkadaşlarım, yargının kendi içerisinde yaptığı birtakım kendi kanunlarıyle sınırlı faaliyetlerden de, değerli arkadaşlarım beni mesul tutarlarsa, bunun insaflı bir hareket olmayacağını burada beyan etmek zaruretini hissediyorum.

RAMAZAN YILDIRIM (Adıyaman) — Kaymakam ne oldu?

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, şu anda muhterem...

ALİ YILMAZ (Hatay) — Sayın Başkan, arkadaşlar mı konuşacak, Sayın Bakan mı?

BAŞKAN — Efendim biz gerekli ikazı yapıyoruz, Sayın Yılmaz teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, bir kaymakamın bir yerden diğer bir yere, yıldırım teliyle alındığı hakkındaki kıymetli parlamenter arkadaşımın iddiası varit değildir. Kaymakam, başka bir kazamızda ihtiyaç hissettiğimiz için zaruret... (C. H. P. sıralarından gürültüler.)

ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Ha şimdi açık verdin.

KEMAL TABAK (Adıyaman) — Gölbaşı'na kaymakam lâzım değil mi?..

BAŞKAN — Sayın Tabak, çok rica ediyorum efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) — Evet, ihtiyaç hissettiğimiz için.

Değerli arkadaşlarım, esasen, eğer murakabe görevinizi yapmak istiyorsanız, buradan konuşan arkadaşın nasıl kendisini dinlediysek, ona cevap veren vazifeli bir bakan olarak, aynı şekilde dinlenilmek gerektiğini zannediyorum. Ben böyle inanıyorum, bilmiyorum hata mı ediyorum?

Değerli arkadaşlarım, sizin için doğru olan başka olabilir; ama ben doğru olanı anlatıyorum.

RAMAZAN YILDIRIM (Adıyaman) — Hadiseyi gören herkes onu söyleyecek.

BAŞKAN — Sayın Yıldırım çok rica ederim, müdahale etmeyin, rica ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) — Bugün burada, şimdiye kadar şikâyet olarak Bakanlığıma intikal etmemiş, kıymetli arkadaşımın bazı iddialarına da şahit oldum. Onları da ayrıca inceleteceğim ve değerli arkadaşıma, arzu ettiği takdirde, teşrif ettiklerinde şifahen, arzu ettikleri takdirde de yazılı olarak ayrıca cevap vereceğim. Hiçbir şikâyet karşılıksız kalmayacaktır. Kanunların, nizamların çerçevesi dışına çıkan herkese karşı, kanunları büyük bir azim, irade ve ısrarla uygulayacağız.

Yüce Parlamentoya saygılar sunarım. (A. P. ve M. S. P. sıralarından alkışlar.)

Değerli arkadaşlarım bir cümleyle de ilâve edeyim...

DOĞAN ARASLI (Kars) — Orhan Batı'yı açıklayacak.

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) — Eğer muhterem arkadaşımız buraya çıkarıp gösterdiği elbiseleri nereden bulduğunu bana bildirirse, onun için de...

DOĞAN ARASLI (Kars) — Bari eskiciden deseydin.

KEMAL TABAK (Adıyaman) — Valiliğe sorun, Jandarma Komutanlığına sorun. Oradan aldım, benden niye soruyorsunuz?

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Devamla) — Üzerine eğilip, her türlü tahkikatı yaparım.

Saygılar sunarım. (A. P. ve M. S. P. sıralarından alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Sayın milletvekilleri gündeme geçiyoruz.

C) TEZKERELER VE ÖNERGELER

1. — Görev ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'e Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/423)

BAŞKAN — Sunuşlarımız var. Bir Cumhurbaşkanlığı tezkeresi var, takdim ediyorum efendim.

Millet Meclisi Başkanlığına

Görev ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in dönüşüne kadar; Dışişleri Bakanlığına, Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

M. Tekin Arıburun
Cumhurbaşkanı Vekili

BAŞKAN — Yüce Heyetin bilgilerine sunulmuştur.

2. — Görevle yurt dışına giden Çalışma Bakanı Ahmet Tevfik Paksu'ya da Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu'nun vekillik etmesinin uygun görülmüş olduğuna dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi. (3/422)

BAŞKAN — Bir tezkere daha var, takdim ediyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Görev ile yurt dışına giden Çalışma Bakanı Ahmet Tevfik Paksu'nun dönüşüne kadar; Çalışma Bakanlığına, Adalet Bakanı İsmail Müftüoğlu'nun vekillik etmesinin, Başbakanın teklifi üzerine, uygun görülmüş olduğunu arz ederim.

M. Tekin Arıburun
Cumhurbaşkanı Vekili

BAŞKAN — Genel Kurulun bilgilerine sunulmuştur.

3. — Samsun Milletvekili Hilmi Türkmen'in Bayındırlık - İmar - Ulaştırma ve Turizm Komisyonu üyeliğinden çekildiğine dair önergesi. (4/86)

BAŞKAN — Bir Komisyondan istifa önergesi var, okutuyorum efendim.

Millet Meclisi Başkanlığına

Üyesi bulunduğum Bayındırlık - İmar - Ulaştıram ve Turizm Komisyonundan istifa ediyorum.

Bilgilerinizi saygı ile arz ederim.

Samsun Milletvekili
Hilmi Türkmen

BAŞKAN — Genel Kurulun bilgilerine sunulmuştur.

4. — Denizli Milletvekili Hasan Korkmazcan'ın, Millî Savunma Komisyonu Üyeliğinden çekildiğine dair önergesi. (4/87)

BAŞKAN — Bir önerge daha var, okutuyorum.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

Üyesi bulunduğum Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonundan istifa ediyorum.

Gereğinin yapılmasını saygılarımla arz ederim.

Denizli Milletvekili
Hasan Korkmazcan

BAŞKAN — Genel Kurulun bilgilerine sunulmuştur.

D) DANIŞMA KURULU TEKLİFLERİ

1. — Hükümetin, dış politika konularında 12.6.1975 Perşembe günü yapacağı gündem dışı açıklama ile bu açıklama üzerine siyasî parti grupları adına yapılacak konuşmaların İçtüzüğün 60 ncı maddesindeki sürelerle bağlı olmaması hakkındaki Danışma Kurulu önerisi.

BAŞKAN — Bir Danışma Kurulu önerisi var, okutuyorum efendim.

Danışma Kurulu Önerisi

No. : 47

Hükümetin, dış politika konularında, 12 . 6 . 1975 Perşembe günü yapacağı gündem dışı açıklama ile bu açıklama üzerine siyasî parti grupları adına yapılacak konuşmaların İçtüzüğün 60 ncı maddesindeki sürelerle bağlı olmaması önerilmiştir.

Kemal Güven
Millet Meclisi Başkanı

C. H. P. Grupu Başkanvekili
Dış politika sorunlarımızın gündem dışı konuşmalarla geçiştirilemeyecek bir önem ve ciddiyet taşıdığı kanısında olduğumuz için görüşmelere katılmakta yarar görmüyoruz.
Necdet Uğur

A. P. Grupu Başkanvekili
Oğuz Aygün

M. S. P. Grup Görevlisi
Ali Acar

D. P. Grupu Başkanvekili
Mehmet Altınsoy

C. G. P. Grupu Başkanvekili
Talât Oğuz

BAŞKAN — Efendim, bu oylamayı yapmadan evvel Adalet Partisi Grupundan bir Sayın Divan Üyesini rica ediyorum.

ORHAN BİRGİT (İstanbul) — Sayın Başkan, bu okunan Danışma Kurulu önerisi hakkında bir şey öğrenmek istiyorum.

BAŞKAN — Söz hakkınız var isterseniz Sayın Birgit.

ORHAN BİRGİT (Devamla) — Hayır.

Kâtip bey okurken; Sayın Necdet Uğur'un, «Cumhuriyet Halk Partisi adına, sorunun gündem dışı görüşmeyle geçiştirilemeyeceği» şeklindeki muhalefet şerhinden sonra Adalet Partisi, Millî Selâmet Partisi, Cumhuriyetçi Güven Partisi görevlilerinin isimlerini de okudu. Onlar da aynı kanıdalar mı?

BAŞKAN — Hayır efendim, hayır.

ORHAN BİRGİT (Devamla) — Anlayamadım da onun için sordum. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Evet efendim, o şekilde anlaşılmıştır. Ancak, Cumhuriyet Halk Partisi Grupunun muhalefet şerhi var.

Adalet Partisi grupundan Sayın Divan üyelerinden Sayın Keskin, Sayın Arıkan yoklar mı efendim?.. («Yok» sesleri).

Efendim, Birleşime 10 dakika ara veriyorum.

Kapanma saati : 16.22

İKİNCİ OTURUM

Açılma saati : 16.35

BAŞKAN : Başkanvekili Memduh Ekşi

DİVAN ÜYELERİ : Oral Mavioğlu (İçel), İdris Arıkan (Siirt)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, Millet Meclisinin 86 ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelere kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Danışma Kurulu önerisini bir daha bilgilerinize sunacağım efendim.

Danışma Kurulunun 47 numaralı önerisi tekrar okundu).

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, öneriyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Efendim anlaşılamadı, bir daha tekrar edeceğim. Kabul edenler lütfen işaret buyursunlar... Kabul etmeyenler...

Efendim, oylamada Divan Üyeleri arasında ihtilaf var. Kabul edenler lütfen ayağa kalksınlar efendim...

Efendim, lütfen yerlerinizi terk etmeyin. Arkadaşlarımız saymakta zorluk çekiyorlar.

Kabul etmeyenler...

Lütfen ayağa kalkınız efendim. Sıraları doldurursak daha rahat sayma imkânı vereceksiniz bize.

Efendim, öneri kabul edilmiştir.

B) ÇEŞİTLİ İŞLER (Devam)

2. — T. B. M. M. Saymanlığının Aralık 1974, Ocak, Şubat 1975 ayları hesabına ait Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu. (5/31) (S. Sayısı : 173). (1)

BAŞKAN — Bir sunuşumuz daha var. Türkiye Büyük Millet Meclisi Saymanlığının Aralık 1974 ve Ocak, Şubat 1975 ayları hesaplarına ait Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu var. Okutuyorum efendim.

(M. Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu okundu).

BAŞKAN — Rapor Yüce Meclisin bilgilerine sunulmuştur.

V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu tasarısına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik hakkında Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu raporu. (1/141) (S. Sayısı : 71 ve 71'e 1 nci ek).

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri, gündemimizin kanun tasarı ve tekliflerini görüşme kısmına geçiyoruz.

Bu kısmın birinci sırasında, Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu tasarısı, Millet Meclisimizce kabul edilerek, Cumhuriyet Senatosuna gönderilmiş; ancak, Cumhuriyet Senatosunda değiştirilerek kabul edilmiş ve geri gelmiştir.

Bu konuyla ilgili Komisyon?.. Yok.

Hükümeti siz mi temsil ediyorsunuz efendim?

İÇİŞLERİ BAKANI OĞUZHAN ASİLTÜRK (Ankara) — Evet efendim.

BAŞKAN — Komisyon Başkanı Sayın Karakaş?. Yok.

Komisyon Sözcüsü Sayın Reşit Ülker?.. Yok.

Sayın Mehmet Zeki Okur?.. Yok.

Tasarının görüşülmesini erteliyoruz efendim.

ALİ SANLI (Burdur) — Komisyon geldi efendim.

BAŞKAN — Sayın Ülker, Komisyon yerine lütfen efendim.

SELÇUK ERVERDİ (Erzurum) — Başkanvekili mi Sayın Ülker?

BAŞKAN — Sözcü efendim.

---

(1) 173 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

SELÇUK ERVERDİ (Erzurum) — Sayın Başkan, yalnız, sözcü ise, temsil yetkisi yok.

BAŞKAN — Komisyon sözcüsü olarak temsil yetkisi var Sayın Erverdi.

SELÇUK ERVERDİ (Erzurum) — Bu iş için özel sözcü mü tayin edilmiş? Sayın Başkan, 46 ncı maddeye göre, özel sözcü olarak tayin edilmemişse yetkisi yok. Lütfen 46'yı okuyun.

BAŞKAN — Sayın Ülker, Komisyonu temsil edecek misiniz efendim?

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Komisyonunun sayın Başkanı var efendim, ben sözcüyüm.

BAŞKAN — Ertelemiştik zaten, mesele yok efendim.

2. — 1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) ve (R) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi : 1/292; C. Senatosu : 1/351) (M. Meclisi S. Sayısı : 172; C. Senatosu S. Sayısı 486). (1)

BAŞKAN — Efendim, İmar ve İskân Bakanı Sayın Nurettin Ok tarafından verilmiş bir önerge var, okutuyorum.

Millet Meclisi Başkanlığına

Bugünkü gelen kâğıtların «Raporlar» kısmında yer alan 1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) ve (R) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının önemine binaen dağıtma tarihinden 48 saat geçmeden gündeme alınarak diğer işlerle takdimen öncelikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Nurettin Ok
İmar ve İskân Bakanı

BAŞKAN — Önergeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hükümet ve Komisyon?.. Burada.

Raporu okutuyorum efendim.

(Bütçe Karma Komisyonu raporu okundu).

BAŞKAN — Rapor üzerinde söz isteyen sayın üye var mı?.. Buyurunuz Sayın Şener. Kişisel olarak değil mi?

AHMET ŞENER (Trabzon) — Evet.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

AHMET ŞENER (Trabzon) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; Hükümet tarafından getirilen bu kanun tasarısının prensibine karşı değilim. Fakir belediyeler ile inkişafa müsait ve genişleme imkânı olan veyahut turistik gelişmeye elveşirli yerlere lüzumlu olan para hali hazırdaki bütçenin gerekli maddesinde olmadığı için, sayın Bütçe ve Plan Komisyonu tarafından kabul edilerek 100 küsur milyon liralık bir ek ödeneğin verilmesi derpiş edilmektedir.

Ancak, bazı endişelerimi sadece ikaz mahiyetinde söylemeyi uygun bulduğum için arz ediyorum. Burada, gerekçesinde «İmar planı yapılması gerekmeyen küçük belediyeler...» denmiştir. «İmar planı yapılması gerekmeyen» tabiri, siyasî alanda ve icra mercilerinde kullanılması gereksiz olarak tahakkuk eder. Hiç bir zaman hükümetin veyahut hükümetin bir üyesinin böyle yapacağını düşünerek söylemiyorum; ama bugün bu arkadaşımız orada bulunur, yarın başka birisi gelir. Bu gerekçe ile bu para çok lüzumsuz yerlere kullanılabilir.

Sayın arkadaşlarım, bir belediye düşününüz, imarı yapılmamış, planı yapılmamış; Sayın İmar Bakanından veyahut sizden, bizden para istemiştir. Bu parayı kime vereceğiz? O belediyeye vereceğiz ve İmar planı yapılması gerekmeyen, imar olmayan belediyeye vereceğiz. Bu «nereye istersen bunu sarf et» demektir. Ama eğer planı varsa, programı varsa, yani İmar Bakanlığına karşı, Hükümete karşı, icra organına karşı, Türkiye Büyük Millet Meclisine karşı mesuliyeti varsa, bunu biraz düşünerek sarf etmesi gerekir.

İmar Bakanlığına gittik, İmar Bakanına diyeceğiz ki, «bu belediyemizin imarı yok, şu tarafını istimlâk edeceğim.» İmarı yok gerekmiyor, planı yok gerekmiyor... «Kanal yapacağım, yol yapacağım, istimlâk yapacağım, düzenleyeceğim.» Tamam, bunların hepsi mümkün ve arkadaşım istediği şekilde kullansın. Ama bunu aldığı zaman, «Nereye sarf ettin?» «Efendim benim planım yok ki.» Bugün buraya sarf ettim yarın geldi dozerler aldı götürdü. Kanal yaptım, hayır oradan geçmeyecekti... Onun için Sayın Başkan, buraya ilâve edilen bu terimin yeri burası değildir, doğru değildir, doğru görmüyorum. Çünkü bu istismara kolay konu olur.

Yukarıda söylenmiştir; ülkenin süratle gelişmesi nedeniyle, kendilerine yapılması gerekli yol, meydan, park, çocuk bahçesi, pazar yerleri ve tarihî turistik

(1) 172 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

yapıların çevrelerinin açılması gibi düzenlemeler, ayrı bir fasılda veriliyor. Onları yaparken, ona bir diyeceğim yok. Ama planı yok, (üstelik de planlı bir devrenin içinde yaşıyoruz) burada diyoruz ki : «planı yapılması mümkün olmayan.» Kanalizasyonunun nereden geçeceği belli değil, Sayın İmar Bakanlığından para alacak. Yolunun nereden geçeceği şimdilik belli olmayan belediye para alacak. Sonradan, o belediyenin düşüncesine göre o yerlerde başka tesisler kurulacaktır. Onun için lütfen, bu paranın sarf edilmesinde suiistimalin önüne geçilecek hüküm getirelim. Hiç bir zaman bir arkadaşımız böyle sarf edecek diye aklımın kenarından geçirmem; ama bu, suiistimal edilebilir.

Şöyle suiistimal edilebilir : İstediğin kadarını istediğin yere verebilirsin, planı yapılsa da yapılmasa da. Ama planı olanlara evet; planı var, bir istikâmet almış, ona göre verilir. Sayın Bakana karşı da, o belediye reisi mesul durumdadır. Onun kontrolü de mümkündür; ama buradaki bu terimle gerekmiyor. Niçin gerekmiyor? Belediye yapmışız onu İçişleri Bakanlığının bu konudaki çalışması nedeni ile kanunî vecibeleri yerine getirerek bir yeri belediye yaptık. Ondan sonra diyoruz ki burada; «Biz bunun planını yapmadık, ama verin parayı...» Kim sarf edecek onu? Teknik hizmetler yönünden hiç bir tekniğe uymayan; plana, programa alınmayan bir yere para vermiş oluyorsunuz.

Sadece bu konuyu izah etmek için söz aldım, teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Şener.

Sayın Kırbaşlı buyurun.

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Türkiye'mizde her sene aşağı yukarı 30 belediye kurulmaktadır. Mevcut mevzuat hükümleri içerisinde normal müracatlar yapılmakta, gerekli karar mercilerinden geçirilmekte ve beldeler, belediyeler teşkil edilmiş bulunmaktadır. Bu kanun bir aktarma kanunudur; ama bir hizmetle ilgili bir kanun olduğunu da gözden ırak tutmamak lâzım gelmektedir.

Benden evvel konuşan sayın arkadaşımızın kanaatlerine iştirak edemeyeceğimi burada belirtmek isterim. Sebebi de şudur : 6785 sayılı İmar Kanununda, bazı küçük belediyelerin imar planı yapmayacaklarına dair hükümler vardır. Bu, bu hükümler muvacehesinde küçük belediyelerin hizmetlerinin de görülemeyeceği manasına gelmez.

Nitekim, yol, meydan, park, çocuk bahçesi, pazar yeri yapılması, tarihî turistik yapıların çevrelerinin açılması gibi konular vardır. Meselâ orada bir tarihî turistik yer varsa, bu, imar planında zaten yer alacaktır. Bunun çevresinin açılmasına dair yapılan masrafları durduramazsınız; zaten orası açılacaktır. Yani imar planı olsa da açılacaktır ve olmasa da açılacaktır. İmar planı yok diye, kanunun gerekçesinde belirtildiği gibi, «oralara masraf yapılmayacak» demek değildir.

Yalnız burada, benim sayın Bakandan, bunların harcamaları zımnında bir temennim var. Bu böyle olmakla beraber, kendi Bakanlık inisiyatifini kullanarak, imar planlarının yapılmasına başlanılmış bulunan veya D. P. T. da programa alınmış bulunan imar planlarının, şehir imar planlarının mutlaka ve süratle ikmalinin sağlanmasını temenniden ibarettir. Yoksa, kanunun getiriliş gerekçesi normaldir, bunların yapılması zaruridir. İmar İskân Bakanlığı gibi bir Bakanlığa bu tasarrufları yapma salâhiyetini vermezseniz, İmar İskân Bakanlığına, Türkiye'nin imar ve iskânında turistik yerlerin açığa çıkmasında, pazar yerlerinin kurulmasında inisiyatif tanımamış olursunuz. Bunlar beklemeye tahammülü olmayan işlerdir. Kanun da onun için getirilmiş bulunmaktadır. Doğrudur, yerindedir, bu vesile ile tasvip edilmesi de makuldür. Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim sayın Kırbaşlı.

Tümü üzerinde söz isteyen başkaca sayın üye yok. Maddelere geçilmesi hususunu onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum efendim.

1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) ve (R) İşaretli Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

Madde 1. — 1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvelin ilişik (1) sayılı cetvelde yazılı tertiplerine toplam olarak 141 936 406 liralık ek ödenek verilmiştir.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim?.. Yok. Bağlı cetvelleri okutuyorum efendim.

(1) Sayılı Cetvel

Program		Eklenen miktar
	(A)	
	Maliye Bakanlığı	
930	Malî Transferler	1 936 406

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Program		Eklenen miktar
	İmar ve İskân Bakanlığı	
111	Bölge Metropoliten alan, şehir imar planlarının yapılması ve Belediyelere teknik yardımın yürütülmesi	140 000 000

BAŞKAN — Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Maddeyi, bağlı bulunan cetvelleri ile birlikte onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler.. Kabul edilmiştir.

İkinci maddeyi okutuyorum efendim.

Madde 2. — 1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (R) işaretli cetvele (1605 sayılı Kanunla değiştirilen 6785 sayılı İmar Kanunu hükümlerine göre imar planı yapması gerekmeyen küçük belediyelere imar ve İskân Bakanlığı bütçesinin 111-03-2-002-940 programındaki ödenekten yardım yapılır) formülü eklenmiştir.

BAŞKAN — İkinci madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim?..

İMAR VE İSKÂN BAKANI NURETTİN OK (Çankırı) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Bakan.

İMAR VE İSKÂN BAKANI NURETTİN OK (Çankırı) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

İkinci madde ile amaçlanan gaye; imar planı mevcut olmayan bazı belediyelerimizin bu kanun kapsamından yararlanabilmesi ve yeteneksiz bütçeleri içerisinde çok zarurî görülen birtakım inşaat kamulaştırma, düzenleme ameliyelerinin yapılabilmesi amacı ile bu yardımdan istifade edebilmesi amacını taşımaktadır. Aslında bu ek ödenek, kanun tasarısının temel esprisi olarak, bilhassa ve bilhassa küçük belediyelerin, malî güçten bütünü ile yoksun olan belediyelerin fevkalâde zarurî, gerekli görülen birtakım düzenleme ve kamulaştırma giderlerinden istifade edebilmesini istihdaf ediyor. Şimdi mevcut mer'i kanunumuza göre, nüfusu 10 000'i aşan belediyelerin imar planlarının yapılması mecburidir. Ancak, Türkiye'de bugün sayıları 1 700'e yaklaşan belediyelerimizin yarısından çoğunun imar planı maalesef mevcut değildir. Devlet olarak, kurulmuş olan bu küçük belediyelerin imar planlarını yapabilmek imkânından mahrum bulunuyoruz.

Demek ki, şu anda yaşadığımız Türkiye'de imar planından yoksun belediyelerin sayısı yarıdan fazla. Bütçe Plan Komisyonunda arkadaşlarımız, (R) formülünde bu değişikliği yaptırmak suretiyle küçük belediyelerin, malî güçten çok daha yoksun bulunan küçük belediyelerin ufak düzenleme, kamulaştırma tertipleriyle bazı ufak tefek işlerini görebilme imkânını sağlamak istediler. Eğer bu (R) formülünü kabul etmezsek, yalnızca Türkiye'de imar planı hazır olan, imar planı yapılmış bulunan belediyelere yardım etmek imkânımız var, bunun dışında yardım etmek imkânımız olmayacak; ama 2 nci madde bu değişik şekli ile kabul edilirse, o zaman, imar planı olmamasına rağmen, elbette yapacağı işlerin projesini yapacak, ne yapacağını belirtecek, bir projeye bağlayacak. Yol istikâmet planları ile bilhassa çok basit şekilde, kadastrol durum ve yol istikamet planları ile bu yardımdan istifade etmek imkânına kavuşmuş olacak.

Aslında takdir edersiniz ki, böylesine bir hükmün buradan çıkarılmış olması, dağıtımda büyük çapta müşkülâta uğramamıza müncer olacak, ama çok küçük belediyeleri de bu imkândan mahrum etmemek lâzım. Öyle müşahhas durumlarla karşı karşıya kalıyoruz ki, sıkıntıları aşamıyoruz. Küçük bir belediye bir meydanda Atatürk heykeli dikmiş, arkasında bir mezbelelik, bir perişan bina... Onu kaldırdığınız zaman o meydan tanzim edilmiş oluyor. Oraya imar şefliğinden, imar müdürlüğünden bir mühendis tefrik etmek suretiyle yol istikamet planına göre bir düzenleme yaptırabildiğiniz takdirde bu işi gerçekleştirmek imkânına kavuşacağız.

O sebeple, bir yönü ile küçük belediyelerin bu kanundan yararlanabilmesini sağlamak üzere bu 2 nci maddeyi aynen kabul etmenizi istirham edeceğim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Madde üzerinde söz isteyen başka sayın üye?.. Yok.

Madde ile ilgili bir önerge vardır, okutuyorum.

Sayın Başkanlığa

Görüşülmekte olan kanun tasarısının 2 nci maddesinin metinden çıkarılmasını saygı ile arz ederiz.

Erzurum	Trabzon
Selçuk Erverdi	Âdil Ali Cinel
Adana	Adana
Mehmet Can	İlter Çubukçu

Gümüşhane
Erol Tuncer

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu?..

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılmadığını beyan etmiştir.

SELÇUK ERVERDİ (Erzurum) — Söz istiyorum efendim.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Erverdi.

SELÇUK ERVERDİ (Erzurum) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Sayın Bakanın konuşmasından sonra, verdiğim önergenin isabetine bir kere daha inanmış bulunuyorum.

Şöyle ki : Sayın Bakan birtakım belediyelerin yetersiz bütçeleri yüzünden zarurî ihtiyaçlarını karşılayamadıklarını, bu sebeple zaman zaman kendilerine müracaatların vaki olduğunu buyurdular, bu noktada müttefikiz. Ama bunun çaresi bu değil. Birtakım belediyelerin ihtiyaçları varsa - ki, bu, bütün belediyeler için geçerlidir - Belediye Gelirler Kanununu çıkarmak, mevzuatı ıslah etmek suretiyle belediyeleri bu halden kurtarmak yerine; indî, keyfî ve her bakan tarafından nasıl kullanılacağı bizim tarafımızdan tespit edilemeyen kriterlerle bu yardımın dağıtılması elbette ki uygun değildir.

Binaenaleyh, Elif'i öldürmek dururken, hocayı öldürmekle meseleye çözüm getirmemiz mümkün değildir. Esaslı çözüm istiyor isek, esaslı kriterlere istinat eden çözüm yolları bulmamız gerekir.

O sebeple rica ediyoruz. İlerde bu, Sayın Bakanın da başını ağrıtacak birtakım dedikodulara, başka şeylere sebebiyet verecektir. Söyledikleri bin küsur beldiyeye yardım yaparken hangi ölçüyü tatbik edecekler? Plan ölçüsü yok, imar esası yok. Bir tek esas kalıyor : Sayın Bakana ilettikleri dertlerinin onun tarafından kabul edilip edilmemesi ölçüsü. Bu ölçü ise, adamdan adama değişen, bakandan bakana değişen subjektif ve Meclisin itibar etmemesi lâzım gelen bir ölçüdür.

O sebeple, önergenin lehinde oy kullanmanızı rica eder, saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Erverdi.

Önergeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir efendim.

Maddeyi onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu Kanunu Maliye Bakanı yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Maddeyi onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, tasarının tümü açık oylarınıza sunulacaktır. Açık oylamanın, kupa sıralar arasında gezdirilmek, bilâhara kürsüye konulmak suretiyle yapılması hususunu onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama bu şekilde yapılacaktır. Oy kupasını sıralar arasında dolaştırın.

3. — İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığı hakkındaki 4357 sayılı Kanunun 11 ve 14 ncü maddelerinin kaldırılması ve Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı kurulmasına dair kanun tasarısı ile reddi hakkındaki Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Millet Meclisi Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/37; C. Senatosu : 1/1) (M. Meclisi 3 ncü Dönem S. Sayısı : 431, M. Meclisi S. Sayısı : 69; C. Senatosu S. Sayısı : 58) (1)

BAŞKAN — Komisyon burada.

Sayın Ok, Hükümeti siz mi temsil ediyorsunuz?

İMAR VE İSKÂN BAKANI NURETTİN OK (Çankırı) — Evet efendim.

BAŞKAN — Hükümet burada.

Raporun okunmaması hususunu onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Raporun okunmaması hususu kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, üzerinde görüşme açtığımız tasarı Meclisimizce kabul edilerek Cumhuriyet Senatosuna sevk edilmişti. Cumhuriyet Senatosu, Millet Meclisinden geçen metni kabul etmemiştir. Metin, Bütçe - Plan Komisyonuna gelmiştir. Bütçe - Plan Komisyonu Millet Meclisi metnini kabul etmiştir.

Yüce Heyetinizce Bütçe - Plan Komisyonunun raporu kabul edildiği takdirde kanun kati şeklini, alacaktır, Meclisteki şekli ile kanunlaşacaktır. Rapor, Yüce Heyetinizce reddedildiği takdirde tasarı düşecektir efendim.

ALİ ACAR (Samsun) — Sayın Başkan, şurada bir ifade hatası olduğunu zannediyorum. Bir husu-

---

(1) 69 S. Sayılı Basmayazı Tutanağın sonuna eklidir.

su tefrik etmek istiyorum. Bütçe - Plan Komisyonunda şöyle bir ifade kullanılmıştı : «Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun ret gerekçesini benimseyerek». Bu ibarenin «benimsemeyerek» olması icap ediyor zannediyorum.

BAŞKAN — Mademki Sayın Acar'ın bir endişesi var, raporu o şekli ile okutuyorum efendim.

(Plan Komisyonu raporu okundu.)

BAŞKAN — Rapor üzerinde görüşme açıyorum.

Söz isteyen sayın üye?.. Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına Sayın Avşargil, buyurunuz.

C. H. P. GRUPU ADINA TUFAN DOĞAN AVŞARGİL (Kayseri) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Millet Meclisimizin 27 . 11 . 1971 tarihli 8 nci Birleşiminde görüşülerek kabul edilen ve sonra da Cumhuriyet Senatosunun 25 . 1 . 1972 tarihli 25 nci Birleşiminde tümü ile reddedilen Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığının Kurulmasına Dair Kanun tasarısının Yüce Meclisimize yeniden gelmesi nedeniyle Cumhuriyet Halk Partisi Grupu adına söz almış bulunuyorum.

Sayın milletvekilleri; niçin millî eğitim mensuplarının ayrı bir kuruluş etrafında birleşmesi lâzım geldiğini, anaçizgiler halinde huzurunuzda arza çalışacağım.

Bugün Türkiye'de eğitim kurumlarında hizmet gören 300 binin üzerinde eğitim mensubu vardır. Gerekçede özellikle belirtildiği gibi: en ücra köydeki eğitimciden en büyük şehirdeki profesöre, en küçük bir okul hizmetlisinden millî eğitimin en yüksek kademesindeki idarî ve ihtisas personeline kadar görev yapan insanların hiç birisi, sağlık ve sosyal yardımlaşma yönünden meslek özelliklerine göre güçlü bir örgüte sahip olmamışlardır.

Oysa ki, yarınlarına bel bağladığımız çocuklarımızın ve gençlerimizin, çağımızın ve yurdumuzun koşullarına uygun olarak yetişmeleri, yetiştirici eğitimcilerimizin sosyal ve moral yönden güvenlik içinde bulunmalarına bağlıdır.

Yeni çıkarılan Memur Yardımlaşma Kurumu, MEYAK Kanunu da hizmetin özelliği açısından öğretmene güvence verecek biçimde değildir.

1943 yılında 4357 sayılı Kanunla ve 32 yıl önce kurulmuş «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı» adı altında bir kuruluş vardır. Bu sandık, ilkokul öğretmenlerinin problemlerine çözüm getirmek için kurulmuştur. Bugün 170 - 180 bin üyesi vardır. Sayıları 300 bini aşan Millî Eğitim mensubunun % 60'ı bu sandığın üyesidir ve sandığı kendi maaşlarından kesilen ödentilerle bugüne kadar yaşatmışlardır.

1943'den 1953 yılına kadar üyelerinin maaşlarından % 1 kesilmek suretiyle, 1954'den 1958 yılına kadar her üyeden seyyanen kesilen 4 lira ile, 1959'dan 1962 yılına kadar kesilen 5 lira ile, 1963 - 1968 yılları arasında 6 lira ile, 1969 - 1971 yılları arasında seyyanen 10 lira kesilmekle - 1971'den 1974'e kadar da bu kesinti yine Genel Kurul kararı ile ayda 15 liraya çıkarılmış - 1974'ten bu yana da her üyeden seyyanen 20 lira kesilmekle bu sandık, yaşamını sürdürmektedir.

Bu mahdut gelirlerle sandık, kuruluşundan bu yana evlenenlere, doğum yapanlara, yurt içi ve yurt dışında tedavi görenlere, tabiî âfetlerden zarar görenlere, sakatlananlara, emekliye ayrılanlara ve ölenlere belli ölçüler içerisinde yardım yapmaktadır.

Yukarıda belirttiğim gibi, sandığın sınırlı olan gelir kaynakları ile üyelere yapılan yardımlar arasında büyük farklar vardır. Örneğin, bir üye sandığa 30 yılda 3 600 lira ödediği halde, bu müddet zarfında gördüğü yardımlardan başka, ayrılırken sandıktan aldığı toptan yardımla birlikte 30 yılda ödediğinin en az 3 ilâ en çok 20 katı kadar para yardımı almaktadır.

Değerli arkadaşlarım; bu nedenle sandık ne üretken bir fon kurabilmiş, ne de sigorta yöntemlerine göre çalışabilmiştir. Yapılan aktüaryal hesaplara göre, sandık açığı bugün 10 milyon lira civarındadır. Statüye göre 32 yıldan beri sandığın üyelerine karşı doğmuş olan yükümlülüğü devam etmektedir. Üyeler de bu yardımları tabiî bir hak olarak görmektedirler.

Memur Yardımlaşma Kurumu Kanunu, millî eğitim mensuplarını kapsamı içerisine almamıştır, ama maaşlarından % 5 kesmektedir. Buna mukabil, bazı sandıklar gibi 180 000 üyesi bulunan İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığının faaliyetine devam etmek üzere serbest bırakmıştır, yani kaderiyle bu sandığı baş başa bırakmıştır. Bunda adalet aramak mümkün değildir. Çünkü, büyük çoğunluğu 18 ilâ 22 yaş arasında bulunan öğretmenin maaşından Emekli Sandığına kesilmektedir, kendi sandıklarına kesilmektedir, Memur Yardımlaşma Kurumuna kesilmektedir. Öğretmenin eline geçen miktar çok az olduğuna göre, bu durum öğretmene malî bir yük getirmektedir. Bu açıdan, sandığın bugünkü du-

rumundan kurtarılması ve üye haklarının tehlikeye düşürülmemesi için, Yüce Meclisin daha önce kabul ettiği bu tasarıya sahip çıkması gerekmektedir.

Sayın milletvekilleri; Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının kurulmasını zorunlu kılan başka neden de vardır.

Bir defa 70 000 üyesi olan bir OYAK vardır. Ordu Yardımlaşma Kurumu Sandığı, üyelerine büyük hizmetler yapmaktadır, bunu yadırgamıyoruz. Yadırgadığımız, 300 000 mensubu olan ve yurdun köyünde, kentinde, en ücra köşesinde görev yapan eğitim mensuplarının, geleceklerini tam güvence altına alacak ayrı bir kuruluşa sahip olmalarına, kamu personeli arasında herhangi bir ayrım yapmanın uygun olmayacağı gerekçesiyle karşı çıkmıştır. Bugün, OYAK vardır, yarın belki MEYAK kurulacaktır, MEYAK zaten kurulmuştur. Millî eğitim mensupları için ayrı bir sandığın kurulması, sosyal yardım ve hizmet rekabeti yönünden de faydalı olacaktır.

Sayın milletvekilleri; 800 000 memuru ve yakın bir gelecekte milyonun üzerinde bir kitleyi bünyesinde alacak olan MEYAK, idare ve organizasyon yönünden rantabl çalışmayacaktır. Düşününüz, Devlet bütçesine yaklaşacaktır. Bu güç, Türk siyasî hayatını da etkileyecektir ve devlet içinde bir devlet doğacaktır. Halbuki, OYAK ve MEYAK'ın yanında bu sandığın kurulması, yönetimin etkin bir biçimde yürütülmesini kolaylaştıracaktır.

Diğer taraftan, bu kanunu gerçekleştirirken öğretmenin hizmet alanını düşünmek zorundayız. Öğretmenlerin % 50'si köyde ve küçük kasabalarda çalışmaktadır. Bu nedenle, hizmet özelliği Ordu Yardımlaşma Kurumunda olduğu gibi değildir. Yardım ve hizmetlerin köye ulaşacak nitelikte olması gerekmektedir. Memur Yardımlaşma Kurumu köye hizmet götürecektir. Bir kuruluşu kolay kolay gerçekleştiremeyecektir. Halbuki, millî eğitim topluluğunun bütün Türkiye yüzüne yaygın 180 000 öğretmene hitap eden bir sandığı vardır. Bu sandığın malî kaynağını çok sağlam bir hale getirecek % 5 kesintileri vardır. Ayrıca, örgütün bankacılık hizmetini görebilecek, Türkiye Öğretmenler Bankası da mevcuttur.

Değerli arkadaşlarım; anayatırım sektörlerini finanse edecek fonların henüz yeteri kadar mevcut olmadığı ülkemizde, OYAK ve MEYAK'ın yanında böyle bir sandığın kurulması; bir yandan kalkınma planlarımızın amaçlara, uygun yatırımlarına yöneltilebilecek önemli bir fon meydana getirecek, hem millî gelir tasarruf payını artıracak, hem kaynakların verimli sektörlere yöneltilmesini sağlayacaktır. Dolayısıyle mensuplarına büyük yararlar sağlayacaktır.

Değerli arkadaşlarım, tasarı hakkında da kısaca bilgi arz etmek istiyorum.

Sandık 12 madde ve 5 geçici maddeden oluşmaktadır.

1 nci madde kuruluş, 2 nci madde; kapsam maddesidir. 3 türlü üyelik getirmektedir: Mecburî ve sürekli üyelik, isteğe bağlı sürekli üyelik, geçici üyelik.

3 ncü madde, sandığın gelirlerini tesipt etmektedir.

4 ncü madde, sandığın organlarını belirlemektedir.

Önemli olan bir 5 nci madde vardır, bu tasarıda. Bu madde, sandığın üyelerine ve ailelerine yapacağı yardım ve hizmetle sandığın Türk ekonomisine katkıda bulunmak amacıyle yapacağı yardımları belirlemektedir. Bu yardımlarda, mecburî yardımlar, emeklilik yardımı, maluliyet yardımı gibi sosyal yardım ve hizmetler vardır; ikaz yardımları vardır ve sosyal hizmetler için ayrı yardım vardır, gelir dahili yardımlar da vardır.

Değerli arkadaşlarım; sandığın malî olanakları, Memur Yardımlaşma Kurumu Kanunu ile, maaşlardan kesilen % 5'ler bugün Merkez Bankasında bloke edilmiştir. Bu miktar 500 - 600 milyon lirayı aşmaktadır. Bu miktara 300 bin millî eğitim mensubundan yılda kesilecek olan 300 milyon lirayı da eklersek, sandık malî gücü yerinde olarak kurulmuş olacaktır.

Değerli arkadaşlarım, Senatonun ret gerekçesi köklü nedenlere dayanmamaktadır. Bir defa birinci gerekçe olarak, memurlar arasında ayrıcalık yaratacağı ileri sürülmektedir. «Memurlar arasında herhangi bir ayrıcalık yaratacağı nedeniyle bu sandığın kurulmasında sakınca vardır» diyor.

Bugün 800 bin memur % 41'i millî eğitim mensubudur. 70 bin mensubu bulunan bir OYAK kurulurken - ki OYAK mensupları Devlet memuru olduğu halde - bir ayrıcalık yaratmıyor da, 300 bin mensubu bulunan eğitim mensuplarının hizmet özelliği bakımından köylere, kentlere yaygın olduğu halde, bunlar için ayrı bir sandık kurulduğu takdirde, acaba neden bir ayrıcalık yaratacaktır; bunu anlamak mümkün değildir.

Sonra, Senato, ayrıca «Efendim, kanun maddeleri arasında boşluklar vardır» buyuruyor. Aslında Senato incelememiştir, tümünü reddetmiştir. Senato bunu tümü ile reddettiğine göre, maddeleri aslında zaten tetkik etmemiştir. Yüce Mecliste sandık kuru-

lurken etraflıca incelenmiş ve geçmiştir. Bütçe Plan Komisyonuda etraflıca meseleyi incelemiştir.

Bütün bunları dikkate alarak Meclisimizin, 27 . 1 . 1971 tarihinde 8 nci Birleşiminde kabul ettiği, Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının Kurulmasına dair tasarıyı, dolayısıyle Bütçe Plan Komisyonumuzun okunan raporunu benimsemenizi Cumhuriyet Halk Partisi Grupu olarak özellikle rica ediyorum. Şuna kesinlikle inanıyorum ki; bütün öğretmen dostu olan bu Meclisten öğretmenlerin aleyhinde çıkacak hiç bir kanuna hiç bir arkadaşımızın parmak kaldırmayacağına yürekten inanıyorum.

Bu nedenle, Türkiye'nin dört bir köşesine yayılmış olan öğretmenlerimizin ve millî eğitim mensuplarının, bu sandıkla ayrı bir kuruluşta birleşmesini, hizmet özelliği bakımından öğretmene katkıda bulunmasını ve öğretmenlere yapılacak yardımın dolayısıyle bütün Türk halkına, Türk halkının kalkınmasında ve Türk köyünün kalkınmasında emeği geçen insanlara hiç olmazsa çalışma imkânı vereceğimizi ümit ediyorum.

Bütün siyasî partilere mensup arkadaşlarımdan özellikle rica ediyorum; daha önce Yüce Mecliste kabul edilmiş bulunan tasarıya sahip çıkmanızı ve müspet oy vermenizi öğretmenler adına istirham ediyorum.

Yüce Meclise saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Avşargil.

Başka söz isteyen sayın üye?.. Yok.

Değerli arkadaşlarım raporu onayınıza sunmadan evvel bir daha tekrarlamakta yarar hissediyorum : Rapor reddedildiği takdirde tasarı düşecektir. Rapor kabul edildiği takdirde Meclisimizce kabul edilmiş olan metin katileşecektir.

Raporu Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler lütfen işaret buyursunlar...

TUFAN DOĞAN AVŞARGİL (Kayseri) — Komisyon katılıyor mu, Hükümet katılıyor mu sorsaydınız Sayın Başkan?

BAŞKAN — Mecbur edemem ki Sayın Avşargil.

Kabul etmeyenler... Rapor kabul edilmemiştir efendim. Tasarı düşmüştür.

4. — Uşak eski Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair Kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve İçişleri Komisyonu raporu ve Millet Meclisi metni (M. Meclisi : 2/1; C. Senatosu : 2/217) (M. Meclisi S. Sayısı : 78; C. Senatosu S. Sayısı : 953 ve 953'e ek). (1)

BAŞKAN — Sayın milletvekilleri; 3 ncü sırada, Uşak eski Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair Kanun teklifi hakkında, Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve İçişleri Komisyonu raporu ve Millet Meclisi metninin müzakerelerine geçiyoruz. Bu konu ile ilgili Hükümet? Yok. Değerli arkadaşlarım; daha evvel de Hükümeti bir kez aramışız. Olmadığı için teklif ertelenmiş. Bu nedenle teklifin görüşülmesine devam edeceğiz efendim.

Sayın Baloğlu?..

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI HİKMET BALOĞLU (İçel) — Burada efendim.

BAŞKAN — Komisyon Başkanı olarak mahsus yerinizi alın efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU BAŞKANI HİKMET BALOĞLU (İçel) — Sayın Başkan, ben muhalif olduğum için bulunmuyorum. Sözcünün bulunması lâzım.

BAŞKAN — Muhalefet ettiğiniz için temsil etmiyorsunuz.

Başkanvekili Sayın Nurettin Yılmaz?. Yok.

Sözcü Sayın Şener Battal?.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞENER BATTAL (Konya) — Buradayım Sayın Başkan.

BAŞKAN — Komisyonu temsil edecek misiniz efendim?

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞENER BATTAL (Konya) — Evet efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

Değerli arkadaşlarım; bu konuya ilişkin, Millet Meclisince kabul edilen kanun teklifinin tümü Cumhuriyet Senatosunca reddedilmiş; Millet Meclisi İçişleri Komisyonu ise, redde dair bu kararın benimsenmemesini kararlaştırmıştır. Komisyonun raporunu bilgilerinize sunacağım. Raporu okutuyorum efendim.

İçişleri Komisyonunun 4 ncü dönemde verdiği rapor :

(İçişleri Komisyonu raporu okundu).

---

(1) 78 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

BAŞKAN — Raporun tümü üzerinde Millî Selâmet Partisi Grupu adına Sayın Cemal Cebeci, buyurun.

M. S. P. GRUPU ADINA CEMAL CEBECİ (Kayseri) — Muhterem Başkan, Büyük Meclisin muhterem üyeleri;

2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair Kanun teklifi üzerinde Millî Selâmet Partisi Grupunun görüşlerini arz etmek üzere huzurlarınızdayım.

Muhterem Başkan, muhterem üyeler; takdir buyurulacağı üzere bir topluluğun millet vasfını iktisap etmesinin en önemli unsurlarından biri de kültürüne sahip, geleneklerine bağlı bulunmasıdır. Kültürün tekevvününde dinin müstesna bir yeri olduğu malumlarıdır. Yüce milletimizin millî hasletleri ile dinî vecibeleri birbirleriyle öyle ahenkli bir sentez meydana getirmiştir ki; bu mesut bileşim ile kahraman, kahraman olduğu kadar da âlicenap Türk milleti büyüklüğünü, manevî değerlerinin üstünlüğünü dünya tarihine tescil etmiştir.

Bu görüşle konuya girerken, milletimizin manevî değerlerine en azından saygılı olmamız gerektiğini ve bu saygının tabiî neticesi olarak da dinî vecibelerini yerine getirmek isteyen milletimize yardımla mükellef bulunduğumuza işaret etmek isteriz.

Muhterem Başkan, muhterem üyeler; 2739 sayılı Kanunun dinî bayramlarla ilgili hükümleri, bugüne kadar idarecileri olduğu kadar memurları da huzursuz etmiştir. Hepinizin bildiği gibi; kanun hükmünün açıklığına rağmen, Ramazan ve Kurban bayramları, arife günleri öğleden sonra memurlarımız gerek bayram hazırlığı için alış veriş, gerekse dinî ve içtimaî bazı vecibeleri yerine getirmek üzere amirlerinden izin isterler. Konunun önemini takdir eden idarecilerden bir kısmı - yetkisinin sınırını aşarak - izin vermek suretiyle dairenin boşalmasına sebebiyet verirken, bir kısmı da - kanun icabı olarak - memurlara tam mesai yaptırmak suretiyle istenmeyen kişi durumuna düşerler.

Teklifin kanunlaşması halinde bu çelişkili duruma son verilecek, memur - amir münasebetleri daha normal şartlar altında yürütülecek, kanunun emredici hükümlerine rağmen istisnaî muamele yapılması önlenmiş olacaktır.

Bu kanun teklifine Millî Selâmet Partisi Grupu olarak, müspet oy kullanacağımızı saygıyle arz ederim. (M. S. P. sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Cebeci.

Başka söz isteyen sayın üye?.. Tümü üzerinde kişisel olarak buyurun Sayın Baloğlu.

HİKMET BALOĞLU (İçel) — Sayın Başkan, kıymetli milletvekili arkadaşlarım;

Uşak eski Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu arkadaşımızın, Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki 2739 sayılı Kanunu değiştiren teklifi üzerinde, Komisyonumuzda yapılan müzakerelerde, Komisyon Başkanı olarak muhalefetimi ve kişisel görüşlerimi arz edeceğim.

Arkadaşlarım, Devlet Personel Dairesinde bulunduğumuz sırada da genel tatiller üzerinde bir araştırma yapmış ve dünyada tatil günleri itibarıyle en fazla tatil gününe sahip bir ulus olduğumuzu - üzülerek belirteyim - tespit etmiştik. Arz edeyim :

Yılbaşı tatil, 23 Nisan tatil, 1 Mayıs tatil, 19 Mayıs tatil, 27 Mayıs tatil, 30 Ağustos tatil, 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı tatil. Kimisi bir gün, kimisi birbuçuk gün, kimisi ikibuçuk gün olmak üzere resmî tatillerimiz; Kurban ve Ramazan Bayramlarımızdan üç ve dört gün de ilâve ederseniz 17 günü tutmaktadır.

Buna son yıl, Personel Kanununda yaptığımız bir değişiklikle cumartesiyi de tam gün yaparak 104 günü - 52 hafta ikişer günden 104 gün - ilâve edersek, yılın 122 gününü tatil olarak kabul etmiş bulunuyoruz.

Üstelik bunların dışında memleketimizde, festivaller, kurtuluş bayramları, 15 Mayıs Hava Şehitleri ihtifali gibi günleri de eklersek; arkadaşlar, öyle bir hale düşüyoruz ki, vatandaş devlet kapısına geldiğinde kapıyı, bir bayram tatili, bir genel tatil dolayısıyle kapalı bulur hale gelmiştir.

İLHAMİ ERTEM (Edirne) — Cumartesi gününü kaldıralım.

HİKMET BALOĞLU (Devamla) — Katılırım beyefendi.

Arkadaşlar, bu suretle tatil günlerinin son derece fazla olduğu ve bilhassa çeşitli program ve plan devresine girdiğimiz iddialarını gerine gerine ortaya attığımız bu dönemde; geri kalmışlığımızı her dönemde söylediğimiz bir günde kalkıyoruz, arife günlerini de tatil yapmak suretiyle, bunu tatiller arasına sokup, yarımşar gün daha katma düşüncesindeyiz.

Arkadaşımızın, dinden imandan bahsederek böyle bir tatili getirmesini Yüce Meclisin layiklik anlayışına uygun görmüyorum. Biz üç gün Ramazan, dört gün Kurban Bayramını yıllardan beri teamül olarak

kabul etmişiz. Bunun üzerine yarım gün, ben gelirim - iddia üzerine - bir gün, siz gelirsiniz iki gün bir artırmaya çıkar.

Arkadaşlar; kaybettiğimiz gün, devlette çalışma hayatının kaybolduğu günlerdir. Daireler kapalı, işyerleri kapalı, iş görülmüyor, işler yürümüyor, ondan sonra da seçmenlerinizin «Devlet dairelerinde işler görülmüyor» yakınması ile karşılaşıyorsunuz.

Bu nedenle, bugün yılın üçte birini geçen bir tatil dönemi içerisinde ben, yeniden yarımşar gün tatil verilmesini; arife günlerinin, hiçbir dinsel kaygı ve karşılık ile ve muhalefet düşüncem olmaksızın, sadece bir devlet adamı olarak, sadece vatanıma hizmet eden insanları işbaşında, vazifesinin başında görmek isteyen bir kişi olarak karşıyım. Rağbet etmemenizi saygılarımla arz ederim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Baloğlu.

Şimdi kişisel olarak önce Sayın Abbas, ondan sonra Sayın Demir, Sayın Keskin, Sayın Komisyon ve Sayın Acar söz istemektedirler.

Buyurun Sayın Abbas.

HÜSEYİN ABBAS (Tokat) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Görüşülmekte olan, tatil günleriyle ilgili kanun teklifi senede iki defa gelen Ramazan ve Kurban Bayramlarının arife günlerinde, vatandaşların bayram hazırlıklarını rahatlık içinde yapabilmelerini ve gurbette olanların, bu mutlu günleri yakınlarının memleketinde, hemşerileri arasında geçirmelerine imkân hazırlamak düşüncesiyle getirilmiş bir tekliftir.

Değerli arkadaşlarım, esasen Ramazan ve Kurban bayramlarının arife günlerinde bayram hazırlığı için, aşağı yukarı bütün dairelerde idareciler nöbetçi memurlar bırakmak suretiyle, bu kutsal günlerin şerefiyle mütenasip olarak her vatandaşın bayram hazırlığını yapması için izin vermektedirler.

Muhterem arkadaşımız Sayın Baloğlu, - birçok bayram ve tatil dolayısıyle - dünyada en çok tatil yapan bir ülke olduğumuzu beyan ettiler. Biz de aynı kanaatteyiz.

Değerli arkadaşlarım, şimdiye kadar resmî dairelerde hafta tatili 1 gün iken, yeni Personel Kanununun yürürlüğe girmesiyle, buna Cumartesi günleri de ilâve edilerek, senede 52 gün daha eklenmiştir. Ayrıca, gerek millî ve gerekse dinî bayramların bazen iki tatil arasına raslaması sebebiyle tatil günlerimizin 1 hafta veya 10 - 12 güne yükseldiği zamanları dahi bir senelik uygulamamızda gördük.

Hakikaten, her milletten daha çok kalkınmaya ihtiyacımız olduğu için, zamanı daha çok değerlendirmeye mecbur olan bir milletiz. Haftada 1 gün Cuma tatili için senede 50 küsûr günün heba edilmesine göz yumulmamışken, bizimle hiç alâkası olmayan ve «1 Mayıs Bahar Bayramı» adı altında ve aslında yalnız Sovyet Rusya'nın uyguladığı bayram günü ve yine her yıl, bizimle ne millî ve ne de dinî hiçbir alâkası olmayan yılbaşı tatilleri dolayısiyle birçok günler heba edilirken; iki kutsal bayramın yarımşar günlük arife günleri konusunda, burada muhterem Baloğlu arkadaşımızın, dinden imandan bahsederek, «layiklik ihlâl ediliyor» diye yaptığı konuşmasını ve bunu bu şekilde tavsif etmesini ben kendilerine lâyık göremedim.

HİKMET BALOĞLU (İçel) — Ben gördüm.

HÜSEYİN ABBAS (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, layiklik, dinsizlik değildir; bilâkis, inanç hürriyetine saygıdır. Binaenaleyh, Ramazan ve Kurban Bayramlarının arife gününe mahsus yarım gün tatil teklifi de, bu kutsal günlere bir saygının ifadesidir.

Değerli arkadaşlarım, bunu daha fazla, şu veya bu tarafa çekmenin manası yok. Aslında bu, temsil ettiğimiz yüce milletimizi, memur olsun olmasın herkesi memnun edecek bir arzudur. Senede bu iki yarım günün meydana getirdiği bir gün tasarrufunu hakikaten memleket için lüzumlu görüyorsak, bu Yüce Meclis, senede en az 100 gün tatil tasarrufu yapacak yetkidedir, salâhiyettedir. Gelin, hakikaten samimî isek, bu birçok tatilleri kaldırmak suretiyle, memleketin kalkınması için zaman ihdas edelim. Mevcut zamanı değerlendirelim. Binaenaleyh, bu yarım günü bu kadar büyütmeyelim.

Bu açıklamalarım neticesi, tasarıya Yüce Meclisin müspet oy vereceği mülâhazasıyle hepinize saygılar sunarım, teşekkür ederim. (A. P. ve M. S. P. sıralarından alkışlar).

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Abbas.

Komisyon adına Sayın Battal, buyurun efendim.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞENER BATTAL (Konya) — Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri;

Komisyonumuzun raporu üzerinde söz alan bütün arkadaşlarımıza teşekkürlerimi arz ediyorum.

Meseleyi tartışırken, metne daha sadık kalarak tartışmakta fayda görüyorum.

Sayın Baloğlu'nun sözlerini ben; «Bu meseleyi dinî izah tarzıyla değil' içtimaî izah tarzıyla ele aldım Dine, imana ben de hürmetkârım» şeklinde anlıyorum ve kendilerini de bu ölçü içinde tanıyorum.

Muhterem arkadaşlarım' esasen' Kurban Bayramı ve Şeker Bayramı resmî takvime girmiş bayram günleridir.

YÜKSEL ÇAKMUR (İzmir) — Ramazan Bayramı.

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞENER BATTAL (Devamla) — Sayın Çakmur, çok sataşıyorsunuz. Şurada iki çift söz edeceğiz. Yapmayın, ciddî çalışalım.

BAŞKAN — Efendim, rica ediyorum .

İÇİŞLERİ KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ŞENER BATTAL (Devamla) — Şeker Bayramı, Ramazan Bayramı farketmez; sürçü lisan...

Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı resmî takvime girmiş resmî tatil günleridir. Bu bakımdan, tartışma, bugünlere mütedair değildir. Onun için, layiklik tartışması şu anda mevzumuza ait olmayan bir tartışmadır. Onun için arkadaşlarımız bu tartışmayı layiklik tartışması değil de, içtimaî zaruret bakımından incelemek durumundadırlar. Layiklik tartışmasını getirirlerse, o zaman, «Bu tatil günleri ne arıyor?» gibi bir mana çıkar ki, o da yanlışlık olur.

Muhterem arkadaşlarım, bayram günleri, milletimizin kardeşçe kaynaşmasının, birbirlerine ısınmasının temin edildiği, 40 milyon insanın birbirlerini sevmesine vesile olan günlerdir. Bu günlerin en iyi şekilde kutlanması, 40 milyon insanın böyle günlerde birbirinin kardeşi olduğunu hissetmesi son derece faydalı bir hadisedir. Onun için, bayram günlerini böylesine kıymetlendirmekte zaruret vardır. İçtimaî zaruret bu bakımdan da karşımıza çıkmaktadır.

Bayram gününde milletvekili arkadaşımızın bir memurun evine misafir olduğunda, onun şeker alamamasını, çocuğuna elbise alamamasını görüp de üzülmesini elbette siz de arzu etmezsiniz. O halde, memurlarımız, çalışanlar, arife günü, yarım gün bu ihtiyaçlarını, bu alışverişlerini yapmak üzere imkân elde etmiş olacaklardır. Bu bakımdan, komisyonumuz içtimaî zaruret olarak, bu bayramlar arife günlerinin tatil olmasını memnuniyetle karşılamaktadır.

Dünyada en çok tatil yapan millet olduğumuz söyleniyor.

Muhterem arkadaşlarım, tatil günlerinin çok olduğu hususunda kanaat izhar ediliyor. Bu hususta samimî görüşler varsa, topyekûn bu tatil günlerini alırız, Mecliste inceleriz, ona göre bir durum düşünürüz. Ama biz inanıyoruz ki, millî ve dinî günler bu millet için son derece önemlidir; 23 Nisan, 19 Mayıs, 27 Mayıs, 30 Ağustos, 29 Ekim, Kurban Bayramı, Ramazan Bayramı, bunlar milletimizin son derece önem verdiği günlerdir, bu tatil günlerinden hasfetmek elbette mümkün değildir. Onun için, bana, «Çok tatil yapıyoruz» şeklindeki kanaatin tartışması ayrı, içtimaî zarureti ele almak ayrı gibi geliyor.

Muhterem arkadaşlarımızın, bizim Komisyonumuzun, Senatodan gelen bu metni benimsemek hususundaki görüşüne katılmalarını temenni ediyoruz.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Battal.

Adalet Partisi Grupu adına Sayın İhsan Toksarı, buyurun efendim.

A. P. GRUPU ADINA İHSAN TOKSARI (İstanbul) — Sayın Başkan, kıymetli arkadaşlarım;

Şunu bir gerçek, realite olarak her şeyin münakaşasından önce kabul etmek lâzım... (C. H. P. sıralarından, «Gülüşmeler») İster gülseniz, ister verseniz, ister vermeseniz, realite şudur: Dinî bayram günlerinden bir gün önce mutlâka yarım mesai yapılmaktadır. O gün öğleden sonra, isteseniz de istemeseniz de, hiç bir memuru yerinde tutamıyorsunuz.

RUAF KANDEMİR (Ankara) — O zaman sabahtan başlasın.

İHSAN TOKSARI (Devamla) — Meşruiyet kazanmasının teamülü budur ve bu da yapılmaktadır. Binaenaleyh, biz istiyoruz ki, idare amirlerini zor duruma düşürmeyelim; bunun layiklikle hiçbir alâkası yoktur. Dinî bayram olmasına rağmen, resmî tatil olarak, Ramazan Bayramı için üç gün, Kurban Bayramı için de dört gün olarak kabul edilmiştir. Ancak, millî bayramlarımızla, dinî bayramlarımız arasında bir fark var; millî bayramlarımızda herkes dükkânını kapatır, işini bırakabilir; fakat dinî bayramlarda mutlaka eş dost birbirini görecektir, yeni yeni elbiseler alacaktır, şeker alacaktır, birtakım hazırlık yapacaktır. Halk Partili memur da olsun, başka partili memur da olsun, mutlâka, dinî bayram günlerinin arifesi öğleden sonra bu hazırlıklarını yapmak için dairelerinden ayrılanlar mevcuttur. Biz de şimdi burada buna bir meşruiyet kazandırmak istiyoruz. Bunu bir polemik mevzuu, bir dinî konu yapmanın manası yok, büyütmenin de anlamı yok. Sadece, realiteye inmenizi ve idare âmirlerini zor durumdan kurtarmanızı, milyonlarca memuru sevindirmenizi istiyoruz.

Hepinizi saygıyle salâmlıyorum. (A. P. ve M.S.P. sıralarından, alkışlar.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Toksarı.

Kişisel olarak, sayın Ünat Demir, buyurunuz efendim.

ÜNAT DEMİR (Muğla) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Bu kürsülerde dinî bir konu mevzuubahs edildiği zaman, bazı siyasî partilere mensup, özellikle Cumhuriyet Halk Partisine mensup arkadaşlarımız hemen, lâiklik ilkesini, nerede ise, ceplerinde imiş gibi çıkarıp, bu kürsüye getirip koyarlar.

NECDET UĞUR (İstanbul) — Anayasada var, Anayasada.

ÜNAT DEMİR (Devamla) — Biz, şu meyilli bir görüşe sahip değiliz; liberal kafayı, gerçekçi kafayı taşıyoruz. Siz, bir sene önce, layikliği tarihî yanılgı şeklinde, başka türlü telâfi etmeye çalışan; yani, Millî Selâmet ortaklığına göre başka türlü yapmaya çalışan, bir sene sonra, Millî Selâmet Partisi ile ortaklıktan ayrıldıktan sonra layikliği dillerinin pelesengi haline getiren bir siyasî görüşe sahipsiniz. (A. P. ve M. S. P. sıralarından alkışlar.)

Biz, layiklik ilkesini sizin anlayışınızdan daha iyi anlamış ve kavramış durumdayız. (C. H. P. sıralarından «Doğru, doğru,» sesleri).

Bunda bir defa bizimle teraziye giremezsiniz, bizimle ölçüye giremezsiniz.

BAŞKAN — Sayın Demir, konuya dönelim lütfen efendim.

ÜNAT DEMİR (Devamla) — Bu benim kişisel görüşümdür; bunu söylüyorum.

Sevgili arkadaşlarım; bir defa bu layiklik prensibinde anlaşalım. Dünya kurulduğundan bu yana en iptidaî kavimler dahi, din mefhumuna önem vermişlerdir, bir inanç aramışlardır. Geçenlerde televizyon ekranlarında da seyrettiniz; Kremlin kapılarını sıkıştırdıkları zaman, kiliseyi ve ibadeti yasak eden Rus idarecileri dahi gevşek bıraktılar, paçaları tutuştuğu zaman. (A. P. sıralarından «Bravo« sesleri). Ama bu, Cem İpekçi, televizyonunun ekranı değil, tarafsız bir TRT yönetiminin ekranıydı; iki tarafını da yansıtıyordu. (A. P. ve M. S. P. sıralarından «Bravo» sesleri).

BAŞKAN — Sayın Demir, lütfedip konuya eğilseniz.

ÜNAT DEMİR (Devamla) — Şimdi, Türkiye'de bayramlar meselesine gelince, tatiller meselesine gelince... Yarım gün Cumartesi tatillerini kaldırınız; oradan 26 gün kazandıracağız Türk mesai hayatına, bu bir.

2. Muayyen aylarda ve günlerde yapılan bütün millî bayramları - bu bir görüştür, mutasavver tekliftir; inşallah ileride tasarı halinde de teklif edeceğim bunu - Cumhuriyet Bayramı mihrakına toplayarak 10 gün veya 15 gün gibi bir tatil yapalım. (Gürültüler) 50 gününü, 40 gününü götürüyorsunuz, 30 gününü götürüyorsunuz, hem de bu tatili yapan resmî görevli ve işçileri ortak ediyorsunuz. (Gürültüler.)

BAŞKAN— Efendim, sayın hatip görüşünü arz ediyor, istirham ediyorum efendim.

Siz buyurun Sayın Demir.

ÜNAT DEMİR (Devamla) — Geliniz, millî bayramları Cumhuriyet Bayramı mihrakında toplayalım. Hatta, daha açık sözlü bir lâf etmek istersem, âdeta davetiye ile kutlanmakta olan 27 Mayıs Bayramının tatilini de kaldıralım.

İLTER ÇUBUKÇU (Adana) — Komisyon öyle demiyor.

ÜNAT DEMİR (Devamla) — Bu, benim kişisel görüşüm; içten gelmeyen bir bayram kutlanmaz. (C. H. P. sıralarından gürültüler).

Sevgili arkadaşlarım, müsaade buyurun, bitiriyorum sözlerimi.

REMZİ ÖZEN (İzmir) — Türkeş ne der o zaman düşündünüz mü?

BAŞKAN — Sayın Özen, efendim, fikrini ifade ediyor hatip.

ÜNAT DEMİR (Devamla) — Yılda iki defa yapılan, biri Ramazan, ikincisi Kurban Bayramımız olan bayramımızın... (C. H. P. sıralarından «Şeker Bayramı» sesleri).

Şeker veya Ramazan Bayramı kardeşim, bunda bir iptidaîlik yok. Ne diye kendinizi zorluyorsunuz, şekillerle, lâflarla neden kafanızı bocalıyorsunuz; inkâr edebilir misiniz bunu? Bu böyledir.

Bayramın bir gün öncesinden, hatta tam gün tatil yapılsa dahi ben taraftarım.

YÜKSEL ÇAKMUR (İzmir) — Hangi bayramların?

ÜNAT DEMİR (Devamla) — Dinî bayramların arifesi.

Bu bakımdan, dinî bayramların arifesinde tam gün tatil yapılmasını diliyor ve Yüce Heyetinize saygılar sunuyorum. (A. P. ve M. S. P. sıralarından alkışlar.)

ABDİ ÖZKÖK (Bolu) — Önergenizi getirin.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Demir.

Değerli arkadaşlarım, bu suretle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler sona ermiş bulunmaktadır. Maddelere geçilmesi hususunda... («Madde yok, rapordur» sesleri)

Affedersiniz değerli arkadaşlarım, raporu Genel Kurulun onayına sunacağım; kabul edildiğinde, Mil-

let Meclisinin metni kanunlaşmış olacak, reddedildiğinde tasarı düşmüş olacaktır.

Raporu Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Rapor kabul edilmiştir. (A. P., M. S. P., C. G. P. ve D. P. sıralarından alkışlar).

Millet Meclisinin metni bu suretle kanunlaşmış bulunmaktadır.

5. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner ve 57 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Plan Komisyonu raporu (2/228) (S. Sayısı : 87) (1)

BAŞKAN — 87 S. Sayılı teklifi görüşmeye başlıyoruz. Komisyon ve Hükümet lütfen yerlerini alsınlar.

Değerli arkadaşlarım, açık oylama işlemine katılmayan sayın üye var mı efendim?. («Var, var» sesleri) Oylamaya katılmayan sayın üyeler oylamaya katılsınlar efendim.

Sayın Nakiboğlu, lütfen yerinizi alınız.

Komisyon ve Hükümet hazır.

Bu konuya ilişkin raporun okunup okunmaması hususunda onayınızı alacağım.

Raporun okunmaması hususunu onayınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmeyenler. Raporun okunmaması hususu kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim?. Sayın Çağlayan, Sayın Ersoy.

YAKUP ÇAĞLAYAN (Çorum) — Grup adına efendim.

BAŞKAN — Grup adına zatı âliniz, buyurun efendim.

A. P. GRUPU ADINA YAKUP ÇAĞLAYAN (Çorum) — Muhterem Başkan, aziz milletvekilleri;

Cumhuriyet Senatosu Siirt üyesi Sayın Süreyya Öner ve sayın 57 arkadaşı, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi teklifinde bulunmuşlardır. 19 Mart 1969 tarihinde kabul edilmiş olan 1136 sayılı Kanun, bunu tadil eden Avukatlık Kanunu ve 1238 sayılı kanunun bazı maddeleri ile borçlanmak suretiyle, geçen sürelerin bir kısmının, fiilî hizmet süresine eklenmesi uygun görülmüştür. Bu hakkın kullanılması için de, 6 aylık borçlanma süreleri kabul edilmiştir.

8 Temmuz 1949 tarihli, 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinin girift oluşu, bu grift oluşu mazeret görülmese bile - bir kısım hak sahiplerinin belirli süreyi geçirmiş olması ve yeni hak sahiplerinin ortaya çıkmaları sebebiyle, 5 Mart 1970 tarih ve 1453 sayılı Kanunla ilk defa, 8 Temmuz 1971 tarih ve 1425 sayılı Kanunla ikinci defa ve yine 2 Haziran 1973 gün ve 1592 sayılı kanunlarla üçüncü defa olmak üzere, altışar ay daha bu süreler uzatılmış bulunmaktadır.

Buna rağmen, yani değişik tarihlerde üç defa altışar aylık borçlanma süresi imkânı tanınmasına rağmen, çeşitli nedenlerle durumdan haberdar olamayan ve yeni ortaklar sebebiyle, az da olsa haklarını kaybeden vatandaşlarımız ortaya çıkmış bulunmaktadır. Bu gibilerin sosyal güvenliğe sahip olmaları için, bir defa daha 6 aylık yararlanma sürelerinin tanınmasının uygun olduğu kanaatindeyiz. Ancak, huzurunuzda, yine bu Kanunda hatırlanmayan veya düşünülemeyen bazı hususlara, bu gibi adaletsiz veyahut da haklarını alamayan kişilere ait, önerge ile eklenmesini lüzumlu gördüğümüz bir iki temennimiz olacaktır.

Adalet Partisi grupu görüşü olarak huzurunuzda ifadeye çalıştığım bu konu, sadece uygun oluşundan değil, Anayasa hükmü icabıdır da. Anayasamızın sosyal ve iktisadî haklar bölümünün 41, 42, 45, 48 ve 53 ncü maddelerinde ifadelerini bulan bu hususu şöyle ifade edebiliriz. Anayasamız, tüm çalışanların güvenliğe kavuşturulması, emekliliğe esas olacak fiilî hizmet sürelerinin, âdil ölçü ve esaslara göre yapılmasını devlete bir görev olarak yüklemektedir. Böylece, haklarını kaybeden vatandaşlarımızın, kaybettikleri haklarını almalarını veya haklarına kavuşturulmalarını Anayasa hükmü olarak görüyor ve inanıyoruz.

Bundan dolayı, bu teklife Adalet Partisi grupu olarak müspet oy kullanacağımızı arz ediyoruz. Ayrıca, Emekli Sandığı Kanununun 66 ncı maddesine bir fıkra, diğer bir başka maddesine yine, bir fıkra eklenmesi de bir önerge ile huzurunuza getirilmiş bulunmaktadır. Müspet oy kullanmanızı diliyor ve grupumuz adına sizleri saygı ve hürmetle selâmlıyorum.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Çağlayan.

Millî Selmet Partisi Grupu adına Sayın Şener Battal.

Buyurun Sayın Battal.

M. S. P. GRUPU ADINA ŞENEL BATTAL (Konya) — Muhterem Başkan, muhterem milletvekilleri;

---

(1) — 87 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Anayasamızın 48 nci maddesi, «Herkes sosyal güvenlik hakkına sahiptir. Bu hakkı sağlamak için sosyal Sigortalar ve sosyal yardım teşkilâtı kurmak ve kurdurtmak devletin ödevlerindendir.» şeklinde hükmüyle, sosyal güvenlik müessesesini tanzim etmekte ve bu hususta devlete mükellefiyetler tahmil etmektedir.

5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu ile ve diğer sosyal güvenlik kurumlarıyle, Anayasamızın 48 nci maddesine uygun çalışmalar yapılmaktadır. Vatandaşlarımızın, bu müesseselerden istifade etmeleri hususunda, bazen, kanunların duyurulması, maalesef tam mümkün olmamaktadır. Bunun örneği, 428 sayılı Kanun, 1136 ve 1238 sayılı kanunlardır. «Kanun biliniyor sayılır» diyerek Resmî Gazetede ilân etmekle, bütün vatandaşlarımızın kanunları bildiğini farazî olarak kabul etsek bile, fiilen kabul etmemiz mümkün değildir.

Zaman zaman, Emekli Sandığı Kanunundan istifade edeceklerin miktarını, istifade edecek olan grupları artırıcı, lehte kanun hükümleri çıkarılmıştır. Demin de arz ettiğim gibi, bunlar, 428 sayılı kanun, 1136 ve 1238 sayılı kanunlar gibi kanunlardır. Ancak, bu kanunlarda geçici süreler tanınmaktadır, bu süreleri her zaman ilgililerin duyabilmesi, bilebilmesi mümkün olamamaktadır.

Onun için muhterem Cumhuriyet Senatosu Üyesi Süreyya Öner ve arkadaşlarının verdiği bu kanun tadili teklifine grup olarak katılıyoruz ve faydalı buluyoruz.

Emekli Sandığı Kanunu hükümleri, itiraf etmek lâzımdır ki, son derece girift ve teknik niteliktedir. Birçok hak sahibi, bu süreleri, kanunlarla tanınan geçici süreleri kaybetmekte ve istifade edememektedir. Altı aylık sürelerde dahi, bu haklarını ileri süremeyen vatandaşlarımız olduğunu arz etmiştim.

İşte, bu teklif tekrar, aynı durumda olan hak sahiplerini haberdar etmek suretiyle, yeni haklar getirmektedir.

Grupumuzun katıldığını ifade ve milletvekili arkadaşlarımızın da bu teklife iltifat etmelerini temenni ediyoruz.

Saygılar sunarız. (M. S. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Battal.

Cumhuriyetçi Güven Partisi grupu adına Sayın Talât Oğuz; buyurun efendim.

C. G. P. GRUPU ADINA TALÂT OĞUZ (Mardin) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Sosyal devlet anlayışı, bir ülkede tüm çalışanların istikbalini teminat altına alabilecek sosyal ve iktisadî tedbirlerin alınmasını öngörmektedir. Sosyal devlet anlayışının esprisi içinde, Cumhuriyet Senatosu Siirt üyesi Süreyya Öner ve arkadaşlarının teklifi, Komisyondan geçmek suretiyle Yüce Parlamentonun huzuruna gelmiş bulunmaktadır.

Değerli arkadaşlarım, benden evvel konuşan arkadaşlarımın ifade ettiği gibi, Anayasamızın 48 ve müteakip maddeleri, sosyal güvenlik müesseselerini hüküm altına almış bulunmaktadır.

Emekli Sandığı Umum Müdürlüğü, memurların istikbale muzaaf hayatlarını ve değişen ve gelişen hayat koşulları karşısında menfaatlerini teminat altına almış bir müessesedir.

BAĞ - KUR, Esnaf ve sanatkârların istikbale muzaaf menfaatlerini teminat altına almış bir müessesedir.

Sosyal Sigortalar Kurumu Umum Müdürlüğü, işçilerle ilgili menfaati ve hukuku, hakları, istikbale muzaaf olarak teminat altına almış müessesedir.

Bu durum karşısında, tüm çalışanlar bazen sosyal hayatta karşılaşmış oldukları bazı müşküller, bazı nedenler sebebiyle, hizmetlerini, çalışmış oldukları müddete aktarmamak suretiyle birçok hakların kaybedilmesine maruz kalmakta ve bu haklarını kazanabilmeleri için toplum hayatında birçok yasalar önerilmektedir.

İşte, bu teklif ile, sosyal hayatta çalışanlar, kaybettikleri bazı müddetlerini, muayyen bir müddet tanınmak ve bağlı oldukları kuruma muayyen bir meblâğı ödemek suretiyle hesap ettirme imkânına kavuşmaktadırlar. Nitekim, bu tekliften evvel çıkarılan birçok yasalar toplum hayatına mal edilmiştir ve çalışan memur - işçi kitlesi, yasalardan faydalanmak suretiyle haklarını kazanmışlardır.

Yasa, topluma fayda getirecektir. Tüm çalışanlara gerekli menfaat temin edecek, haklarını koruyacaktır.

Grup olarak biz, bu yasaya müspet oy kullanacağımızı ifade eder, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Oğuz.

Açık oylama işlemine katılmayan sayın üye var mı efendim?. Yok. Açık oylama işlemi bitmiştir; kupayı kaldırın.

Kişisel olarak Sayın İlhan Ersoy, buyurun efendim.

İLHAN ERSOY (Kütahya) — Sayın Başkan, çok değerli arkadaşlarım;

Genel olarak, 58 arkadaşımın Yüce Heyetinize kadar getirmiş bulunduğu bu kanun teklifine yürekten katılıyorum. Teklif, esasen bir anamaddeden ibaret olduğu için, elbette üzerindeki görüşmeler de o madde ile ilgili olacaktır. Bu espri içerisinde, değerli arkadaşlarıma kısaca arz edeceğim bir iki husus var.

Çok değerli arkadaşlarım, bunlardan bir tanesi, bu tekliften anlaşılıyor ki, daha çok avukat arkadaşlarımız ve bir de doktor arkadaşlarımız başvurma süresini geçirmişlerdir. Bu, bir vakıa. Hukuk ilminin içinde yetişen avukatlarımızın, hukukçularımızın süresini geçirdiği bir memlekette, diğer meslek erbabını, hukukla ilgisi olmayanları düşünmemek, zannediyorum ki, eşitlik prensipleriyle hiç de bağdaşmayacak bir konu olsa gerektir.

Bir ikinci konu ise; biz özellikle bu tip kanunlarda, memurları, emeklileri, işçileri ilgilendiren kanunlarda, genellikle 6 aylık bir süre tanıyoruz. Bu kanun teklifi de göstermiştir ki, 6 aylık baş vurma süresi çok kere kâfi gelmemektedir. Şu halde bundan böyle çıkaracağımız kanunlardan mümkün olduğu kadar yeterli bir süreye itibar etmemiz her halde faydalı olacaktır değerli arkadaşlarım.

Anayasanın eşitlik ve kanunların genellik prensiplerini rencide etmemesi kayıt ve şartıyle, sırasıyla aklıma getirebildiğim kadarıyle 1136, 1238, 1377, 1425, 1592 ve 1623 sayılı kanunların, aynı mealdeki kanunların hemen hemen hepsinde baş vurma süresi olduğuna ve bunların hepsinin de süresinin geçirilebileceğine göre, bu kanunları da kapsayan bir metin haline getirilmesi halinde, bütün meslek mensuplarını bu kanunlardan faydalanacaktır. Baş vurma süresini geçirmiş bütün mensuplarının baş vurma süresini aynı derecede uzatmak kayıt ve şartıyle kanun teklifinin lehinde olduğumu arz ederim.

Saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz Sayın Ersoy.

Şahsı adına Sayın Kırbaşlı, buyurunuz efendim.

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde ile müracaat süresine ait bir ek maddenin ilâvesini teklif eden Cumhuriyet Senatosu Üyesi Süreyya Öner ve diğer arkadaşlarıma huzurunuzda teşekkür ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Hakikaten Emekli Sandığı Kanunu, çıkışından bugüne kadar, bununla birlikte 118 defa değiştirilmiş oluyor. Yani demek istiyorum ki, Emekli Sandığı Kanunu, çıkışındaki statükoyu aşağı yukarı kayıp etmiş, ilâvelerle yepyeni bir kanun haline gelmiştir. Bunu söylemekteki maksadım şudur : Bu kadar geniş çapta değişikliğe uğramış olan bir kanunu okuyup anlamak da mümkün olamamaktadır. Bir memur 30 sene Devlete hizmet eder; nasıl, hangi şartlarla ve hangi neticeleri doğuran bir statüyle emekli olacağını bilemez. Çünkü bu kanunu anlamak mümkün değildir; o kadar çok değişikliğe uğramıştır ki...

Bu bakımdan buraya getirilen teklif de, bütün bu değişikliklere rağmen, boşluklarının giderilmediği neticesine varılarak huzurunuza getirilmiş bulunmaktadır.

Yalnız burada çok önemli bir espri var. Meclis olarak biz bunu derinden derine düşünmek mecburiyetindeyiz. Hukukta bir sukutu hak müddeti vardır. Eğer, çalışanların durumlarını da bu sukutu hak müddeti, yani anlamı içerisinde mütalaa edersek, bugün verdiğimiz 6 aylık bir müddeti, yarın tekrar uzatmak durumuyle karşı karşıya geliriz. Gönül isterdi ki, bunu bu müddetle takyit etmeyelim. Eğer bir hak mevzubahis ise, çalışan kimse memur olsun, işçi olsun her zaman, çalıştığı müddetçe müracaat edebilmeli ve geçmiş haklarını ihya edebilmelidir. Yoksa, «6 ay tanıdık, sen 6 ayı geçirdin bunu ihya edemezsin.» demek hukuk prensibi ile kabili telif bir şey değildir. Bunu Büyük Meclis mutlaka halletmelidir. Burada sadece birkaç mesleği tadat etmiş bulunmaktadır kanun teklifi. Biz huzurunuza, bundan böyle tekrar değişikliğe uğramaması, aynı konuda tekrar müracaatların olmaması için, iki tane geniş kapsamlı önerge sunduk. Bunlardan kastımız şudur : Sosyal güvenlik müessesesi bir bütündür; bu bütünlük hem mevzuat bakımından idealize edilmesi lâzım gelen bir bütünlük hem de hak sahipleri bakımından bir bütünlüktür. Bu, tüm çalışanların haklarını ihtilâfsız, nizasız bir esasa ve bir hakka bağlanmasını temin etmek gayesine matuftur. 1961 Anayasası da bunu gayet güzel ifade etmiştir, «fiilî hizmet sürelerini» demiş; fiilî hizmet derken, fiilen yapılmış, çalışılmış; ama bu kanunun girift koridorları içerisinde bu hakkın tanınıp tanınamayacağının bilinmemesi sebebiyle ihya edilememiş. Meselâ; avukatlık stajında geçmiş olan müddetler, serbest tabiplikte geçmiş olan müddetler, mühendislikte geçmiş olan müddetler, kendi namları ve hesaplarına içerde ve dışarıda doktora yapmış olanların geçirmiş oldukları müddetler, 4489 sayılı Kanuna göre bilgi ve görüşlerini artırmak maksadıyle dışarıya gidip de maaşsız izinli olarak orada fiilen bu işi yapmış olup yurda döndü-

günde Emekli Sandığı ile irtibatını kaybetmiş olanlar gibi fiilî hizmeti sebketmiş. Bizim, Emekli Sandığı ile bağlılık kuramamış olan kişilerin hizmetlerini, ceplerinden ödeyecekleri para ile ihya etmek gibi bir gayeye matuf önergelerimiz vardır. Bunlar da bu kanun teklifini itmam eden, boşluklarını dolduran mahiyettedir. Bunların da huzurunuzda kabule şayan görüleceğini ümit eder, hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim Sayın Kırbaşlı.

Bu suretle teklifin tümü üzerindeki görüşmeler sonuçlanmış bulunmaktadır.

Maddelere geçilmesi hususunu onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1 nci maddeyi okutuyorum.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında Kanun teklifi.

Madde 1. — 8 Haziran 1949 gün ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir :

Geçici Madde :

İştirakçilerden 1136 ve 1238 sayılı kanunlar uyarınca serbest avukatlıkta geçen hizmet sürelerinin borçlanmak suretiyle fiilî hizmetlerine eklenmesi için, zamanında müracaat edememiş olanlarla bu kanunların yürürlük tarihinden sonra iştirakçi olanlar dahil olmak üzere 5 . 3 . 1970 gün ve 1243 sayılı Kanunun geçici 1 ve geçici 2 nci ve 8 . 7 . 1971 gün ve 1425 sayılı Kanunun geçici 18 nci maddelerine göre, süresinde müracaat edememiş bulunanlara bu kanunun yayınlandığı tarihten itibaren yeniden altı aylık müracaat süresi tanınmıştır.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?... Yok.

Maddeye ilişkin önergeler var. Geliş sırasına göre okutup, aykırılık derecesine göre onayınızı alacağım.

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan 87 S. Sayılı Kanun teklifinin 1 nci maddesi ile eklenen geçici maddenin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Malatya	Burdur
Ahmet Karaaslan	Faik Kırbaşlı
Kırşehir	Isparta
Memduh Erdemir	Mustafa Cesur
Kütahya	Hatay
İlhan Ersoy	Sabahattin Adalı
Niğde	Sakarya
S. Yaşar Arıbaş	Nadir Lâtif İslâm

Geçici madde 1. — İştirakçilerden 1136 ve 1238 sayılı kanunlar uyarınca serbest avukatlıkta geçen hizmet sürelerinin borçlanmak suretiyle fiilî hizmetlerine eklenmesi için zamanında müracaat etmemiş olanlara ve bu kanunların yürürlük tarihinden sonra ve bu kanundan yararlanarak iştirakçi olanlar dahil olmak üzere 5 . 3 . 1970 gün ve 1243 sayılı Kanunun geçici 1 ve geçici 2 nci ve 8 . 7 . 1971 gün ve 1425 sayılı Kanunun geçici 18 nci maddelerine göre müracaat etmemiş bulunanlarla 1 . 3 . 1971 gün ve 1377 sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (II) işaretli fıkrasına eklenen (n) bendi ve geçici 1, geçici 2 nci, 26 . 8 . 1971 gün ve 1476 sayılı Kanunun geçici 4 ncü, 8 . 1 . 1972 gün ve 1512 sayılı Kanunun geçici 15 ve geçici 16 ncı, 22 . 9 . 1972 gün ve 1623 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddelerine göre başvurma sürelerini geçirmiş olanlara bu kanunun yayımı tarihinden itibaren yeniden altı aylık müracaat süresi tanınmıştır.

1623 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte iştirakçi olanlardan, muvazzaf ve ihtiyat askerlikte er, 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra yedek subay okulunda öğrenci olarak geçen sürelerinin borçlandırılması için 31 . 12 . 1973 tarihinden sonra ve bu kanunun yürürlüğünden önce müracaatta bulunmuş olanların borçlarının hesabında 1623 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi uygulanır.

BAŞKAN — Bu maddeye ilişkin tek önerge var.

Sayın Komisyon 46'ya göre Genel Kurulda karar nisabınız var mı efendim?

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Efendim, burada bulunan arkadaşlarla istişare ettim; var.

BAŞKAN — Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlarım, önergeyi kabul edenler lütfen işaret buyursunlar efendim... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir efendim.

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Sayın Başkan, müsaade buyurursanız usul hakkında konuşmak istiyorum.

BAŞKAN — Efendim, bir geçici madde eklenmesi ile ilgili önerge var, okutuyorum.

Sayın Kırbaşlı, «usul» dediniz. Buyurun efendim, ne idi?

FAİK KIRBAŞLI (Burdur) — Verdiğimiz önergeler tamamıyle bir bütündür. Aykırılık derecelerine göre okunacağını söylemiştiniz...

BAŞKAN — Efendim, birkaç önerge olduğunu zannederek beyan ettim onu. Teşekkür ederim ikazınıza. Bir önerge varmış, usulü ifade ettik, o zaman efendim.

Buyurun, önergeyi okuyun.

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan 87 S. Sayılı kanun teklifinin 1 nci maddesine aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Malatya	Kırşehir
Ahmet Karaaslan	Memduh Erdemir
Burdur	Isparta
Faik Kırbaşlı	Mustafa Cesur
Hatay	Niğde
Sabahattin Adalı	Yaşar Arıbaş

Geçici Madde 2. — Durumları 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (II) işaretli fıkrasına, 5951 sayılı Kanunla eklenen (L) bendi şûmulüne girenlerden, halen emeklilik hakkı tanınan görevlerde veya T. B. M. M. üyeliğinde bulunanlardan, tanınan altı aylık süre içinde müracaat etmemiş olanlar için bu kanun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yeniden bir yıllık süre tanınmıştır.

BAŞKAN — Sayın Komisyon, okuttuğumuz önergeye katılıyor musunuz efendim?..

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN — Katılıyorsunuz.

Sayın arkadaşlarım, önerge bir yeni madde ihdası mahiyetinde olduğundan, üzerinde müzakere açmamız mümkün.

Söz isteyen var mı efendim?.. Yok.

Komisyon önergeye katıldığını beyan etmiştir. Önergeyi onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici madde ilâvesine dair bir önerge daha var, okutuyorum efendim.

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan 87 S. Sayılı kanun teklifine aşağıdaki geçici maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Malatya	Burdur
Ahmet Karaaslan	Faik Kırbaşlı
Isparta	Kırşehir
Mustafa Cesur	Memduh Erdemir
Hatay	Niğde
Sabahattin Adalı	Yaşar Arıbaş

Geçici Madde 3. — Emekliliğe tabi görevlerinden 5434 sayılı Kanunun 87 nci maddesinde yazılı nedenlerle ayrılanlarla yasama organı üyeliği sona eren ve tekrar seçilemeyenlerden 88 nci maddede yazılı durumlarda bulunup da geçici 66 ncı maddede yazılı 1 aylık süre içerisinde yazı ile Sandığa müracaat etmemiş olanlara yeniden 6 aylık müracaat süresi tanınmıştır.

BAŞKAN — Sayın Komisyon, önergeye katılıyor sunuz efendim?

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Katılıyoruz efendim.

BAŞKAN — Komisyon katılıyor.

Önerge üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim?.. Yok.

Önergeyi onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Fıkra ilâvesine dair bir önerge daha var, takdim ediyoruz efendim.

Millet Meclisi Sayın Başkanlığına

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkındaki Kanun teklifinin 1 nci maddesinin sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Gerekçe : 1136 ve 1238 sayılı kanunların kapsamına giren mesleklerle, 1234 sayılı Kanun...»

BAŞKAN — Sayın Ezman, önergenizi okuma imkânımız yok, önergeyi okuyamıyoruz Sayın Ezman.

ALİ SANLI (Burdur) — Sayın Başkan, reçete mahiyetindedir.

HASAN CELÂLETTİN EZMAN (Bingöl) — Ek fıkra okunsun o halde Sayın Başkan.

BAŞKAN — Önergenizi zapta geçireceğiz Sayın Ezman.

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Daha evvel kabul edilen önergenin aynısıdır Sayın Başkan.

BAŞKAN — O halde ben okumaya gayret edeyim efendim.

«5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa...»

Siz de lütfen takip edin de Sayın Ezman yanlış okuduğumuz yeri tashih ediniz.

«..bir geçici madde eklenmesi hakkındaki kanun teklifinin 1 nci maddesi sonuna aşağıdaki fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Gerekçe : 1136 sayılı, 1238 sayılı kanunların kapsamına giren meslek mensuplarının borçlanma esasları arasında farklılık mevcuttur. Bu meslek sahiplerinin...»

ALİ SANLI (Burdur) — Bu galiba gerekçe Sayın Başkan?

BAŞKAN — Gerekçeyi de zapta geçireceğiz Sayın Sanlı.

«.... sahiplerinin borçlanmalarında eşitlik meydana getirmek gayesiyle bir ek fıkra eklenmelidir. Böylece ayrıcalık ortadan kaldırılacak, eşitlik meydana gelmiş olacaktır.»

Eklenecek fıkra :

Yukarıdaki fıkraya göre müracaat edilen borçlandırmalar 1136 ve 1238 sayılı Kanunun borçlandırma ile ilgili hükümlerine göre yapılır.

Bingöl	İçel
H. C. Ezman	H. Baloğlu
Samsun	Afyon Karahisar
F. Uysal	R. Hancıoğlu

Sivas

A. Arıkan

İmzalar bunlar mı Sayın Ezman?

HASAN CELÂLETTİN EZMAN (Bingöl) — Evet Sayın Başkan.

BAŞKAN — Sayın Komisyon?

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Sayın Başkan, daha önce kabul edilen önergede de aynı kapsam içinde öneriler mevcut idi. Yalnız sayın önerge sahibi izah buyururlarsa ben bu farkı da tespit etmiş olacağım.

BAŞKAN — Katılmadığınız takdirde hakkı var efendim.

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Müsaade buyurursanız arz edeyim. Daha evvelki önergede, şimdiki önergede ileri sürülen hususların yer aldığını tahmin ediyorum. Ondan ayrı kısımlar varsa, onu da kabul ediyoruz.

BAŞKAN — Kabul ediyorsunuz.

HASAN CELÂLETTİN EZMAN (Bingöl) — Söz istiyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN — Komisyon katıldığını beyan edince söz veremiyorum efendim.

Sayın Nakiboğlu, önerge mahiyet itibariyle aynı kabul edildiğine göre, Yüce Genel Kurul kabul ederse, maddeye nasıl monte edeceğiz? Bir tekrar olmuyor mu?

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Sayın Başkan, ben o tefriki de tespit etmiş bulunuyorum. Önergenin birisinde meselâ avukatların, ki, daha başka bir birimi esas almak üzere borçlandırmaya gidiyor, diğer mesleklerde başka bir sene ve esası kabul ediyor, onu birleştiriyor ki, bir sakınca yok. Komisyon olarak kabul ediyoruz.

BAŞKAN — Maaddenin monte şeklini nasıl yapacağız Sayın Nakiboğlu?

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Son önergeye göre tashih edeceğiz efendim.

BAŞKAN — Tamam efendim.

Önergeyi Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, saat 19.00, bu kanun teklifinin bitiminedek sürenin uzatılması hususunu onayınıza sunuyorum. Kabul edenler Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, 1 nci çerçeve madde içerisinde muhtelif geçici maddeler ve önergeler kabul edilmiş bulunmaktadır. Redaktesi için maddeyi Komisyona veriyorum ve 2 nci maddenin müzakeresine geçiyoruz efendim.

Yeni bir 2 nci madde eklenmesine dair önerge var, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Görüşülmekte olan 87 S. Sayılı Kanun teklifine aşağıdaki 2 nci maddenin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Burdur	Kırşehir
F. Kırbaşlı	M. Erdemir
Malatya	Isparta
A. Karaaslan	M. Cesur
Hatay	Niğde
S. Adalı	Y. Arıbaş

Madde 2. — 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki ek madde eklenmiştir :

Ek Madde : İştirakçilerden 102 nci maddede yazılı süreler içerisinde yazı ile Sandığa müracaat edeceklerin;

a) Emekliliğe tabi olmaksızın doktora öğrenimi veya tıpta uzmanlık için yurt içinde veya yurt dışında geçirdikleri, normal doktora veya uzmanlık öğrenimi süreleri,

b) Avukatlık stajını açıkta iken yapanların, normal staj süreleri,

c) 4489 sayılı Kanuna veya 657 sayılı Kanunun 77 ve 78 nci maddelerine göre yabancı memleketlerde veya uluslararası kuruluşlarda görev alan veya bilgi ve görgülerini artırmak, staj yapmak üzere yurt dışına gönderilenlerden, aylıksız geçen izin müddetlerine ait emeklilik keseneklerini 5434 sayılı

Kanunun 31 nci maddesine göre zamanında ödememiş olanların, bu suretle geçen süreleri,

d) Esas mesleği teknik ve sağlık hizmeti olanlardan, 1 . 1 . 1961 tarihinden sonra Kurucu Meclis veya Yasama Organı üyeliğinde bulunup da, yeniden seçilememiş ve halen Yasama Organı üyesi olanların 1 . 1 . 1961 tarihinden sonra serbest mesleğe geçmiş süreleri,

23 . 2 . 1965 gün ve 545 sayılı Kanun esasları dahilinde borçlandırılarak fiilî hizmet sürelerine eklenir.

BAŞKAN — Komisyon önergeye katılıyor mu efendim?

PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAYRETTİN NAKİBOĞLU (Kayseri) — Sayın Başkan, daha evvel Komisyonda bunu görmüştük, katılıyoruz.

BAŞKAN — Değerli arkadaşlarım, önerge yeni bir madde ihdası mahiyetinde oluyor. Üzerinde görüşme açıyorum.

Madde üzerinde söz isteyen sayın üye var mı efendim? Yok.

Önergeyi onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2 nci madde olarak önerge kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 1 nci çerçeve maddeyi ve içindeki 3 geçici maddeyi Komisyondan gelen şekliyle okutuyorum.

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa üç geçici madde ile bir ek madde eklenmesi hakkında kanun teklifi.

Madde 1. — 8 Haziran 1949 gün ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki üç geçici madde eklenmiştir :

Geçici Madde 1. — İştirakçilerden 1136 ve 1238 sayılı kanunlar uyarınca serbest avukatlıkta geçen hizmet sürelerinin borçlanmak suretiyle fiilî hizmetlerine eklenmesi için zamanında müracaat etmemiş olanlara ve bu kanunların yürürlük tarihinden sonra ve bu kanundan yararlanarak iştirakçi olanlar dahil olmak üzere 5 . 3 . 1970 gün ve 1243 sayılı Kanunun geçici 1 ve geçici 2 nci ve 8 . 7 . 1971 gün ve 1425 sayılı Kanunun geçici 18 nci maddelerine göre müracaat etmemiş bulunanlarla 1 . 3 . 1971 gün ve 1377 sayılı Kanunla 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (II) işaretli fıkrasına eklenen (n) bendi ve geçici 1 ve geçici 2 nci, 26 . 8 . 1971 gün ve 1476 sayılı Kanunun geçici 4 ncü, 8 . 1 . 1972 gün ve 1512 sayılı Kanunun geçici 15 ve geçici 16 ncı, 22 . 9 . 1972 gün ve 1623 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddelerine göre başvurma sürelerini geçirmiş olanlara bu kanunun yayımı tarihinden itibaren yeniden altı aylık müracaat süresi tanınmıştır.

1623 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte iştirakçi olanlardan, muvazzaf ve ihtiyat askerlikte er, 1 . 1 . 1950 tarihinden sonra yedek subay okulunda öğrenci olarak geçen sürelerinin borçlandırılması için 31 . 12 . 1973 tarihinden sonra ve bu kanunun yürürlüğünden önce müracaatta bulunmuş olanların borçlarının hesabında 1623 sayılı Kanunun geçici 1 nci maddesi hükmü uygulanır.

Yukarıdaki fıkralara göre müracaat edenlerin borçlandırılmaları 1136 ve 1238 sayılı kanunların borçlandırılma hükümlerine göre yapılır.

Geçici Madde 2. — Durumları 5434 sayılı Kanunun 12 nci maddesinin (II) işaretli fıkrasına 5951 sayılı Kanunla eklenen (L) bendi şümulüne girenlerden, halen emeklilik hakkı tanınan görevlerde veya Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliğinde bulunanlardan tanınan altı aylık süre içinde müracaat etmemiş olanlar için bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren yeniden bir yıllık süre tanınmıştır.

Geçici Madde 3. — Emekliliğe tabi görevlerinden 5434 sayılı Kanunun 87 nci maddesinde yazılı nedenlerle ayrılanlarla, yasama organı üyeliği sona eren ve tekrar seçilemeyenlerden, 88 nci maddede yazılı durumlarda bulunup da geçici 66 ncı maddede yazılı 1 aylık süre içerisinde yazı ile sandığa müracaat etmemiş olanlara yeniden 6 aylık müracaat süresi tanınmıştır.

BAŞKAN — Maddeyi okunan şekliyle onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok.

Maddeyi onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye? Yok.

Maddeyi onayınıza sunuyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım, kanun teklifinin tümü üzerinde lehte, aleyhte söz isteyen sayın üye? Yok.

Tümünü Yüce Heyetin onayına sunuyorum. Ka-

bul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir, hayırlı olsun.

Değerli arkadaşlarım, 1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) ve (R) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının oylamasına 151 sayın üye katılmış, 115 kabul, 35 ret, 1 çekinser oy kullanılmıştır. Bu suretle, kanunun Meclisimizce kabulü için gerekli çoğunluk sağlanamamıştır. Açık oylama işlemi önümüzdeki günlerde tekrar edilecektir.

Sayın arkadaşlarım, çalışma süremiz dolmuştur. Bu nedenle gündemde yer alan seçimi yapmak ve denetimle ilgili konuları görüşmek için 11 . 6 . 1975 Çarşamba günü saat 15,00'te toplanılmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma saati : 19,16

VI. — SORULAR VE CEVAPLAR

A) YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Eskişehir Milletvekili Murat Kâhyaoğlu'nun, Eskişehir Senatörü Ömer Ucuzal'a ilişkin Başbakandan sorusu ve Başbakan adına Ticaret Bakanı Halil Başol'un yazılı cevabı (7/509) (1)

16 . 4 . 1975

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla dilerim.

Eskişehir Milletvekili
Murat Kâhyaoğlu

Mahallî basından ve Sivrihisarlı yurttaşlarımızın sözlü ve yazılı beyanlarından öğrendiğimize göre :

Eskişehir A. P. Senatörü Ömer Ucuzal, Süleyman Demirel'e Hükümet kurma görevi verildikten hemen sonra 2 Nisan 1975 günü yanına Sivrihisar A. P. İlçe Başkanı Hamdi Potoğlu'nu ve birkaç köylü vatandaşı olarak ilçenin Ziraat Bankası Müdürünün makamına gitmiştir. Amacı yanında götürdüğü vatandaşlardan birine kredi almaktır.

Banka müdürü vatandaşın durumunun, yasalara ve banka kurallarına göre kredi almaya uymadığını söylemiş, gereken açıklamaları yapmıştır.

Ömer Ucuzal isteğinde ısrar etmiş, tehdit ve baskılara başvurarak ağır kelimelerle banka müdürüne hakarette bulunmuştur.

Olay, banka personelinin ve vatandaşların gözü önünde olmuş, banka müdürünün onuru ve kişiliği zedelenmiştir.

Bu nedenle banka müdürü Ömer Ucuzal hakkında hakarete uğradığından bahisle şikâyetçi olmuşsada, sonradan araya girenler banka müdürüne şikâyetini geri aldırmıştır.

1. — Bu olay doğru mudur?

2. — Doğru ise;

a) Ömer Ucuzal'ın bu davranışı hukuk devleti ilkelerine, yasalara ve Anayasaya aykırı değil midir?

b) Cepheci parlamenterlerin bu tür davranışlarını tasvip ediyor musunuz?

c) Cepheci parlamenterler bu tür davranışlarda bulunurlarsa, idarenin tarafsız, âdil ve yasalara uygun biçimde halkımıza hizmet götürmesi mümkün olur mu?

3. — Olay bize yansıdığı gibi gerçek ise, Ömer Ucuzal'ın yasalara, Anayasaya aykırı düşen, idarenin tarafsızlığını hiçe sayan davranışı hakkında ne gibi bir işlem yapılmıştır.

T. C.
Ticaret Bakanlığı 9 . 6 . 1975
İçticaret Genel Müdürlüğü
Dosya No.: 14 (140.2) 11267
Banka ve Kredi

Konu : Eskişehir Milletvekili Murat Kâhyaoğlu'nun yazılı soru önergesi Hk.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : a) 21 . 4 . 1975 tarih ve 7/509 - 2258/19286 sayılı yazınız.

b) 12 . 5 . 1975 tarih ve 14/9327 sayılı yazımız.

Eskişehir Milletvekili Murat Kâhyaoğlu tarafından Sayın Başbakana yöneltilen, T. C. Ziraat Ban-

---

(1) 14 . 5 . 1975 tarihli 76 ncı Birleşim Tutanak Dergisinde yayınlanan cevaba ektir. (7/509)

kası Sivrihisar Şubesinde geçtiği bildirilen olaya ilişkin 16 . 4 . 1975 tarihli yazılı soru önergesi hakkında adı geçen banka genel müdürlüğünden alınan yazıda :

Soru önergesindeki hususların bir müfettiş tarafından yapılan tetkiki sonucunda; Sivrihisar İlçesinin Karakaya köyü çiftçilerinden Rauf Özsoy'un, kredi talebinin belge noksanlığı sebebiyle karşılanamadığı 2 . 4 . 1975 günü, Sivrihisar'a gelen Cumhuriyet Senatosu Eskişehir Üyesi Ömer Ucuzal'a aracılık yapması için ricada bulunduğu ve A. P. İlçe Başkanı Hamdi Potoğlu ile birlikte T. C. Ziraat Bankası mahallî şubesi Müdürü M. Süreyya Gürsoy'un makamına gittikleri, elektrikli bir hava içinde kredi açılmamasının sebeplerini sordukları müdürün açıklamaları sırasında Rauf Özsoy'un görüşme ortamını daha da asabileştiren çıkışları ile konuşmaların yüksek sesle yapılan bir tartışmaya dönüştüğü, fakat karşılıklı olarak hakaret niteliğinde bir söz sarf edilmediği ve tehditte bulunulmadığı, Senatör Ömer Ucuzal'ın C. Savcılığına yaptığı şikâyeti bilâhara geri alarak Müdür M. Süreyya Gürsoy'la barıştığı, daha sonra noksan belgeleri tamamlayan Rauf Özsoy'a 21 . 4 . 1975 tarihinde istediği kredinin verildiğinin anlaşıldığı bildirilmiştir.

Durumu bilgilerinize arz ederim.

Halil Başol
Ticaret Bakanı

2. — Gaziantep Milletvekili Yusuf Öztürkmen'in, Hükümetin yüksek dereceli memurlar arasında yaptığı atamalara ilişkin Başbakandan sorusu ve Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün yazılı cevabı. (7/545)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Başbakan tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı arz ederim.

6 . 5 . 1975
Gaziantep Milletvekili
Yusuf Öztürkmen

M. C. Hükümeti iktidarı kamuoyunca bilinen yöntemlerle ele geçirdiğinden beri her gün basında yüksek dereceli kamu görevlilerinden birçoklarının istifa ederek bazılarının emekliliğini isteyerek ayrıldıklarını bazılarının ise kamu yönetiminde etkin görevlerden alınarak pasif yerlere atandıklarına dair haberler yer almaktadır. Koalisyonu oluşturan Milliyetçi diye adlandırılan partilerin kamu yönetiminde yüksek derecede ve etkin yerlere kendi yandaşlarını atayabilmek için birbirleri ile yarış ve rekabet halinde oldukları da yaygın bulunmaktadır. Kamu yönetiminde bilgi, tecrübe, ehliyet ve liyakat gibi yönetimin en iyi şekilde icrasının gerektirdiği özellikler dikkate alınmaksızın, sosyal ve siyasal inancın M. C. li partilere yakınlığın yeterli sayıldığı atamaların sadece bu açıdan yapıldığı ısrarla ileri sürülmektedir. Bu haber ve yayınlar karşısında aşağıdaki soruların cevaplandırılması zorunluluğu doğmuş bulunmaktadır.

1. — M. C. Hükümeti iş başına geldiği günden beri istifa ederek ve emekliliğini isteyerek görevden ayrılan müsteşar, müsteşar yardımcısı, genel müdür, genel müdür yardımcısı, şube müdürü ve daire başkanı sayısı kaçtır? Bunlar kimlerdir?

2. — M. C. Hükümeti iş başına geldiği günden beri pasif görevlere atanan müsteşar, müsteşar yardımcısı, genel müdür, genel müdür yardımcısı, şube müdürü ve daire başkanı sayısı kaçtır? Bunlar kimlerdir? Yerlerine kimler atanmışlardır? Bunlar içinde 14 Ekim 1973 Milletvekili Genel Seçimlerinde M. C. li partilerden milletvekili adayı olup da kaybedenler var mıdır? Varsa kimlerdir?

3. — M. C. Hükümetince kamu yönetiminin yüksek kademelerine M. C. ye bağlılık özelliğinin arandığı doğru mudur? Doğru ise bu kamu görevlilerini milliyetçi ve milliyetçi olmayanlar gibi bütün yurttaşlar arasında yapılmak istendiği gibi iki kampa ayırmak olmaz mı?

4. — Bu türlü siyasal amaçlı atamalara daha ne zmana kadar devm edilecektir?

5. — Koalisyonu oluşturan partilerden Millî Selâmet kanadının Arap ülkelerine İlâhiyat Fakültesini bitirmiş olanları büyükelçiliklere atayabilmek için için girişimlerde bulunduğu doğru mudur?

T. C.
Başbakanlık 6 . 6 . 1975
Sayı : 3 - 1082 - 7/545

Millet Meclisi Başkanlığına

Gaziantep Milletvekili Yusuf Öztürkmen tarafından Başbakana yöneltilen yazılı soru önergesine, Sayın Başbakan adına aşağıdaki cevabı arz ediyorum.

Saygılarımla.

Seyfi Öztürk
Devlet Bakanı

Anayasamızın 88, Millet Meclisi İçtüzüğünün 94 ve müteakip maddelerine göre denetim yollarından birisi olan soru müessesesinin yasaların özüne ve sözüne uygun şekilde kullanılması zaruridir.

Sayın milletvekilinin yazılı soru önergesi bu nitelikte olmadığı gibi, ayrıca Hükümeti ve siyasî iktidarı önyargılarla ve belli bir üslûp içinde ithamı öngördüğü açıkça anlaşılmaktadır.

Hükümetimiz Yüce Meclisin güvenine mazhar olan programını başarıyle uygulamak zaruret ve sorumluluğuyle karşıkarşıyadır. Parlamentoya dayalı hükümetler için tabiî sonuç budur. Güvenoyuna mazhar bir programın uygulamada başarısız oluşu hiçbir şekilde Parlamentoca hoşgörü ile karşılanamaz. Bunun içindir ki, yine Hükümet programında işaret edildiği üzere inançlı, ahenkli ve dinamik çalışan bir yönetim tarzıyle başarı sağlanabileceği izahtan varestedir.

Hükümetimiz objektif kriterlere uygun şekilde, hizmetlerin niteliğini önem ve özelliğini ve kişi hukukunu dikkate alarak gerekli atamaları ve değiştirmeleri yapmaktadır.

Yazılı soruda beyan edildiği tarzda adlandırılan daha doğrusu adlandırılması mümkün bir Hükümet görev başında değildir. Görev başında olan Hükümet Cumhuriyet Hükümetidir. Demokratik rejimin Hükümetidir. Parlamentonun Hükümetidir. Anayasada açık tarifini bulan millî devlet fikrine inanmış, millî şuur ve ülküler etrafında millî beraberliği sağlamayı hedef almış, milletimizi bütünleştirmeyi temel politika yapmış, kısaca milliyetçi felsefenin ve görüşlerin ortak yanlarını birleştiren ve sınırları programda açıkça tespit edilmiş olan bir Hükümet işbaşındadır.

Yazılı soruya yukardaki şekilde cevaplarımızı arz eder, başkaca cevaba değer bir cihet bulunmadığını belirtirim.

3. — İstanbul Milletvekili A. Doğan Öztunç'un, uygulanan vergi politikasına ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon'un yazılı cevabı (7/546)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Maliye Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasına aracılığınızı saygılarımla arz ederim. 6 . 5 . 1975

İstanbul Milletvekili
Doğan Öztunç

474 sayılı Teşvik Tedbirleri Kanununa dayanılarak çıkarılan çeşitli kararnamelerle, ihracatta vergi iadesi, ithalât vergileri, Gümrük Resmi Muafiyeti, ve Yatırım İndirimleri gibi «Muafiyet ve istisnalarla» sanayici ve tüccarlara tanınan kolaylıklardan yalnız 1973 yılı içinde 11,5 milyar liralık gelir kaybedildiği tespit edilmiştir.

Bu nedenle :

1. — 1970 - 1973 yılları arasında yapılan ithalâtın yüzde kaçı ve ne kadarı ithal vergi ve resimlerinden muaf olarak yapılmıştır?

2. — Bu muafiyetten daha çok hangi ithalâtçı kesim yararlanmıştır, yararlanma oranı ve miktarı ne kadardır?

3. — 1970 yılı içinde sanayici ve ticaret kesiminin ihracatta vergi iadesi, yatırım indirimi, ve ithal vergi indirimi dolayısıyle sebebolduğu vergi kaybı ne kadardır?

4. — 1970 - 1973 yılları itibariyle ithalât üzerinden alınması gereken vergiler ne kadardı? Bunun yüzde kaçı tahsil edilmiştir?

Tahsil edilmeyen kısım ne kadardır?

5. — Vergi ve resim muafiyetleri ve yatırım indirimlerinin «Millî Ekonomiye» yararlı biçimde yeniden düzenlenmesi düşünülmekte midir? Bunun için ne gibi tedbirler getirilecektir?

6. — Türkiye'de beyannameye tabi 575 bin civarında tüccar ve iş adamının 475 bini yıllık gelirlerini 20 000 liranın altında, büyük bir kısmı da zarar gösterecek yılda yaklaşık olarak 7,5 milyar lira vergi kaybına sebebolmaktadırlar? İşçilerin, memurların ve diğer dargelirlilerin vergileri kaynaktan kesilirken, çeşitli yan yollarla, yasa yetersizliği ya da kendilerine tanınan kolaylıklardan yararlanarak vergi kaybına sebebolan tüccar ve sanayiciler için «vergi kaybını önleyici» ne gibi ekonomik tedbirler düşünülmektedir?

7. — Ülkemizde uygulanan vergi politikası âdil ve dengeli değildir. Özellikle dar gelirlileri ekonomik yönden ezmektedir. İşçi, köylü memur, esnaf gibi gelir düzeyi düşük olan kesimler için daha âdil bir vergilendirme öngörülmekte midir? Bakanlığınızca bunun için ne gibi çalışmalar sürdürülmektedir?

T. C.
Maliye Bakanlığı 4 . 6 . 1975
Kanunlar Müdürlüğü
Ankara

Gel. : Güm. : 2242321-277/30589

Millet Meclisi Genel Sekreterliğine

İlgi : 8 . 5 . 1975 tarih ve 7-546/2358/19792 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Doğan Öztunç tarafından yazılı olarak cevaplandırılması istenilen soru önergesinde yer alan konularla ilgili bilgiler aşağıda sunulmuştur.

Malûmları olduğu üzere, halen uygulanmakta olan teşvik araçlarından Gümrük Vergisi muafiyet ve indirimleri 14 . 5 . 1964 tarihli ve 474 sayılı, ihracatta vergi iadesi 27 . 6 . 1963 tarihli ve 261 sayılı. yatırım indirimi ise 18 . 2 . 1963 tarihli ve 202 sayılı kanunlarla düzenlenmiş bulunmaktadır.

1. 474 sayılı Kanuna dayanılarak çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile Gümrük Giriş Tarife Cetvelinde gösterilen vergi nispet ve hadlerinde yapılan değişiklikler dolayısıyle 1970, 1971, 1972 ve 1973 yıllarında muaf ve indirimli ithalâtın esas ithalât içindeki payı yaklaşık olarak şöyledir:

Yıllar	Esas ithalât (Milyon TL.)	Muaf indirimi ithalât (Milyon TL.)	%
1970	9.598	983	10.3
1971	16.474	2.183	13.2
1972	21.564	3.884	18.0
1973	29.083	9.070	31.2

2. Muaf ve indirimli ithalât plan hedefleri gözönünde bulundurularak esas itibariyle yatırım mallarına ve memleketimizde bulunmayan hammaddelere tanınmaktadır. Fiyat artışlarını önlemek ve iç ve dış fiyatlar arasındaki dengeyi koruyabilmek amacıyle bazı temel tüketim malları ithalâtına da 1974 yılından bu yana benzeri kolaylıklar sağlanmaktadır.

3. 1970 yılı içinde vergi iadesi, muaf ve indirimli ithalât ve yatırım indirimi dolayısıyle uğranılan vergi kaybı yaklaşık olarak 1.630 milyon TL. civarında bulunmaktadır.

4. 1970 - 1973 yılları bütçe kanunlarıyle tahmin edilen ithal vergileri gelirleri ve gerçekleşen tahsilât miktarları şöyledir :

İthal vergileri	İthal vergileri Bütçe tahmini (Milyon TL.)				Gerçekleşen tahsilât (Milyon TL.)			
	1970	1971	1972	1973	1970	1971	1972	1973
Gümrük Vergisi	1.275	2.175	3.200	2.640	1.435.3	1.996.2	2.509.6	3.147.2
İthalde alınan İst. V.	2.650	3.800	5.280	5.274	2.775	5.787.4	4.928.2	6.081.7
Damga Resmi	1.450	1.200	1.800	1.580	1.074.9	1.131.1	1.349.9	1.610.5
Rıhtım Resmi	35	40	40	90	23.8	58.9	90.1	157.9

Yukarıya çıkartılan tablodan da anlaşılacağı üzere, tahsilât toplamları aynı yılın bütçe tahminleri toplamlarını aşmış bulunmaktadır.

5. Bilindiği üzere, ülkemizde, vergi istisna ve muafiyetleri vergi teorisine uygun şekilde düzenlenmektedir. Ancak, bunların yarattığı ekonomik ve sosyal fayda ile devlete olan maliyetleri arasında bugüne kadar bir analiz yapılmamıştır.

Verilecek muafiyet ve istisnaların getireceği ekonomik ve sosyal faydanın, yapılacak malî fedakârlıktan fazla olması gerekir.

Bu görüşlerden hareketle, vergi ve resim muafiyetleri ve yatırım indirimlerinin millî ekonomiye yararlı olacak bir şekilde düzenlenmesi için gerekli analizlerin yapılması, sosyal ve ekonomik fayda sağlamayan muafiyetlerin ayıklanması hususunda gerekli çalışmalara devam edilmektedir.

Öte yandan, 1975 yılı İcra Planının 242 numaralı tedbirlerinde de aynı konuya yer verilmiş bulunmaktadır.

6. Ülkemizde dikkate değer ölçüde vergi kaybı olduğu tahmin edilmekle beraber, bunun kesin miktarı bugün için bilinmemektedir.

Vergi kanunlarında gelişen ve değişen ihtiyaçlara cevap verecek ve vergi kayıplarını azaltacak şekilde yapılması düşünülen değişikliklerle yeni düzenlemeler konularındaki çalışmalar devam etmektedir.

Kurumlar Vergisi, Gelir Vergisi ve Vergi Usul kanunlarına ilişkin çalışmalar da yeniden gözden geçirilmektedir.

7. Yukarıda sözü edilen kanun tasarıları ile ilgili olarak yapılan çalışmalarda, daha âdil ve dengeli bir vergilendirme hedef edinilerek, özellikle dar gelirli vatandaşların öteden beri sızlanmalarına sebep olan vergi yüklerinin hafifletilmesi ve vergi kayıplarının azaltılması hususlarına itina gösterilmektedir.

Bilgilerine arz ederim.

Maliye Bakanı
Yılmaz Ergenekon

4. — Burdur Milletvekili Ali Sanlı'nın, 1971 - 1974 yılları arasında ihraç edilen anason miktarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Halil Başol'un yazılı cevabı. (7/565)

Millet Meclisi Başkanlığına

Aşağıdaki sorumun Ticaret Bakanı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

21 . 5 . 1975

Burdur Milletvekili
Ali Sanlı

Soru :

1. 1971, 1972, 1973, 1974 yıllarında anason ihraç edilmiş midir?

2. İhraç edilen yıllarda hangi firmalar ve şahıslar, hangi ülkelere, ne miktar ve kaç TL. üzerinden ihraç etmişlerdir?

3. Aynı yıllar içinde Tekel Genel Müdürlüğünce anason ithal edilmiş midir?· Edilmiş ise ne miktar ve kaç TL. üzerinden edilmiştir.

T. C.
Ticaret Bakanlığı 10 . 6 . 1975
Dışticaret Genel Sekreterliği
İhracat Genel Müdürlüğü
Dosya No. : 19-322.20514-6632

Konu : Burdur Milletvekili Ali Sanlı'nın yazılı soru önergesi hakkında.

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 23 . 5 . 1975 tarih ve 7/565-2442/20303 sayılı yazınız.

Anason ihracatı ve ithalâtı ile ilgili olarak Burdur Milletvekili Ali Sanlı tarafından Bakanlığıma yöneltilen soru önergesi ve cevapları aşağıda sunulmuştur.

S. 1. — 1971, 1972, 1973, 1974 yıllarında anason ihraç edilmiş midir?

C. 1. — 1971, 1972, 1973, yıllarında anason ihraç edilmiş olup bu senelere ait ihracat miktar ve kıymetleri aşağıya çıkarılmıştır. 1974 yılında anason ihracatı yapılmamıştır.

üzerinden, politik birtakım yanlış baskılar eksilmemiştir.

	Miktar Kg.	Kıymet TL.
Yıl	Miktar	Kıymet
1971	568 793	3 386 562
1972	628 292	4 929 878
1973	390 447	6 980 083

S. 2. — İhraç edilen yıllarda hangi firmalar ve şahıslar, hangi ülkelere ne miktar ve kaç TL. üzerinden ihraç etmişlerdir.

C. 2. — Anason ihracatının yapıldığı 1971, 1972, 1973 yıllarını kapsayan dönemde mevsimlik olarak ihraç edilen anasonun firma, değer ve memleketlere göre dökümü ilişik listede arz edilmektedir.

S. 3. — Aynı yıllar içinde Tekel Genel Müdürlüğünce anason ithâl edilmiş midir? Edilmiş ise ne miktar ve kaç TL. üzerinden edilmiştir.

C. 3. — Tekel Genel Müdürlüğü ile yapılan temas neticesinde, 1971, 1972, 1973 yıllarında anason ithâl etmedikleri, sadece 1974 yılında Suriye'den birinci parti CF İstanbul teslimi beher kg. mı 1,05 L sterlin muadili 35,99 liradan 200 ton, ikinci parti CF İstanbul teslimi beher kg. mı 2,52 $ muadili 35,98 liradan 60 ton olmak üzere cem'an 260 ton, anason ithâl ettikleri öğrenilmiştir.

Bilgilerine arz ederim.

Ticaret Bakanı
Halil Başol

1971 - 1974 yıllarında ihraç edilen anason'un ihracatçı firmalar ve ithalâtçı memleketler itibariyle dökümü aşağıya çıkarılmıştır.

1971/72 devresi

Firmalar	Memleketler	Miktar Kg.	Birim fiyatı (TL.)	Tutarı (TL.)
Bastiyalılar	B. Almanya	1 426	7 75	11 055
Mehmet Sürmeli	Kuveyt	500	5 19	2 595
M. Zeki Ayan	Irak	3 896	5 94	23 142
A. Lafont ve Mh.	B. Almanya	20 000	6 46	129 263
A. Lafont ve Mh.	Fransa	1 000	7 89	7 886
A. Lafont ve Mh.	Ispanya	5 000	6 01	30 071
Valtan İhracat	B. Almanya	24 500	6 60	161 870
Valtan İhracat	Fransa	8 000	7 00	56 014
Valtan İhracat	Hollanda	20 000	6 28	125 667
Valtan İhracat	Belçika	3 250	6 68	21 718
Valtan İhracat	İtalya	5 500	5 80	31 908
Valtan İhracat	A. B. D.	75 000	7 15	536 462
Valtan İhracat	Portekiz	12 000	6 30	75 557
Valtan İhracat	İngiltere	1 000	7 26	7 260
Valtan İhracat	İsveç	7 500	5 97	44 785
Valtan İhracat	Kanada	5 000	6 30	31 482
Rıfar Tursen ve Ort. Koll. Şti.	B. Almanya	7 000	5 86	40 986
Rıfar Tursen ve Ort. Koll. Şti.	Belçika	2 100	5 66	11 880
Rıfar Tursen ve Ort. Koll. Şti.	Hollanda	5 000	5 80	28 958
Rıfar Tursen ve Ort. Koll. Şti.	İtalya	1 000	5 93	5 925
Rıfar Tursen ve Ort. Koll. Şti.	A. B. D.	60 000	7 35	441 391
Rıfar Tursen ve Ort. Koll. Şti.	İspanya	15 000	6 05	90 660
Rıfar Tursen ve Ort. Koll. Şti.	İsveç	7 000	6 46	45 189
Hasan Güven	B. Almanya	29 000	6 30	182 770
Hasan Güven	Fransa	9 900	6 00	59 450
Hasan Güven	Hollanda	3 500	5 77	20 196
Hasan Güven	İtalya	5 000	5 77	20 196
Hasan Güven	Avusturya	1 000	5 79	5 791
Hasan Güven	İspanya	3 000	5 96	17 865
Marko Mutluoğlu	B. Almanya	12 500	6 79	84 850
Eldenler Koll.Şti.	Fransa	5 500	6 07	33 400
Eldenler Koll.Şti.	Yunanistan	6 000	5 96	35 789
Gülen Ticaret	Fransa	105 950	6 40	677 723
Atom Koll. Şti.	Fransa	13 500	6 54	88 211
J. Taranto	Hollanda	8 000	6 25	50 015
J. Taranto	Portekiz	3 000	8 40	25 200
J. Taranto	İspanya	25 200	6 02	151 559
Mehmet Doğu	İtalya	4 000	6 31	25 245
Şen Koll. Şti.	İtalya	10 500	7 10	74 606
Şen Koll. Şti.	Suriye	2 000	8 40	16 800
Zikna Koll. Şti.	Yunanistan	5 000	5 93	29 625
A. Fehmi Kocabaş	İtalya	4 000	7 32	29 280
Fratelli Franko	Fransa	2 500	6 13	15 322

Firmalar	Memleketler	Miktar Kg.	Birim fiyatı (TL.)	Tutarı (TL.)
Fratelli Franko	İngiltere	1 000	6 68	6 683
İsak M. Kori	Fransa	8 050	7 81	62 871
İsak M. Kori	İtalya	8 000	6 58	52 666
İsak M. Kori	İsviçre	2 500	5 74	14 362
Koteks Ticaret	Libya	3 000	6 83	20 484
Koteks Ticaret	Lübnan	3 000	1 64	19 320
Koteks Ticaret	Brezilya	2 000	7 63	152 600
Toplam		591 222		3 925 677
1972/73 devresi				
Bastıyalılar	B. Almanya	1 200	7 81	9 384
Ömer Sezer	Ürdün	2 000	6 72	13 440
M. Zeki Ayan	Lübnan	9 364	6 02	56 371
Mehmet Sürmeli	Lübnan	9 408	7 70	72 441
İsmail Eminoğlu	Lübnan	10 000	8 40	84 000
Rasim Zeytunlu	Lübnan	15 000	8 26	123 750
Suheyl Sürmeli	Kuveyt	560	7 00	3 920
A. Lafont ve Mah.	B. Almanya	15 500	9 83	152 351
A. Lafont ve Mah.	Fransa	1 805	13 44	24 259
A. Lafont ve Mah.	A. B. D.	20 000	13 43	268 524
A. Lafont ve Mah.	Lübnan	5 000	10 29	51 450
Valtan İhracat	B. Almanya	35 000	10 00	350 117
Valtan İhracat	Belçika	3 000	10 94	32 811
Valtan İhracat	Fransa	3 000	13 50	40 500
Valtan İhracat	Hollanda	8 000	12 31	98 510
Valtan İhracat	İtalya	5 000	10 70	53 500
Valtan İhracat	A. B. D.	15 000	10 64	159 600
Valtan İhracat	İsviçre	5 000	10 92	54 601
Valtan İhracat	İsveç	6 500	9 95	64 715
Valtan İhracat	Lübnan	15 000	15 20	152 040
Valtan İhracat	Kanada	5 000	7 80	39 000
Valtan İhracat	Portekiz	1 500	16 52	24 780
Hasan Güven	B. Almanya	15 000	9 40	141 000
Hasan Güven	Hollanda	5 810	12 80	74 381
Hasan Güven	İtalya	5 000	12 74	63 724
Ahmet F. Kocabaş	B. Almanya	15 000	8 07	121 100
Ahmet F. Kocabaş	İtalya	1 000	11 27	11 270
Marko Mutluoğlu	B. Almanya	32 500	9 15	297 628
Marko Mutluoğlu	Hollanda	10 000	19 18	131 838
Gülen Ticaret	Fransa	36 750	9 69	356 083
Eldenler Koll.	Fransa	8 000	8 97	71 780
Ta - Gül Koll.	Fransa	10 000	7 89	79 800
Ta - Gül Koll.	İtalya	2 000	8 75	17 500
Ta - Gül Koll.	Portekiz	12 000	10 08	120 960
Atom Koll.	Fransa	20 000	7 96	159 060
Erol Eyilik	İtalya	5 000	8 75	43 750

Firmalar	Memleketler	Miktar Kg.	Birim fiyatı (TL.)	Tutarı (TL.)
Şen Koll.	İtalya	30 500	9 59	292 599
Hayrettin Özsoy	İtalya	1 000	14 35	14 350
Maktaş Makarnacılık T. A. Ş.	İngiltere	50	11 90	595
Rıfat Tursen ve O.	A. B. D.	10 000	8 73	87 287
J. Taranto	A. B. D.	5 000	14 70	73 500
J. Taranto	Portekiz	3 010	8 97	27 009
Ömer F. Kanafani	Lübnan	1 000	7 10	7 100
Koteks Ticaret	Brezilya	22 000	8 85	194 600
Koteks Ticaret	Libya	2 000	14 00	28 000
Toplam		442 457		4 319 091
1973/74 devresi				
Hilmi Gürgan	A. B. D.	2 500	17 13	42 840
Hilmi Gürgan	A. B. D.	25 000	19 37	484 400
Hilmi Gürgan	A. B. D.	15 000	19 15	287 280
Valtan İhracat	B. Almanya	47 000	20 10	944 800
Valtan İhracat	Hollanda	27 500	20 67	568 500
Valtan İhracat	A. B. D.	15 000	20 35	305 250
Valtan İhracat	İsveç	20 000	21 67	433 500
Valtan İhracat	Kanada	12 000	22 50	270 000
Hasan Güven	B. Almanya	3 000	21 70	65 092
A. Fehmi Kocabaş	B. Almanya	10 000	19 07	190 680
Üniversal T. A. Ş.	B. Almanya	50 000	19 74	987 000
Ürün İhracat	B. Almanya	20 000	20 11	402 192
Ta - Gül Koll.	İsveç	3 000	19 03	57 104
Gülen Ticaret Evi	Fransa	10 000	20 55	205 520
Necip Ersoy	Brezilya	5 500	20 30	111 650
Toplam		268 500		5 415 448
1974/75 devresi				

Tekelin ihtiyaçları nedeniyle adı geçen madde ihracatı ile ilgili talepler 8 . 9 . 1973 tarihi itibariyle durdurulmuş olup, bu nedenle de 1974 yılında herhangi bir ihracat olmamıştır.

1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) ve (R) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısına verilen oyların sonucu :

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 151
Kabul edenler : 115
Reddedenler : 35
Çekinserler : 1
Oya katılmayanlar : 294
Açık üyelikler : 5

[Kabul edenler]

ADANA
Mehmet Hulûsi Özkul

ADIYAMAN
Halil Ağar
Abdurrahman Ünsal

AFYON KARAHİSAR
Mehmet Rıza Çerçel
Ali İhsan Ulubahşi

AĞRI
Mir Bahattin Yardımcı

AMASYA
Hüsnü Cahit Koçkar

ANKARA
Oğuzhan Asiltürk
Oğuz Aygün
Orhan Eren
İ. Hakkı Ketenoğlu
İ. Hakkı Köylüoğlu
Hasan Özçelik
Fikri Pehlivanlı

ANTALYA
İhsan Ataöv
Abdurrahim Erdem
Remzi Yılmaz

ARTVİN
Sabit Osman Avcı

AYDIN
Nahit Menteşe
Behiç Tozkoparan

BALIKESİR
Ahmet Akçeel
Mustafa Kemal Alver

BİLECİK
Muzaffer Erdem

BİTLİS
Abidin İnan Gaydalı

BURDUR
Faik Kırbaşlı

BURSA
Halil Karaatlı
H. Suat Sungur
Mustafa Tayyar
Ahmet Türkel

ÇANKIRI
Arif Tosyalıoğlu

ÇORUM
Yakup Çağlayan
Yâsin Hatiboğlu

DENİZLİ
Rıza Gençoğlu

DİYARBAKIR
Abdüllâtif Ensarioğlu
Halit Kahraman
Mahmut Kepolu

EDİRNE
İlhami Ertem

ELÂZIĞ
Ömer Naimi Barım
Hasan Buz

ERZURUM
Zekâi Yaylalı

GÜMÜŞHANE
M. Orhan Akkoyunlu
Turgut Yücel

HATAY
Ali Yılmaz

ISPARTA
Mustafa Cesur

İÇEL
İbrahim Göktepe
Rasim Gürsoy

İSTANBUL
İ. Fehmi Cumalıoğlu
Mustafa Kara
Fatma Gülhis Mankut
Mustafa Parlar
İsmail Hakkı Tekinel
İhsan Toksarı
Cemil Yavaş

İZMİR
Âdil Demir
Yücel Dirik
Şinasi Osma
İsmaii Taşlı
Cemal Tercan

KAHRAMAN MARAŞ
Halit Evliya
Ahmet Tevfik Paksu

KARS
Cemil Ünal

KASTAMONU
Mehdi Keskin
Sabri Keskin
Hilmi Öztürk
Hasan Tosyalı

KAYSERİ
Cemal Cebeci
Selçuk İmamoğlu
Hayrettin Nakiboğlu
Kâmil Özsarıyıldız

KIRKLARELİ
Mehmet Atagün

KIRŞEHİR
Memduh Erdemir

KOCAELİ
Şevket Kazan

KONYA
Mehmet Oğuz Atalay
Şener Battal
Muzaffer Demirtaş
Kemâlettin Gökakın

KÜTAHYA
Ahmet Mahir Ablum
H. Cavit Erdemir
İlhan Ersoy

MALATYA
Mehmet Turhan Akyol
Ahmet Karaaslan

MANİSA
M. Gündüz Sevilgen
Önol Şakar
Süleyman Tuncel

MARDİN
Talât Oğuz

MUĞLA
Adnan Akarca
Ahmet Buldanlı
Ünat Demir

NEVŞEHİR
Mehmet Sabri Dörtkol

NİĞDE
Ş. Yaşar Arıbaş
Haydar Özalp

SAKARYA
Nuri Bayar
Nadir Lâtif İslâm
M. Vedat Önsal

SAMSUN
Ali Acar
Doğan Kitaplı
Hüseyin Özalp
Hayati Savaşçı
İrfan Yankutan
SİİRT
İdris Arıkan

SİVAS
Ahmet Arıkan
TEKİRDAĞ
Nihan İlgün
TOKAT
Hüseyin Abbas
Feyzullah Değerli
Ali Şevki Erek

TRABZON
Ömer Çakıroğlu
Lütfi Köktaş
Mehmet Özgür
UŞAK
Orhan Dengiz
VAN
Kinyas Kartal

YOZGAT
Mustafa Asri Ünsür
Ömer Lütfi Zararsız
ZONGULDAK
Ahmet Nihat Akın
Fevzi Fırat
Sadık Tekin Müftüoğlu

[Reddedenler]

ADANA
Osman Çıtırık
AĞRI
Cemil Erhan
ANKARA
Cahit Kayra
Kâmil Kırıkoğlu
Önder Sav
İlyas Seçkin
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
BALIKESİR
Necati Cebe
BOLU
Abdi Özkök

BURDUR
Osman Aykul
ÇANAKKALE
Osman Orhan Çaneri
EDİRNE
Cevat Sayın
ELÂZIĞ
A. Orhan Senemoğlu
ERZİNCAN
Hasan Çetinkaya
ESKİŞEHİR
Murat Kâhyaoğlu
Niyazi Onal

GİRESUN
Hasan Vamık Tekin
GÜMÜŞHANE
Erol Tuncer
HATAY
Sabri İnce
İÇEL
Hikmet Baloğlu
Oral Mavioğlu
İSTANBUL
Hasan Basri Akkiray
İlhan Özbay
A. Doğan Öztunç
Mehmet Emin Sungur

Şükriye Tolk
Reşit Ülker
İZMİR
Kaya Bengisu
Yüksel Çakmur
Remzi Özen
Neccar Türkcan
Mahmut Türkmenoğlu
SAMSUN
Fuat Uysal
SİVAS
N. Nazif Arslan
TRABZON
Âdil Ali Cinel

(Çekinser)

YOZGAT
İhsan Arslan

[Oya katılmayanlar]

ADANA
Mehmet Can
Hasan Cerit
Erol Çevikçe
İlter Çubukçu
Yılmaz Hocaoğlu
Selâhattin Kılıç (B.)
Battal Köksal
İbrahim Tekin
Ahmet Topaloğlu
Emin Bilen Tümer
Alparslan Türkeş (B.)
ADIYAMAN
Kemal Tabak
Ramazan Yıldırım
AFYON KARAHİSAR
İbrahim Elmalı (İ.)

Rasim Hancıoğlu
(Bşk. V.)
Süleyman Mutlu
Mete Tan
Şükrü Yüzbaşıoğlu
AĞRI
Rıza Polat
Kerem Şahin
AMASYA
Hasan Bütüner
Vehbi Meşhur
ANKARA
Hüsamettin Akmumcu
Muammer Alıcı
Orhan Alp
Kemal Ataman
Osman Ceran

M. Kemal Erkovan
(B.)
Necdet Evliyagil
Mustafa İmirzalıoğlu
M. Rauf Kandemir
İbrahim Saffet Omay
Cevat Önder
Feriha Fatma Öztürk
Sabahattin Selek
H. Turgut Toker
Yusuf Ziya Yağcı
ANTALYA
Deniz Baykal
Fahri Özçelik
Faiz Sarlar

ARTVİN
Turgut Altunkaya
Ekrem Şadi Erdem
AYDIN
İsa Ayhan
M. Şükrü Koç
Mutlu Menderes
Kemal Ziya Öztürk
İsmet Sezgin
BALIKESİR
İlhan Aytekin
Cihat Bilgehan
İbrahim Behram Eker
Ahmet İhsan Kırımlı
Sadullah Usumi
Orhan Üretmen

BİLECİK
Mehmet Ergül

BİNGÖL
Abdullah Bazencir
H. Celâlettin Ezman

BİTLİS
Muhyettin Mutlu

BOLU
Harun Aytaç
Müfit Bayraktar
Ahmet Çakmak
(Bşk. V.)
Kemal Demir (B.)

BURDUR
Ali Sanlı

BURSA
Emin Acar
Mehmet Emekli
Hasan Esat Işık
Cemal Külâhlı
Kasım Önadım
Mehmet Turgut

ÇANAKKALE
Murat Bayrak
Zekiye Gülsen
Hasan Sever
Refet Sezgin

ÇANKIRI
Mehmet Ali Arsan
Nurettin Ok (B.)

ÇORUM
Cahit Angın
Etem Eken
Kasım Parlar
İhsan Tombuş
Turhan Utku

DENİZLİ
Sami Arslan
Fuat Avcı
Hüseyin Erçelik
Hasan Korkmazcan
Hüdai Oral (İ.)

DİYARBAKIR
Hasan Değer
Recai İskenderoğlu
Bahattin Karakoç
Mahmut Uyanık

EDİRNE
Veli Gülkan
İlhan Işık

ELÂZIĞ
Atillâ Atilâ
Rasim Küçükel

ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Nurettin Karsu

ERZURUM
Yahya Akdağ
Rasim Cinisli
Rıfkı Danışman (B.)
Selçuk Erverdi
Mehmet Fuat Fırat
Gıyasettin Karaca (B.)
Korkuz Özal (B.)
İsmail Hakkı Yıldırım

ESKİŞEHİR
İbrahim Etem Güngör
Ayşe Aliye Köksal (İ.)
Orhan Oğuz
Seyfi Öztürk (B.)

GAZİANTEP
Mehmet Bozgeyik
Mustafa Güneş
İbrahim Hortoğlu
İmam Hüseyin İncioğlu
Mehmet Özkaya
Mehmet Özmen
Yusuf Öztürkmen
Orhan Tokuz

GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Nizamettin Erkmen
İbrahim Etem Kılıçoğlu
(Bşk. V.)
M. Emin Turgutalp
Orhan Yılmaz

GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman (İ. Ü.)

HAKKÂRİ
Mikail İlçin

HATAY
Sabahattin Adalı
Abdullah Cilli
Mehmet Sait Reşa
Mehmet Sönmez
Malik Yılman

ISPARTA
Ali İhsan Balım
Süleyman Demirel
(Başbakan)
Yusuf Uysal

İÇEL
Nazım Baş
Süleyman Şimşek
Çetin Yılmaz

İSTANBUL
Hasan Aksay (B.)
Abdullah Baştürk
Servet Bayramoğlu
Sadettin Bilgiç
Orhan Birgit
Ferruh Bozbeyli
Vahit Yaşar Çalın
Süleyman Arif Emre
A. Bahir Ersoy
Orhan Eyüboğlu
Nilüfer Gürsoy
Abdurrahman Köksaloğlu
Necdet Ökmen (İ.)
Ali Nejat Ölçen
Hüseyin Özdemir
M. Kâzım Özeke
Osman Özer
İlhami Sancar
Cemal Suer
Hüsamettin Tiyanşan
Ali Topuz
Metin Tüzün
Necdet Uğur
Halûk Ülman
Engin Ünsal

İZMİR
Talât Asal
Alev Coşkun
Ali Naili Erdem (B.)
Yılmaz Ergenekon (B.)
Süleyman Genç
Coşkun Karagözoğlu
A. Kemal Önder
Orhan Demir Sorguç

KAHRAMAN MARAŞ
İsmet Ağaoğlu
Mehmet Özdal
Mehmet Pamuk
Oğuz Söğütlü
Ali Zülfikâroğlu

KARS
Davut Aksu
Doğan Aralı
Yasin Bozkurt
Abdülkerim Doğru (B.)
Kemal Güven (Başkan)
(İ.)
Kemal Okyay
Hasan Yıldırım

KASTAMONU
Vecdi İlhan
Sabri Tığlı

KAYSERİ
Mehmet Altmışyedioğlu
Tufan Doğan Avşargil
Turhan Feyzioğlu (B.)
Mehmet Yüceler

KIRKLARELİ
Tankut Akalın
Mehmet Dedeoğlu

KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Sait Saylam

KOCAELİ
Sedat Akay
İbrahim Akdoğan
Turan Güneş
Sabri Yahşi

KONYA
Reşat Aksoy
İsmet Büyükyaylacı
Bahri Dağdaş
Necmettin Erbakan (B.)
Mustafa Kubilây İmer
M. Necati Kalaycıoğlu
Hüseyin Keçeli
Ali Kökbudak
Özer Ölçmen
Faruk Sükan
Vefa Tanır
Mustafa Üstündağ

KÜTAHYA
Ahmet Haşim Benli
Mehmet Ersoy

MALATYA
Mehmet Delikaya
Hüseyin Deniz
Hakkı Gökçe
Celâl Ünver

MANİSA
Veli Bakırlı
Ahmet Balkan
Sülcyman Çağlar
Mustafa Ok
Hilmi Okçu
Necmi Özgür
Hasan Zengin

MARDİN
Fehim Adak (B.)
İbrahim Aysoy
Seyfi Güneştan
Ahmet Türk
Nurettin Yılmaz

MUĞLA
Halil Dere
Ali Döğerli

MUŞ
Ahmet Hamdi Çelebi
Tekin İleri Dikmen
Kasım Emre

NEVŞEHİR
Mehmet Zeki Tekiner
Ragıp Üner

NİĞDE
Mehmet Altınsoy
Azmi Yavuzalp

ORDU
Ata Bodur
Memduh Ekşi (Bşk. V.)
Mehmet Said Erbil
Mustafa Kemal Gönül
Ferda Güley
Kemal Şensoy
Bilâl Taranoğlu
Senai Yazıcı

RİZE
O. Yılmaz Karaosmanoğlu
Sami Kumbasar (İ. Ü.)
Sûdi Reşat Saruhan
Cevat Yalçın

SAKARYA
Kenan Durukan
İsmail Müftüoğlu (B.)
Hayrettin Uysal

SAMSUN
Fahri Bircn (İ.)
Mustafa Dağıstanlı
İlyas Kılıç
Hilmi Türkmen

SİİRT
Abdülbaki Cartı
Mehmet Nebil Oktay
Abdülkerim Zilan

SİNOP
Mustafa Kaptan
Yalçın Oğuz (İ.)
Tevfik Fikret Övet

SİVAS
Enver Akova
Vahit Bozatlı
Ahmet Durakoğlu
Ekrem Kangal
M. İhsan Karaçam
Vahdettin Karaçorlu
Mustafa Timisi

TEKİRDAĞ
Yılmaz Alpaslan
Halil Başol (B.)
Ömer Kahraman

TOKAT
Cevat Atılgan
İsmail Hakkı Birler
Ali Kurt
Haydar Ulusoy

TRABZON
Mehmet Arslantürk
Ekrem Dikmen
H. Kadri Eyüboğlu
Ahmet Şener

TUNCELİ
Nihat Saltık
Süleyman Yıldırım

URFA
Mehmet Aksoy
Mehmet Celâl Bucak
Necmettin Cevheri
Mustafa Kılıç
Abdülkadir Öncel
Celâl Paydaş

UŞAK
Kadir Özpak
Ahmet Yılmaz

VAN
İhsan Bedirhanoğlu
Muslih Görentaş
Mehmet Salih Yıldız

YOZGAT
İlhami Çetin
Ali Fuat Eyüpoğlu
Nedim Korkmaz

ZONGULDAK
Zekâi Altınay
Kemal Anadol
Bülent Ecevit
Orhan Göncüoğlu
Cahit Karakaş
Mehmet Zeki Okur

[Açık üyelikler]

Amasya	1
Bursa	1
Eskişehir	1
Niğde	1
Urfa	1
Yekûn	5

Millet Meclisi
GÜNDEMİ

86 NCI BİRLEŞİM

10 . 6 . 1975 Salı

Saat : 15.00

1

BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — T. B. M. M. Saymanlığının Aralık 1974, Ocak, Şubat 1975 ayları hesabına ait Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu raporu (5/31) (S. Sayısı : 173) (Dağıtma tarihi : 5 . 6 . 1975).

2

ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3

SEÇİM

1. — Anayasa Mahkemesinde açık bulunan 1 asıl üyelik için yapılacak seçime dair Anayasa ve Adalet komisyonlarından kurulan Karma Komisyon raporu ve aday listesi (3/173) (S. Sayısı : 57) (Dağıtma tarihi : 29 . 5 . 1974)

4

OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5

GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

1. — Kars Milletvekili Doğan Araslı ve 9 arkadaşının, Basın İlân Kurumunun bugünkü çalışma ve tasarruflarının ilgili yasayla bağdaşmaz tutumunu saptamak amacıyle Anayasanın 88 nci maddesi uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/10)

2. — Afyon Karahisar Milletvekili Süleyman Mutlu ve 10 arkadaşının, Türkiye'de açlık, besin ve beslenme sıkıntılarının neden ve tedbirlerinin saptanması amacıyle Anayasanın 88 nci maddesi uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/11)

3. — Afyon Karahisar Milletvekili Süleyman Mutlu ve 17 arkadaşının, Amerika Birleşik Devletlerince yapılan askerî yardımın kesilmesi halinde ortaya çıkacak durumu incelemek, Devletlerarası çatışmada ülkemizin dış güvenliğinin sağlanması bakımından yeni tedbirlerin alınmasını tespit etmek amacıyle Anayasa'nın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 100 ve 101 nci maddeleri uyarınca bir Genel Görüşme açılmasına ilişkin önergesi (8/3)

4. — İstanbul Milletvekili H. Basri Akkiray ve 10 arkadaşının, Ülkü Ocakları Derneği ile komando adı ile türemiş grupların yasa dışı tutum ve davranışlarını saptamak, kurucu ve üyelerinin kimlerden oluştuğunu incelemek ve uğraşılarında yasalara aykırı eylemlerini araştırıp tespit etmek amacıyle Anayasa'nın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/12)

5. — Çankırı Milletvekili M. Ali Arsan ve 10 arkadaşının, gübre fiyatlarının indirilerek köylümüze daha ucuz verebilme imkânlarını tesbit etmek amacıyle Anayasanın 88 nci Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/16)

6. — Afyon Karahisar Milletvekili Mete Tan ve 9 arkadaşının, Türkiye'de açlık sorunuyle ilgili hükümetlerce alınan kararların tesirlerini incelemek, açlık tehlikesi olup olmadığını araştırmak ve bu hususta alınacak tedbirleri tespit etmek amacıyle Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/17)

7. — Diyarbakır Milletvekili Hasan Değer ve 9 arkadaşının, Doğu ve Güneydoğu bölgesinin çeşitli sorunlarını tespit etmek amacıyle Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/18)

8. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı ve 9 arkadaşının, Türkiye Öğretmenler Birliği Dayanışma Derneğinin (TÖB - DER) çalışmaları ile siyasî anlam taşıyan faaliyetlerini tespit etmek ve gerekli tedbirleri almak amacıyle Anayasanın 88 nci ,Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/19)

9. — İçel Milletvekili Oral Mavioğlu ve 11 arkadaşının, İçel - Alata Teknik Bahçivanlık ve Ziraat Okulunun kuruluş ve faaliyetlerini tespit etmek amacıyle Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/20)

10. — Kars Milletvekili Doğan Araslı ve 9 arkadaşının, Anadolu Ajansı Genel Müdürünün tutumunu saptamak amacıyle Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/21)

11. — Urfa Milletvekili Celal Paydaş ve 20 arkadaşının, Eğitim ve öğretimde bölgeler ve okullar arasındaki dengesizliğin nedenlerini ve çarelerini saptamak amacıyle Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/22)

12. — Giresun Milletvekili Orhan Yılmaz ve 10 arkadaşının, Firintaş Nakliyat ve Ticaret A. Ş. nin 1970 yılından itibaren zarar etmesinin nedenlerini ve sorumlularının kimler olduğunun saptanması amacıyle Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/23)

13. — Adana Milletvekili Emin Bilen Tümer ve 13 arkadaşının, Adana İktisadî ve Ticarî İlimler Akademisinin kuruluşundan bugüne kadar yapıldığı iddia edilen yolsuzlukları saptamak ve gerekli tedbirleri almak amacıyle Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 nci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi. (10/24)

14. — Çorum Milletvekili Cahit Angın ve 11 arkadaşının, çeltikçiliği geliştirmek, verimi artırmak ve maliyeti düşürmek yolunda gerekli tedbirleri kapsamak amacıyle Anayasanın 88 nci maddesi uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/25).

15. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı ve 9 arkadaşının, ilköğretim ve öğretmen yüksekokullarında meydana gelen olayları incelemek, her türlü fikir ve eylemleri tespit ederek gerekli tedbirleri saptamak amacıyle Anayasanın 88 nci, Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/26)

16. — Adana Milletvekili Emin Bilen Tümer ve 14 arkadaşının ilâç sanayiindeki aşırı kârı, maliyet fiyatı artışını, aynı cins ilâç ve benzeri kimyevî maddelerin çokluğunu ve döviz kaybını önlemek için gerekli tedbirleri saptamak amacıyle Anayasanın 88 nci Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/27)

17. — İzmir Milletvekili Yüksel Çakmur ve 23 arkadaşının Belediyelerin içinde bulundukları ekonomik huzursuzluğu gidermek, Maliye Bakanlığınca yapılan yardımın kesilmesinde politik nedenlerin olup olmadığını saptamak amacıyle Anayasanın 88 nci Millet Meclisi İçtüzüğünün 102 ve 103 ncü maddeleri uyarınca bir Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/28)

6

SÖZLÜ SORULAR

1. — Çorum Milletvekili Etem Eken'in, tuz fiyatlarına yapılan zamlara dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü soru önergesi (6/49) (*)

2. — Hakkâri Milletvekili Mikâil İlçin'in, mahrumiyet bölgelerinde vazife gören ilkokul öğretmenlerine yan ödeme verilmesine dair Başbakandan sözlü soru önergesi (6/67) (*)

3. — Hakkâri Milletvekili Mikâil İlçin'in, Devlet memurlarından kesilen % 5 keseneklere dair Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/68) (*)

4. - İstanbul Milletvekili Doğan Öztunç'un, işçilerin konut kredisine dair Çalışma Bakanından sözlü soru önergesi (6/20)

5. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Ortak Pazara dair Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısından sözlü soru önergesi (6/71) (*)

6. — Ankara Milletvekili Rauf Kandemir'in, Devlet kuruluşlarındaki israfın önlenmesine dair Başbakandan sözlü soru önergesi (6/26)

7. — İstanbul Milletvekili Engin Ünsal'ın, Türk Hava Yollarının pilot ihtiyacına dair Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/27)

8. — Muş Milletvekili Ahmet Hamdi Çelebi'nin, geçici olarak tayin edilen ilkokul öğretmenlerine dair Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/28)

9. — Muş Milletvekili Ahmet Hamdi Çelebi'nin, 1950 yılından evvel emekli olanların özlük haklarına dair Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/29)

10. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, toprak tevzi komisyonlarına dair Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/32).

11. — Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, teminindeki güçlük zammına dair Başbakandan sözlü soru önergesi (6/33)

12. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, MİT Teşkilâtına dair Başbakandan sözlü soru önergesi (6/34).

(*) İçtüzüğün 96 ncı maddesi uyarınca sözlü soruya çevrilmiştir.

13. — Bingöl Milletvekili Abdullah Bazencir'in, Bingöl iline ayrılan imam kadrolarına dair Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/35).

14. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, öğretmenlere dair Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi. (6/41)

15. — Burdur Milletvekili Ali Sanlı'nın, Türkiye Şeker fabrikalarında uygulanan ihale yöntemine dair Sanayi ve Teknoloji Bakanından sözlü soru önergesi (6/42)

16. — Hatay Milletvekili Mehmet Sönmez'in, ödenmemiş vergilere dair Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/118) (*)

17. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, orman muhafaza memurlarına dair Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/43).

18. — İstanbul Milletvekili Gülhis Mankut'un, ev kadınlarının sosyal güvenlik haklarına dair Başbakandan sözlü soru önergesi (6/44).

19. — Ağrı Milletvekili Kerem Şahin'in, C. H. P. li bazı parlamenterlerin Ağrı Belediye seçimlerindeki beyanlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/141) (*)

20. — Samsun Milletvekili İlyas Kılıç'ın, Samsun'da kurulacak televizyon istasyonuna dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü soru önergesi (6/54)

21. — Sivas Milletvekili Enver Akova'nın, Sivas iline bağlı bazı ilçe karayollarına dair Bayındırlık Bakanından sözlü soru önergesi (6/55)

22. — Sivas Milletvekili Enver Akova'nın, 4. demir - çelik fabrikasının kurulmasına dair Sanayi ve Teknoloji Bakanından sözlü soru önergesi (6/56)

23. — Kars Milletvekili Hasan Yıldırım'ın, Kars Devlet Hastanesinin doktor ihtiyacına dair Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/57)

24. — Kars Milletvekili Hasan Yıldırım'ın, Kars'ın Çıldır ilçesine bağlı Kutkale nahiyesini Hanak ilçesine bağlayacak olan yolun yapımına dair Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/58)

25. — Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un, Kars Çimento Fabrikasına dair Sanayı ve Teknoloji Bakanından sözlü soru önergesi (6/59)

26. — İstanbul Milletvekili Engin Ünsal'ın, Sosyal Sigortalar Kurumu kapsamında olup emekliliğe hak kazanan işçilere dair Çalışma Bakanından sözlü soru önergesi (6/60)

27. — Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un, Kars'a havaalanı yapılmasına dair Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi (6/61)

28. — Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un, Devlet ormanlarına dair Orman Bakanından sözlü soru önergesi (6/62)

29. — Denizli Milletvekili Sami Arslan'ın, Ziraat Bankası İzmir - Çiğli şubesindeki yolsuzluğa dair Ticaret Bakanından sözlü soru önergesi (6/63)

30. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, bütçe tasarruflarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/65)

31. — Yozgat Milletvekili İhsan Arslan'ın, Turizm ve Tanıtma Bakanlığındaki yolsuzluk iddialarına dair Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü soru önergesi. (6/66).

32. — İçel Milletvekili Nazım Baş'ın, Devlet Su İşlerinin Adana Bölgesindeki bir müteahhidine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/116) (*)

33. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu'da bulunan vakıf mallara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/72)

34. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in Kastamonu'ya televizyon imkânının sağlanmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/74)

35. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu ili ve ilçelerinde yapılmakta olan barajlara ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/75)

36. — Kars Milletvekili Yasin Bozkurt'un, et taban fiyatına ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü soru önergesi (6/76)

37. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, yurtlarda kalan öğrencilere ilişkin Gençlik ve Spor Bakanından sözlü soru önergesi (6/77)

38. — Denizli Milletvekili Sami Arslan'ın, Cumhuriyetin 50 nci yılı münasebetiyle İstanbul'da dikilen heykellere ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/78)

39. — İstanbul Milletvekili Doğan Öztunç'un, Amerikalı iki parlamenterin haşhaş ekimi ile ilgili Türkiye'ye gelmelerine ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/79)

40. — Manisa Milletvekili Süleyman Çağlar'ın, kuru üzüm fiyatlarına ilişkin Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/80)

41. — Sivas Milletvekili Enver Akova'nın, Sivas ilinin televizyona kavuşturulmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/81)

42. — Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz'ın, Türk vatandaşlarının Suriye'deki arazilerine ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/82)

43. — Hatay Milletvekili Mehmet Sönmez'in, Hatay'ın bazı ilçelerinde televizyon yayınlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/83)

44. — İçel Milletvekili Nazım Baş'ın, son günlerde meydana gelen gençlik olaylarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/84)

45. — Ankara Milletvekili Necdet Evliyagil'in, Paris'te çıkan aylık bir gazetenin Türkiye ile ilgili yayınına ilişkin Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü soru önergesi (6/85)

46. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Devlet dairelerinde çalışan personelle yeni müşavir kadrolarına ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi (6/86)

47. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, TRT programlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/87)

48. — Sakarya Milletvekili Nadir Lâtif İslâm'ın, sıkıyönetim ve Devlet Güvenlik mahkemelerindeki davalara ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/88)

49. — Bolu Milletvekili Müfit Bayraktar'ın, merhum Menderes, Polatkan ve Zorlu'nun naaşlarının nakline ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/89)

50. — İçel Milletvekili İbrahim Göktepe'nin, Ankara - Kızılay meydanındaki panonun kaldırılmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/90)

51. — Afyon Karahisar Milletvekili Mete Tan'ın, hekimlerin rotasyonuna ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/91)

52. — Diyarbakır Milletvekili Hasan Değer'in, Diyarbakır'ın Dicle ilçesindeki sel âfetine ilişkin Başbakan ve İmar ve İskân bakanlarından sözlü soru önergesi (6/92)

53. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, C. H. P. Siverek İlçe Başkanı hakkındaki gazete haberine ilişkin Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/93)

54. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Vakıf gayrimenkullere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/94)

55. — Sivas Milletvekili Ekrem Kangal'ın, Sivas'ın Kangal ilçesindeki linyit kömürü yataklarına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/96)

56. — Samsun Milletvekili Hilmi Türkmen'in, «Türk Yükseltme Cemiyeti» nin adını değiştirmesine ilişkin Adalet ve İçişleri bakanlarından sözlü soru önergesi (6/99)

57. — Hatay Milletvekili Ali Yılmaz'ın, Konya'nın Kulu ilçesi Merkez İlkokulu öğretmenine ilişkın Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/100)

58. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu'da Sosyal Sigortalar Kurumu şubesinin açılmasına ilişkin Çalışma Bakanından sözlü soru önergesi (6/102)

59. — Kocaeli Milletvekili Sedat Akay'ın, Kocaeli hudutları içindeki trafik kazalarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/103)

60. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Meteoroloji Genel Müdürünün yerinden alınmasına ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü soru önergesi (6/104)

61. — Afyon Karahisar Milletvekili Mete Tan'ın, haşhaş ekicilerinin durumlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/105)

62. — Hatay Milletvekili Sabri İnce'nin, yemeklik margarinlere ilişkin Ticaret ve Sanayi ve Teknoloji bakanlarından sözlü soru önergesi (6/106)

63. — Balıkesir Milletvekili İlhan Aytekin'in, ilçe müftülüklerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/108)

64. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu'da bir fakülte açılmasına ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/109)

65. — Kastamonu Milletvekili Mehdi Keskin'in, Kastamonu'da kâğıt fabrikası kurulmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/110)

66. — Burdur Milletvekili Faik Kırbaşlı'nın, Türk Medenî Kanununun değiştirilmesine ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/111)

67. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Gümrük ve Tekel Bakanına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/134) (*)

68. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Başbakan Yardımcısının çalışma odasında bulunduğu iddia edilen parti bayrağına ilişkin Devlet Bakanından (Başbakan Yardımcısı) sözlü soru önergesi (6/114)

69. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Bozkurt rozetine ve Köy Enstitülerine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/115)

70. — Kahraman Maraş Milletvekili İsmet Ağaoğlu'nun, Kahraman Maraş ili sınırları içindeki belediyelere ilişkin İmar ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi. (6/137) (*)

71. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Cumhuriyet Halk Partisine yeni giren milletvekillerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/119)

72. — İstanbul Milletvekili Hüseyin Özdemir'in, Tunceli Öğretmen Okulunda meydana gelen olaylara ilişkin Başbakan ve Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/120)

73. — Artvin Milletvekili Ekrem Şadi Erdem'in, Çoruh nehrinden elektrik üretiminde faydalanılmasına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/122)

74. — Kars Milletvekili Cemil Ünal'ın, anarşik olaylara katılan kişilere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/123)

75. — İstanbul Milletvekili Mustafa Parlar'ın, Elbistan Termik Santralına dair Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/144) (*)

76. — İstanbul Milletvekili Mustafa Parlar'ın, Kamu Araştırma Kurumlarına dair Devlet Bakanından sözlü soru önergesi (6/143) (*)

77. — Sakarya Milletvekili Nadir Lâtif İslâm'ın, 1918 sayılı Kanun hükümlerine göre ödenen ikramiyelere ilişkin Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü soru önergesi (6/124)

78. — Çanakkale Milletvekili Zekiye Gülsen'in, zeytin güvesi mücadelesine ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü soru önergesi (6/125)

79. — Ankara Milletvekili Necdet Evliyagil'in, İstanbul Festivali için Fransa'da yaptırılan afişe ilişkin Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü soru önergesi (6/128)

80. — İzmir Milletvekili Süleyman Genç'in, 1965 - 1974 yılları arasında Tariş'te, Tariş'in yan ve iştiraki olan kuruluşlarında yönetim kurulu üyelerine ilişkin Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/149) (*)

81. — Kars Milletvekili Cemil Ünal'ın, Sosyal Sigortalar Kurumuna kira borcu olanlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/129)

82. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Türk Kıt'a Sahanlığında yapılan petrol aramalarına ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/130)

83. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, bazı mahkûmların yazdığı makalelerin yayımlanmasına ilişkin Adalet Bakanından sözlü soru önergesi (6/131)

84. — Bolu Milletvekili Müfit Bayraktar'ın, 12 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/132)

85. — Balıkesir Milletvekili Cihat Bilgehan'ın, Bakanlar Kurulunun 7/8083 sayılı kararına ilişkin Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/133)

86. — Kars Milletvekili Doğan Araslı'nın, canlı hayvan taban fiyatının tespitine ilişkin Maliye Bakanından sözlü soru önergesi, (6/151) (*)

87. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, İstanbul Belediyesinin otobüs ve dolmuşlara yaptığı zamlara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/136)

88. — İçel Milletvekili Nazım Baş'ın, İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Göz Kliniği ile ilgili basında yer alan haberlere ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/148) (*)

89. — İçel Milletvekili Süleyman Şimşek'in, Süleyman Demirel'in Almanya'da yayınlanan bir gazeteye verdiği beyanata ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/139)

90. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Türk - Sovyet siyasetine ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/140)

91. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Of Lisesi İngilizce Öğretmenine ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/142)

92. — İçel Milletvekili Süleyman Şimşek'in, Kıbrıs çıkarmasında şehit düşenlerin ailelerine maaş bağlanmasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/146)

93. — İstanbul Milletvekili Mustafa Parlar'ın, Şile'nin Göknaslı Köyü sulama projesine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi. (6/160) (*)

94. — İçel Milletvekili Rasim Gürsoy'un, İçel Silifke ilçesine bağlı bazı köylerin içme suyuna ilişkin Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/147)

95. — Ankara Milletvekili Necdet Evliyagil'in, Atina Büyükelçimize dair, basında çıkan habere ilişkin Dışişleri Bakanından sözlü soru önergesi. (6/161) (*)

96. — İçel Milletvekili Süleyman Şimşek'in, Pamuk ürününe zarar veren beyaz sinekle mücadele konusunda alınmış ve alınacak tedbirlere ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü soru önergesi (6/154)

97. — İçel Milletvekili Süleyman Şimşek'in, yurt içinde ve dışında çalışan işçilerimizin sigorta ödentileri ile memleketimize gönderdikleri yıllık döviz miktarına ilişkin Çalışma Bakanından sözlü soru önergesi (6/155)

98. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Sirkeci - Halkalı arasında işleyen elektrikli trenlerin ihtiyacı karşılayamadığına ilişkin Ulaştırma Bakanından sözlü soru önergesi. (6/171) (*)

99. — Hatay Milletvekili Mehmet Sönmez'in, 1974 yılında İçel ilinde sanayide soda üretmek amacıyle kurulan şirkete kömür tahsisinde usulsüzlük bulunduğuna ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi (6/157)

100. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/158)

101. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, Bakanlık teşkilâtında çalışan bir müşavirin politikayla meşgul olduğuna ilişkin Köy İşleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/162)

102. — Mardin Milletvekili Nurettin Yılmaz'ın, Mardin - Savur ilçesinin Sürgücü bucağında vazifeli bir öğretmenin uğradığı tecavüze ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/163)

103. — Kastamonu Milletvekili Hasan Tosyalı'nın, kapatılmış bulunan Askerlik şubelerinin yeniden açılmasına ilişkin Millî Savunma Bakanından sözlü soru önergesi (6/165)

104. — Hatay Milletvekili Ali Yılmaz'ın, Hacdan dönen vatandaşların getirdikleri hurmaların imhasına ilişkin Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanından sözlü soru önergesi (6/166)

105. — Antalya Milletvekili İhsan Ataöv'ün, Kıbrıs Barış Harekâtı zamanında televizyon ve radyo programlarında çalınan bir plağa ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/167)

106. — İçel Milletvekili Süleyman Şimşek'in, Kimyevî gübre ve tarımsal ilâçlara ilişkin Gıda - Tarım ve Hayvancılık Bakanından sözlü soru önergesi (6/168)

107. — Hatay Milletvekili Ali Yılmaz'ın, Hatay Kırıkhan ilçesine bağlı bazı köylerde vuku bulan depremle ilgili alınan tetbirlere ilişkin İmar ve İskân Bakanından sözlü soru önergesi (6/169)

108. — İstanbul Milletvekili İhsan Toksarî'nın, İstanbul Millî Eğitim Müdürüne ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/170)

109. — İstanbul Milletvekili İhsan Toksarı'nın, Besni Öğretmen Okulundaki bazı öğretmenlere ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi (6/172)

110. — Kocaeli Milletvekili İbrahim Akdoğan'ın, Hürriyet Gazetesinde neşredilen kaçak silâh tüccarlarına ilişkin İçişleri Bakanından sözlü soru önergesi (6/173)

111. — İstanbul Milletvekili Mustafa Parlar'ın, Ortak Pazar ülkelerindeki dış Devlet temsilciliklerimize ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/178) (*)

112. — Samsun Milletvekili İrfan Yankutan'ın, Tütün üreticilerinin kredi durumlarına ilişkin Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü soru önergesi (6/174)

113. — Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol'un, Silâhlı Kuvvetlere yapılan yardım kampanyasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/175)

114. — Gümüşhane Milletvekili Turgut Yücel'in, enerji nakli fiyatlarının yapımına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi. (6/181) (*)

115. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, TRT Kurumunun neşrettiği aylık televizyon programında yapılan değişikliklere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/176)

116. — Bolu Milletvekili Abdi Özkök'ün, Bolu ili ve ilçelerindeki elektrifikasyon projelerine ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi. (6/183) (*)

117. — Afyon Karahisar Milletvekili Süleyman Mutlu'nun, işsizliğin önlenmesi için saptanmış bir çalışma olup olmadığına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/187) (*)

118. — İstanbul Milletvekili İhsan Toksarı'nın, İstanbul Beyoğlu Ağacamii imam ve müezzin lojmanlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/190) (*)

119. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, İstanbul'da Kur'an kursu olarak inşa edilen binanın pansiyon olarak kullanılmasına ilişkin sözlü soru önergesi. (6/194) (*)

120. — İçel Milletvekili Süleyman Şimşek'in, Kimyevî gübre fiyatlarına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/179)

121. — Urfa Milletvekili Abdülkadir Öncel'in, Urfa Ticaret Lisesindeki olaylara ilişkin Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi. (6/180)

122. — İzmir Milletvekili Yüksel Çakmur'un, Sağlık Bankası Yönetim Kurulu üyelerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi. (6/193) (*)

123. — İzmir Milletvekili Yüksel Çakmur'un çeşitli firmalara uygulanan usulsüz yatırım indirimlerine ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/182)

124. — İçel Milletvekili Süleyman Şimşek'in, Yüksek dereceli memurlarla ilgili basında çıkan haberlere ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/185)

125. — Zonguldak Milletvekili Orhan Göncüoğlu'nun, Basın Yayın Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan «Türkiye 1975» adlı kitaba ilişkin Turizm ve Tanıtma Bakanından sözlü soru önergesi (6/197) (*)

126. — Gaziantep Milletvekili Yusuf Öztürkmen'in, Sosyal Sigortalar Kurumunda memur statüsünde iken işçi ikramiyesi alanlara ilişkin Sosyal Güvenlik Bakanından sözlü soru önergesi. (6/198) (*)

127. — Diyarbakır Milletvekili Mahmut Uyanık'ın, Başbakan Yardımcısı Necmettin Erbakan'ın bir şahsın işi ile ilgili konuşmasına ilişkin Devlet Bakanından (Başbakan Yardımcısı) sözlü soru öneregesi. (6/199) (*)

128. — Zonguldak Milletvekili Kemal Anadol'un, Ankara'da sahneye konan Ana adlı oyunun yasaklanmasına ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/188)

129. — Sivas Milletvekili Mustafa Timisi'nin, Televizyonda yayınlanan Aşk-ı Memnu adlı dizi filmde geçen konuşmalara ilişkin Başbakandan sözlü soru önergesi (6/189)

130. — Kahraman Maraş Milletvekili Halit Evliya'nın, Bakanlığın yüksek dereceli memurlarından bazılarının siyasî toplantılara katıldıklarına ilişkin Enerji ve Tabiî Kaynaklar Bakanından sözlü soru önergesi. (6/191)

131. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın, TRT Kurumu Genel Müdürüne ilişkin Devlet Bakanından sözlü soru önergesi. (6/192)

132. — Samsun Milletvekili Ali Acar'ın, eski Gençlik ve Spor Bakanı Zekâi Baloğlu'nun, Spor Akademisinin açılmasını geciktirmesine ilişkin Başbakan ve Millî Eğitim Bakanından sözlü soru önergesi. (6/195)

7
KANUN TASARI VE TEKLİFLERİYLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1. — Deniz Hukuku ile ilgili Yetki Kanunu tasarısına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklik hakkında Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu raporu. (1/141) (S. Sayısı : 71 ve 71'e 1 nci ek) (Dağıtma tarihleri : 20 . 6 . 1974, 4 . 6 . 1975).

2. — İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığı hakkındaki 4357 sayılı Kanunun 11 ve 14 ncü maddelerinin kaldırılması ve Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı kurulmasına dair kanun tasarısı ile reddi hakkındaki Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Millet Meclisi Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/37; C. Senatosu : 1/1) (M. Meclisi 3 ncü Dönem S. Sayısı : 431, M. Meclisi S. Sayısı : 69; C. Senatosu S. Sayısı : 58) (Dağıtma tarihi : 19 . 6 1974)

3. — Uşak eski Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve İçişleri Komisyonu raporu ve Millet Meclisi metni (M. Meclisi : 2/1; C. Senatosu : 2/217) (M. Meclisi S. Sayısı : 78; C. Senatosu S. Sayısı : 953 ve 953'e ek) (Dağıtma tarihi : 24 . 6 . 1974)

4. — Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner ve 57 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Plan Komisyonu raporu (2/228) (S. Sayısı : 87) (Dağıtma tarihi : 1 . 7 . 1974)

5. — 17 Temmuz 1963 tarih ve 278 sayılı Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu kurulması hakkında Kanunun bazı maddelerinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Plan Komisyonu raporu (1/173) (S. Sayısı : 94) (Dağıtma tarihi : 3 . 7 . 1974)

6. — İstanbul Kapalı Çarşının onarımı ve imarı hakkında kanun tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan komisyonları raporları (1/167) (S. Sayısı : 97) (Dağıtma tarihi: 3.7.1974)

7. — Atatürk Orman Çiftliği arazisinin 167 dönüm 500 m² lik kısmının Ankara Belediyesine Satılması Hakkında Kanun ve Cumhurbaşkanınca Geri Gönderme Tezkeresi ve Plan Komisyonu Raporu (1/143) (M. Meclisi S. Sayısı : 108) (Dağıtma tarihi : 1 . 11 . 1974)

8. — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununa 31 . 7 . 1970 tarih ve 1323 sayılı Kanunla eklenen ek 2 nci ve ek 3 ncü maddeleriyle 136 ncı maddesine eklenen (e) bendinin değiştirilmesi ve Kanuna ek geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Plan Komisyonu raporu (M. Meclisi : 1/178; C. Senatosu : 1/332) (M. Meclisi S. Sayısı : 101 ve 101'e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 467). (Dağıtma tarihi : 23 . 5 . 1975)

9. — Kırklareli Milletvekili Mehmet Atagün'ün, Cumhuriyetin 50 nci yılı nedeniyle çıkarılan 1803 sayılı Af Kanunundan kısmen yararlanan şoför veya sürücülerin, mesleklerini icra edebileceklerine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/389) (M. Meclisi S. Sayısı : 163) (Dağıtma tarihi : 23 . 5 . 1975)

× 10. — Dünya Posta Birliği Kuruluş Yasası ile Son protokolü ve bunlara bağlı Birleşmiş Milletler Teşkilâtı ile Dünya Posta Birliği Arasındaki Antlaşmaların onaylanmasının uygun bulunduğuna dair 113 sayılı Kanuna ek Kanun tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri Komisyonları raporu (1/195) (S. Sayısı : 164); (Dağıtma tarihi : 30 . 5 . 1975)

× 11. — Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Avusturya Cumhuriyeti Arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşmasına ek anlaşmanın onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu (1/261) (S. Sayısı : 166) (Dağıtma tarihi : 2.6.1975)

× 12. — Küçüklerin Vatana iadesine dair Avrupa Sözleşmesinin onaylanmasının uygun bulunduğuna ilişkin kanun tasarısı ve Adalet ve Dışişleri komisyonları raporu (1/197) (S. Sayısı : 165) (Dağıtma tarihi : 2 . 6 . 1975)

13. — 171 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Hürriyeti hakkındaki Kanuna bazı maddeler eklenmesi hakkında Kanun tasarısı ve İçişleri ve Adalet komisyonları raporları (1/209) (S. Sayısı : 169) (Dağıtma Tarihi : 3 . 6 . 1975)

14. — Konya Milletvekili Şener Battal'ın, 1446 ve 1610 sayılı kanunlarla değiştirilen 1319 sayılı Emlâk Vergisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında Kanun teklifi ve İçtüzüğün 38 nci maddesi uyarınca Gündeme alınma önergesi. (2/302) (S. Sayısı : 170) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1975).

15. — 5584 sayılı Posta Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bazı maddelerinin kaldırılması hakkında Kanun tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu raporu. (1/176) (S. Sayısı : 171) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1975).

× 16. — 7 Şubat 1970 tarihinde Bern'de imzalanan Demiryoluyle Yolcu ve Bağaj Taşınmasına İlişkin Uluslararası Anlaşma (CIV) ve Ekleri ile Demiryoluyle Eşya Taşınmasına İlişkin Uluslararası Antlaşma (CIM) ve Eklerinin, Ek Protokolün onaylanmasının uygun bulunduğuna dair Kanun tasarısı ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Dışişleri komisyonları raporları (1/208) (S. Sayısı : 167) (Dağıtma tarihi : 5 . 6 . 1975).

Dönem : 4
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 69

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığı Hakkındaki 4357 Sayılı Kanunun 11 ve 14 ncü Maddelerinin Kaldırılması ve Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı Kurulmasına Dair Kanun Tasarısı İle Reddi Hakkındaki Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı Tezkeresi ve Millet Meclisi Plan Komisyonu Raporu (M. Meclisi : 1/37; C. Senatosu : 1/1)

(Not : Millet Meclisi III ncü Dönem Numarası : 1/532)

(M. Meclisi S. Sayısı : 431; C. Senatosu S. Sayısı : 58)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 81, 1/1

25 . 1 . 1972

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30 . 11 . 1971 gün ve 4458 sayılı yazınız:

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimai Yardım Sandığı hakkındaki 4357 sayılı Kanunun 11 ve 14 ncü maddelerinin kaldırılması ve Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığının kurulmasına dair kanun tasarısının reddine dair Geçici Komisyon raporu, Genel Kurulun 25 . 1 . 1972 tarihli 24 ncü Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Ünaldı
Cumhuriyet Senatosu Başkanı V.
Başkanvekili

Açık oy neticesi : (100)

Kabul	:	82
Ret	:	15
Çekinser	:	2
Boş	:	1

Not : Bu tasarı Genel Kurulun 20, 25 . 1 . 1972 tarihli 23 ve 24 ncü birleşimlerinde görüşülmüştür.

C. Senatosunun kabul ettiği rapor

Cumhuriyet Senatosu
Geçici Komisyonu
Esas No. : 1/1
Karar No. : 2

14 . 1 . 1972

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 29 . 11 . 1971 tarihli 8 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen ve Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca 5 . 1 . 1972 tarihinde Geçici Komisyonumuza havale buyrulan «İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığı hakkındaki 4357 sayılı Kanunun 11 ve 14 ncü maddelerinin kaldırılması ve Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığının kurulmasına dair kanun tasarısı» Komisyonumuzun 6 . 1 . 1972 ve 11 . 1 . 1972 tarihlerinde yaptığı toplantılarda Millî Eğitim ve Maliye Bakanlıkları temsilcileri ile Devlet Personel Dairesi Başkanlığı temsilcisinin de katılmaları ile tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının tümü üzerinde yapılan müzakereler sonunda, aşağıdaki nedenlerle, Komisyonumuz ekseriyetinin oyları ile maddelere geçilmesi kabul edilmemiş ve tasarının tümü reddedilmiştir.

1. — 657 sayılı Devlet Personel Kanununun bazı maddelerine değişiklikler getiren 1327 sayılı Kanunun 190 ncı maddesi, sadece Ordu Yardımlaşma Kurumu kapsamına giren personel dışında, tüm Devlet Personelini içerisine alan bir Memur Yardımlaşma Kurumunun kurulmasını öngörmektedir. Millî Eğitim Mensupları ya da bir başka mesleğin mensupları için ayrı bir kurum kurulması kanunun bu açık hükmüne aykırı görülmektedir.

2. — Devlet Personeli için kurulacak sosyal güvenliği sağlayıcı nitelikteki yardımlaşma kurum ve sandıklarının büyük adetler içerisinde bir büyük kurum yerine birden fazla çeşitli kurum ve sandıklar halinde kurulması bu kurumlar arasında, farklı özelliklerden ötürü kaçınılamayacak olan, hukukî koordinasyonsuzluklar sonucu her bir kuruma bağlı personel arasında sosyal haklar yönünden dengesizlikler meydana getirecektir. Ayrıca bu türlü bölünmeler malî ve idarî harcamaları bir ölçüde artıracağı için kurumların işletme maliyetleri yükselerek rantabilitelerini azaltacaktır. Bu da sosyal güvenlik bekleyen personelin bir ölçüde aleyhine olacaktır.

Diğer yönden uzun hizmet yılları süresinde, Bakanlık ve Kurum değiştirecek olan personelin bağlı olduğu bir yardımlaşma kurumundan diğerine geçişte, sosyal güvenlik yönünden, hak kayıplarına uğramasına, hiç olmazsa zorluk çekmesine sebep olacaktır.

3. — Çeşitli yardımlaşma kurumları çeşitli malî ekonomik ve sosyal görüşlerin sahibi olabilirler. Bu hal sosyal güvence bekleyen personelin aleyhine sonuçlar doğurabileceği gibi bu çeşitli kurumlardan birinin kötü bir yönetim sonunda personelini zarara sokması halinde tüm Devlet personelinin sosyal güvenliğindeki eşitlik bozulmuş olacaktır.

4. — Esasen 1327 sayılı Kanunun 190 ncı maddesine göre Hükümetçe hazırlanan «Memur Yardımlaşma Kurumu (MEYAK) Kanun tasarısı» Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuş bulunmaktadır. Birkaç aylık bir zaman aralığı ile Millî Eğitim mensupları için daha önceden bir kanun çıkarmanın yukardaki mahzurlarına karşı sağlayacağı hiçbir fayda da yoktur. Personel Kanununun malî hükümlerinin uygulanması ile birlikte, yalnız Millî Eğitim mensuplarından değil, tüm Devlet personelinden % 5 yardımlaşma keseneği kesildiği için haklarının da aynı zamanda başlayacağı tabiîdir.

5. Evvelce 4357 sayılı Kanunla kurulmuş olan İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığı Kanununun mevcudiyeti, millî eğitim mesnupları için tüm Devlet personelinden ayrı bir statüde yeni bir sandık kurulması için yeter bir sebebolamaz. Bu eski sandığın ilkokul öğretmenleri için sağladığı haklar, yeni statü ve görüşlerin sağladığı haklar karşısında o derece küçük kalmaktadır ki, bu tüm millî eğitim mensuplarını ayrı bir sandıkta toplamanın gerekçesi olarak kabul edilememiştir. Kaldı ki, evvelce sandık kurmuş olanlar yalnız öğretmenler de değildir. Başka meslekler için evvelce kurulmuş sandıklar da vardır. Diğer yönden ilkokul öğretmenleri ve diğer başka meslek mensupları için kurulmuş olan sandıklarda teşekkül eden hakların, yeni Yardımlaşma Kurumu kanunlarında geçici maddelerle zayi olmasını önlemekte mümkün görülmektedir.

6. Komisyonumuzda müzakeresi yapılan tasarıda noksan ve hatalı olarak tespit edilen diğer hususta tasarıda birçok boşlukların bulunması ve bunların ileride yapılacak yönetmeliklerde doldurulmasının düşünülmüş olmasıdır. Millet Meclisine sunulmuş olan MEYAK tasarısında bu durumu bulunmaması ya da başka yönde boşluklar bulunması halinde tüm Devlet personelinin sosyal güvenliği yönünde eşitlik sağlaması mümkün olamayacaktır.

Maddelere geçilmesi kabul edilmeyerek böylelikle tümü reddedilen tasarı Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	Bu Kanunda Sözcü
S. Karaman	Verilen kararın	Kayseri	Bolu
Tabiî Üye	aleyhindeyim	*S. Turan*	*Â. Yılmaztürk*
	Denizli		
	H. Atmaca		

Manisa	Konya	C. Başkanlığınca S. Ü.	Siirt
O. Süersan	*F. Özlen*	*M. İzmen*	*A. Kavak*
	Edirne	**Kütahya**	
	M. N. Ergeneli	*İ. E. Erdinç*	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığı hakkındaki 4357 sayılı Kanunun 11 ve 14 ncü maddelerinin kaldırılması ve Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığının kurulmasına dair kanun tasarısı

Kuruluş :

MADDE 1. — Millî Eğitim Bakanlığına bağlı, bakanlık gözetim ve denetiminde, özel hukuk hükümlerine tabi, tüzel kişiliğe haiz «Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığı» adıyle bir Sandık kurulmuştur.

Sandığın merkezi Ankara'dır.

Kapsam :

MADDE 2. — Sandıkta üç türlü üyelik vardır :

1. Mecburî ve sürekli üyelik :

a) 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamına giren ve Millî Eğitim Bakanlığı kadrolarında görevli öğretmen ve memurlar,

b) Sandık hizmetlerinde çalışanlar,

sandığın mecburî ve sürekli üyesidirler.

2. İsteğe bağlı sürekli üyelik :

a) Emekli Sandığı iştirakçisi olmayanlardan,

(1) Sermayesinin % 50'sinden fazlası sandığa aidolan kurum ve kuruluşlarda çalışanlar,

(2) Özel öğretim kurumlarında görevli olanlar.

b) Emekli Sandığı veya Sosyal Sigortalar iştirakçisi olanlardan :

(1) Millî Eğitim Bakanlığının illerdeki okul, kurum ve kuruluşlarında sürekli görevli olup il özel idareleri kadrolarında aylık veya ücret alanlar,

(2) Üniversite ve Akademi mensupları,

(3) Eğitim ve öğretim hizmetleri ile bunlara ilişkin görevlerde sürekli görevli olup bu fıkranın (1) ve (2) nci bentleri dışında kalan kamu kuruluşları mensupları,

İsterlerse bir defaya mahsus olmak üzere Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu yerine, bu sandığın sürekli üyesi olabilirler.

c) Bilgi ve becerisi ile, sandığın çalışma veya işletme alanlarında hizmetlerinden yararlanılabileceğine Genel Kurulca karar verilenler isterlerse sandığın sürekli üyesi olabilirler.

d) Sandığın üyesi iken veya bu kanunun üyelik kapsamına girip de seçimle Yasama Meclislerine veya mahallî idarelere seçilmiş olanlarla Parlamento dışından bakanlıklara atanan bakanlar da mecburî ve sürekli üye olurlar.

3. Geçici üyelik :

Sürekli üyelerin çalıştıkları kurum ve kuruluşlarda sözleşmeli olarak en az bir yıl geçici süreli çalışanlardan (yabancı uyruklu dâhil) bu geçici görev süresince üye olmak isteyenler sandığa geçici üye olabilirler.

Gelirler :

MADDE 3. — Sandığın gelirleri şunlardır : .

1. Üyelerin aylık tutarlarından kesilecek % 5'ler.

Sandık üyeleri hakkında 657 sayılı Kanunun 1327 sayılı Kanunla değiştirilen 190 ncı maddesi hükümleri uygulanmaz.

Üye kesenekleri ve borç taksitleri kurumlarının bordrolarında gösterilir, kesilir ve 10 gün içinde sandığa veya belli edilecek bankaya yatırılır.

Sandık alacaklarını tahakkuk ettirmeyen, kesmeyen ve süresi içinde göndermeyenlerden bu alacaklar % 10 gecikme zammı ile birlikte âmme alacaklarının tahsili hakkındaki Kanununa göre mahallî maliye teşkilâtınca tahsil olunarak sandığa gönderilir.

2. Devletçe gerçek veya tüzel kişilerce yapılacak her türlü yardım ve bağışlar.
3. Sandığın yapacağı ikraz yardımlarından elde edilecek gelirler.
4. Sandığın kuracağı ve işleteceği sosyal hizmet kuruluşlarından elde edilecek gelirler.
5. Gelir gayeli yatırımlardan elde edilecek gelirler.

Organlar :

MADDE 4. — Sandığın organları şunlardır :

1. Genel Kurul :

Üç yıl için seçimle görevlendirilen 120 üye ile kurulur.

Her il bir seçim çevresi olup en az bir üye ile temsil olunur. İllerce seçilenlerin toplamı 100 üyeyi geçemez, kalan 20 üye de Millî Eğitim Bakanınca seçilir. Aynı usul ve aynı sayıda yedekler de seçilir. Genel Kurul her yıl Temmuz ayında toplanır.

2. Yönetim Kurulu :

Üç yıl için seçilen 9 sandık üyesinden kurulur. Beş üye Genel Kurulca, dört üye de Millî Eğitim Bakanınca seçilir. Aynı miktarda ve aynı usulle yedek üyeler de seçilir.

3. Denetçiler :

Üç yıl için seçilen üç sandık üyesidir. İki asıl ve iki yedek üye Genel Kurulca, bir asıl ve bir yedek üye de Millî Eğitim Bakanınca seçilir.

4. Genel Müdürlük :

Genel Müdür ve yardımcılarının atanma ve işlerine son verilme yetkisi Yönetim Kuruluna aittir. Yönetim Kurulunda Genel Müdürün oyu geçerlidir. Başkan seçimine Genel Müdür katılmaz.

Yönetim Kurulunda görev alacaklardan en az beşi ile denetçiler, Genel Müdür ve yardımcıları (İdarî Genel Müdür Yardımcısı dışında) iktisat, sigorta ve işletmenin çeşitli dallarında yüksek öğrenim görmüş ihtisas sahibi kişilerden olmaları zorunludur. (Denetçilerde ayrıca Maliye ve muhasebe bilgileri de aranır.)

Bunlar içinde, benzer kuruluşlarda başarılı tecrübesi olanlar, lisans üstü öğrenim görenler, bu işe gerekli yabancı dil bilenler tercih edilir.

Genel Müdürlük kadroları, Yönetim Kurulunca saptanır bu kadrolara atama yetkisi Genel Müdüre aittir.

Bu kanunla kurulan sandık organlarında görev alanlar sandığın kuruluşlarında ve iştiraklerinde ikinci bir görev alamazlar.

Sandık organlarıyle Genel Müdürlük kadrolarında seçim ve atama ile görevlendirilen Devlet memurlarına ve 657 sayılı Kanunun 1327 sayılı Kanunla değiştirilen 77 nci maddesine kıyasen işlem yapılır. Emekli Sandığı ile ilişkileri 5434 sayılı Kanunun 17 nci maddesine göre sürdürülür. Bunların atamaları ve görevden alınmaları usulüne göre ilgili makamlarca yürütülür.

Sandık işlerinde ek görevle çalıştırılan Devlet Memurları hakkında 657 sayılı Kanunun 87 nci maddesi uygulanmaz.

Sandığın faaliyetleri :

MADDE 5. — Sandık :

A) Mecburî yardımlar,

B) Sosyal yardım ve hizmetler, yapmak suretiye faaliyette bulunmak.

A) Mecburî yardımlar :

1. Emeklilik yardımı : En az 10 yıl üyeliğini sürdürmüş veya borçlanmış olanlar bu yardıma hak kazanırlar.

Bu yardım üyenin sandığa üye olduğu tarihteki keseneğe esas aylığı ile emeklilik suretiyle, üyeliğinin sona erdiği tarihe kadar gördüğü artışların; üyelik süresinin her tam yılına karşılık olarak bu kanuna ekli (1) numaralı tablodaki emsaller ile çarpımından elde edilecek miktarların toplanmasından ibarettir.

Aylıklarda azalma halinde, yönetmelikte belirtilecek usule göre (2) numaralı tablodan yararlanılır.

2. Maluliyet yardımı,

3. Ölüm yardımı,

Maluliyet ve ölüm yardımları üyenin maluliyeti veya ölümü tarihine kadar geçen süre emeklilik süresi kabul edilerek bulunacak emeklilik yardımı ile almakta olduğu son aylığının altı katının toplamından ibarettir.

Yukarıda (1), (2) ve (3) ncü fıkraların dışında üyelikleri sona erenlerden, üyelik süreleri en az üç yılı doldurmuş bulunanlara kesenekleri iade edilir.

Kesenekleri iade edilmeyenler tekrar üye olurlarsa hakları devam eder.

Sandıktan ayrılmayı gerektiren başka bir Devlet görevine atanarak sandık üyeliğinden ayrılanlara hakları ekli tablolara göre hesabedilerek kesintisiz olarak ödenir.

Türkiye'nin fiilen katıldığı bir harbin başlaması veya öldürücü bir salgın hastalığın başgöstermesi ile mecburî yardımlar ve kesenek iadeleri yapılmaz durur.

Öldürücü salgın hastalık halinde uygulanacak esaslar derhal alınacak aktüer raporlarına istinaden Yönetim Kurulu teklifi üzerine Genel Kurulca saptanır.

Harb sırasında üyelik sıfatını kaybetmiş olanlarla mirasçılarına uygulanacak esaslar aynen yukarıdaki usul dahilinde ve harbin fiilen sona ermesinden sonra kararlaştırılır.

4. Tabiî afetlerden zarar görenlerle evlenme ve doğum hallerinde aktüer raporlarına uygun olarak yönetmelikte gösterilecek miktar ve koşullara göre sandık üyelerine yardım yapılır.

B) Sosyal yardım ve hizmetler :

1. İkraz yardımları :

Okutma, evlendirme, kanser, verem ve akıl hastalıkları gibi uzun süreli bir tedaviye ihtiyaç gösteren hastalık, mesken ve otomobil edinme ve benzeri amaçlarla yapılacak ikraz yardımlarının miktar ve koşulları yönetmelikte belirtilir. Önceliği ve miktarı Yönetim Kurulunca saptanır. İkraz yardımlarından alınacak faiz, teknik faiz nispetinden az olmaz.

2. Sosyal hizmetler.

Üyelerin ve ailelerin her türlü sosyal ve moral ihtiyaçlarının giderilmesi amacıyle sandık :

a) Tüketim maddeleri satış yerleri açabilir.

b) Üyelerinin sağlıkla ilgili ihtiyaçlarını giderici teşebbüslerde bulunabilir.

c) Çocuk yuvaları, öğrenci yurtları, öğretmen lokal ve misafirhaneleri açabilir.

d) Tatil ve dinlenme kampları, spor tesisleri ve eğlence yerleri kurabilir.

e) Yurt içi veya yurt dışı seyahatler tertiplemede ve ev taşıma işlerinde üyelere kolaylıklar sağlayacak teşebbüslerde bulunabilir.

f) Huzur siteleri kurabileceği gibi bu yoldaki teşebbüslere de katılabilir.

g) Eğitsel ve bilimsel yayın evleri açabilir.

h) Üyelerin, yukarıda sayılanlar dışında kalan diğer sosyal ihtiyaçlarını karşılayıcı teşebbüslerde bulunabilir.

Sandığın ilk ve esas amacı üyelerine yukarıda sıralanan mecburî yardımları yerine getirmek olup (B) fıkrasında sıralanan sosyal yardım ve hizmetler mecburî yardımların yapılmasına da-

yanak olan aktüeryal hesaplar sonucuna göre artan fon bulunduğu hallerde ve öncelikleri Yönetim Kurulunca tayin edilmek suretiyle yapılır.

j) Millî Eğitim mensuplarından emekli olmuş ve olacaklarla, bunların bakmakla mükellef aile efradı, dul ve yetimleri sandığın sosyal hizmet ve tesislerinden yararlanır.

C) Gelir gayeli yatırımlar :

Sandık matematik rezervlerinin karşılıkları ile bunların teşkilinden ve sosyal yardım ve hizmetlerin karşılanmasından sonra kalan serbest aktifler aşağıdaki esaslar dahilinde ve yurt kalkınması ile millî ekonominin gelişmesine katkıda bulunacak şekilde kullanılır.

Bu yatırımların bir holding örgütü ile işletilmesi esastır. Sandığın hesap dönemi takvim yılı olup sandık matematik rezervi her takvim yılı sonunda yönetmelikte gösterilen esas ve usuller dahilinde aktüerlere hesap ve kontrol ettirilip Genel Kurulun tasdikine sunulur.

Sandık Genel Kurulunca tasdik edilen matematik rezervlerin karşılıkları sigorta şirketlerinin teminatlarının yatırım yerleri, şart ve oranlarının tabi olduğu hükümler gözönünde tutularak yönetmelikte gösterilen esaslar dahilinde Genel Kurulca tespit ve teşkil olunur.

Sandığın malî durumu her beş yılda bir, en az bir yıl öncesinden başlamak üzere yönetmelikte gösterilecek esaslar dahilinde aktüerlere tetkik ettilerek aktüerlerce hazırlanan rapor gene yönetmelikte belirtilecek yetkili organların tasdikinden sonra Genel Kurulun tasvibine sunulur. Aktüer raporlarında kanuna ekli tablolarda veya mecburi yardım miktarlarında değişiklik yapılmasına katî zaruret olduğu belirtilir ve bu husus Genel Kurulca tasvibedilirse, durum tablolarda gerekli değişiklik yapılmak üzere Millî Eğitim Bakanlığına sunulur.

Emsal tablolarında yapılacak değişiklikler, ancak değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten sonraki kesenekler uygulanır. İlk aktüeryal tetkikat ve malî durum tespiti bu kanunun yürürlük tarihinden en geç iki yıl içinde yaptırılır.

Her beş yılda bir sandığın malî durumunu tespit maksadıyle hakiki değerler üzerinden çıkarılacak bilânçosunda elde edilecek teknik ve plâsman kârı, o tarihte sandığın üyesi bulunanlar arasında sandığa olan iştirakleri nispetinde ve yönetmelikteki esaslar dahilinde paylaştırılır.

Üyelerin sözü geçen kâra iştirak payları, kendilerine derhal ödenmeyip bunların 2 No. lu tabloda arada geçen süreye tekabül eden emsaller çarpımından elde edilecek miktarı emekliliklerinde kendilerine ödenir.

Emekli yardımına hak kazanmadan sandık üyeliğinden ayrılanlarla Millî Eğitim Bakanlığı dışında bir devlet memurluğuna atananlara kâra iştirak payı tutarları ödenmez.

Bu paylar, sandığa kalır ve sandık üyeleri arasında yukarıdaki esaslar dahilinde paylaştırılır.

Yönetmelik :

MADDE 6. — Bu kanunun uygulanmasına ilişkin bütün hususlar ve özellikle organların seçim koşulları, görev ve yetkileri çalışma düzeni, yardım ve hizmet koşulları, matematik rezerv ve bunların karşılıklarının teşkili esasları, fonların işletilmesi ve diğer ayrıntılar Bakanlar Kurulunca yürürlüğe konulacak bir yönetmelikte belirtilir.

Sandığın muafiyetleri :

MADDE 7. — Sandık üyelerinin aylıklarından bu kanun gereğince yapılacak kesenek tevkifatı Gelir Vergisinden muaftır.

Çeşitli hükümler :

MADDE 8 — Sandığın mevcutları ve alacakları Devlet mallarına ait hak ve rüçhanları haizdir. Sandığın gelirleri haciz ve temlik edilemez. Sandığın ödemeleri Sayıştay vizesine tabi değildir.

Geçici hükümler :

MADDE 9. — Bu kanuna aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihte, sandığın eski üyesi olup 10 yıllık geriye doğru borçlanmayı kabul edenlerden, evvelce sandığa ödedikleri aidat toplamından kendilerine yapılmış yardımlardan paylarına düşen miktar çıkarıldıktan sonra kalan, borçlarından düşülür. Evvelce ödenmiş olan aidatın miktarı Yönetim Kurulunca teknik faiz haddi üzerinden aktüerlere yaptırılacak hesap sonunda saptanır.

Emekli olan, ölen, mâlûl olan veya üyelikten ayrılanlara veya bunların mirasçılarına yapılacak yardımlardan ödenmemiş borç miktarı düşülür.

En az 10 yıllık eski üyelerin ellerine geçecek emekli yardımı 7 500 liradan az olamaz.

GEÇİCİ MADDE 2. — Sandığın eski üyesi olup, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce emekliye ayrılmış ve emekli yardımı almamış olanların hakları saklıdır. Bu haklar eski koşullara göre ödenir.

Eski sandığın üyesi iken 1327 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten sonra emekliye ayrılmış olanların, kaybetmiş oldukları üyelikleri dolayısıyle alamadıkları emeklilik yardımı eski koşullara göre, ödemedikleri aidatları alınmak suretiyle, ödenir.

GEÇİCİ MADDE 3. — Bu sandığın üyesi bulunanlardan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 190 ncı maddesine göre Devlet Memurları Yardımlaşma Kurumu aidatı olarak maaşlarından kesilip T. C. Merkez Bankasındaki özel hesapta birikmiş olan aidatların toplamı kanunun yayımı tarihinden itibaren derhal ve en geç bir ay içinde, bu kanun gereğince kurulacak sandığın kurucu komitesine devredilir.

Bu kanunun yayımı tarihinden yürürlük tarihine kadar geçecek sürede bu sandık üyelerinden kesilecek ve T. C. Merkez Bankasındaki hesapta toplanacak kesenekler tutarı da bankaya intikalinden itibaren en geç 15 gün içinde kurucu komitenin göstereceği millî bankalara devredilir.

Bu kanunun yayımı tarihine kadar üyelerden kesilmiş bulunan ve T. C. Merkez Bankasındaki hesaptan devrolunacak kesenekler toplamı kanuna ekli 2 No. lu tablodaki emsallerle, üyenin emeklilik, ölüm ve mâlûliyetine veya üyelikten ayrılmasına kadar geçecek sürelerle çarpılmak suretiyle elde edilecek toplam, üyenin emeklilik, mâlûliyet ve ölüm yardımlarıyle ayrıldığı tarihte hak kazandığı yardım veya alacağına eklenerek ödenir.

GEÇİCİ MADDE 4. — Sandığın yeniden düzenlenmesiyle ilgili :

a) 6 ncı maddede belirtilen yönetmeliği, bu kanunun yayımı tarihinden itibaren bir ay içinde hazırlamak,

b) Bu kanun ve yayımlanacak yönetmeliğe göre gerekli diğer hazırlıkları yapmak,

c) Yeni organların kurulup göreve başlatılmasına ilişkin bütün işleri tamamlamak,

d) 1 Ocak 1972 tarihinden itibaren yeni organlar faaliyete geçip görevlerini devralıncaya kadar geçecek sürede bu kanunda adı geçen organların bütün görev yetki ve sorumluluklarını taşımak,

e) Üyelerinden kesilen ve T. C. Merkez Bankasında birikmiş ve birikecek kesenekleri devralmak,

Üzere Millî Eğitim Bakanı tarafından bir kurucu komite görevlendirilir.

Bu komitede çalışacak komite üyelerinin ücreti Millî Eğitim Bakanı tarafından tespit edilir ve sandıkça ödenir.

Komite yeteri kadar ücreti komite tarafından tespit edilecek uzman veya müşavir çalıştırmaya yetkilidir.

GEÇİCİ MADDE 5. — İlkokul öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının Genel Kurulu, yönetim kurulu ve denetçilerinin görevleri 31 Aralık 1971 tarihinde, ilçe kurullarının görevleri ise geçici 4 ncü madde ile kurulan kurucu komitenin uygun göreceği tarihte sona erer.

Bu organlar geçmiş 1971 hesap yılına ait muamelât, rapor ve ibraa mütaallik görevlerini tasfiye organı sıfatıyle usulüne göre tamamlar ve en geç iki ay zarfında bütün muamelât ve hesapları kurucu komiteye devretmek zorundadır.

Yürürlükten kaldırılan hükümler :

MADDE 10. — 4357 sayılı Kanunun 14 ncü ve aynı Kanunun 7117 sayılı Kanunla değişik 11 nci maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Kanunun yürürlüğü :

MADDE 11. — Bu kanunun geçici 3, 4 ve 5 nci maddeleri kanunun yayımı tarihinde diğer maddeleri ise 1 Ocak 1972 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 12. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

1 NUMARALI TABLO

Yıl	Emsaller	Yıl	Emsaller
1	0,501.700	26	31,902.406
2	1,067.433	27	34,387.780
3	1,652.736	28	37,020.809
4	2,275.313	29	39,809.409
5	2,937.431	30	42,761.766
6	3,641.699	31	46,886.415
7	4,390.573	32	49,192.293
8	5,186.858	33	52,688,509
9	6,033.470	34	56,384.545
10	6,933,495	35	60,290.193
11	7,890.193	36	64,415.506
12	8,907.012	37	68,770.805
13	9,987.917	38	73,366.726
14	11,136.012	39	78,214.117
15	12,355.856	40	83,324.009
16	13,651.632	41	88,707.573
17	15,027.849	42	94,376.366
18	16,489.252	43	100,341.810
19	18,040.836	44	106,615.569
20	19,687.838	45	113,208.986
21	21,435.788	46	120,134.047
22	23,290.474	47	127,402.425
23	25,257.971	48	135,025.536
24	27,344.648	49	143,014.898
25	29,557.149	50	151,381.583

2 NUMARALI TABLO

Yıl	Emsaller	Yıl	Emsaller
1	1,0633	26	4,9363
2	1,1307	27	5,2490
3	1,2023	28	5,5841
4	1,2784	29	5,9349
5	1,3594	30	6,3108
6	1,4455	31	6,7105
7	1,5370	32	7,1355
8	1,6344	33	7,5874
9	1,7379	34	8,0679
10	1,8480	35	8,5789
11	1,9650	36	9,1222
12	2,0895	37	9,6999
13	2,2218	38	10,3143
14	2,3625	39	10,9675
15	2,5121	40	11,6621
16	2,6712	41	12,4007
17	2,8404	42	13,1861
18	3,0203	43	14,0212
19	3,2116	44	14,9092
20	3,4150	45	15,8535
21	3,6313	46	16,8575
22	3,8612	47	17,9252
23	4,1058	48	19,0604
24	4,3658	49	20,2676
25	4,6423	50	21,5512

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/37
Karar No. : 11

11 . 6 . 1974

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan (İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve İçtimaî Yardım Sandığı hakkındaki 4357 sayılı Kanunun 11 ve 14 ncü maddelerinin kaldırılması ve Millî Eğitim Mensupları Sağlık ve Sosyal Yardımlaşma Sandığının kurulmasına dair kanun tasarısı) Millî eğitim Bakanı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü :

Millet Meclisinin 29 . 11 . 1971 tarihli 8 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen adı geçen kanun tasarısı Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına 30 . 11 . 1971 tarihinde gönderilmiştir. Cumhuriyet Senatosu Başkanlığınca 5 . 1 . 1972 tarihinde Geçici Komisyona havale buyurulan kanun tasarısı hakkında Geçici Komisyonun tanzim etmiş bulunduğu rapor muhteviyatı, tüm Devlet personelinin sosyal güvenliği yönünden eşitlik sağlaması mümkün olmayacağı gerekçesiyle Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 25 . 1 . 1972 tarihli 24 ncü Birleşiminde aynen açık oyla kabul edilerek kanun tasarısının maddelerine geçilmesi kabul edilmeyerek tümü reddedilmiş bulunmaktadır.

1 . 9 . 1973 tarihinde yürürlüğe giren Millet Meclisi İçtüzüğü uyarınca komisyonumuza havale buyurularak sonuçlandırılması gereken kanun tasarısı komisyonumuzun 11 . 6 . 1974 tarihli toplantısında; Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun ret gerekçesini benimseyerek Millet Meclisince kabul edilen kanun metninin kabulü kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

		Bu rapor Sözcüsü
Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Sivas	Tekirdağ	Eskişehir
A. Durakoğlu	*Y. Alpaslan*	*A. A. Köksal*
Ağrı	Çanakkale	Denizli
C. Erhan	*O. O. Çaneri*	*H. Oral*
Edirne	Elâzığ	Erzurum
İ. Ertem	*H. Buz*	*R. Danışman*
İstanbul	İzmir	İzmir
A. N. Ölçen	*C. Karagözoğlu*	*A. K. Önder*
Kayseri	Malatya	Malatya
C. Cebeci	*M. Delikaya*	*H. Gökçe*

Manisa
H. Okçu

Tokat
Söz hakkım mahfuzdur.
H. Abbas

Dönem : 4
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 78

Uşak Eski Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 Tarih ve 2739 Sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller Hakkındaki Kanunun 2 nci Maddesinin (D) ve (E) Fıkralarının Değiştirilmesine Dair Kanun Teklifi Hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı Tezkeresi ve İçişleri Komisyonu Raporları ve Millet Meclisi Metni (M. Meclisi : 2/1; C. Senatosu : 2/217)

(Not : Millet Meclisi Dönem 2, S. Sayıları : 178, 178'e 1 nci ek, 178'e 2 nci ek;)

(C. Senatosu S. Sayıları : 953 ve 953'e ek)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 8034 - 2/217

8 . 12 . 1967

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 5 . 6 . 1967 gün ve 7544 sayılı yazınız :

27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1967 tarihli 9 ncu Birleşiminde işarî oyla reddedilmiş, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Saygılarımla.

İbrahim Şevki Atasağun
Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Millet Meclisi İçişleri Komisyonunun ilk raporu. (C. Senatosuna sevkinden önce)
(S. Sayısı : 178'den)

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/258
Karar No. : 12

28 . 12 . 1966

Yüksek Başkanlığa

Uşak Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun 27 . 5 . 1935 tarihli ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair olan kanun teklifi, teklif sahibi ve ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle komisyonumuzda görüşüldü :

Tümü üzerinde cereyan eden müzakereler sonunda, gerekçede tafsilen belirtilen hususlar komisyonumuzca da yerinde görülerek teklif aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı Sakarya *K. Eroğan*	Sözcü Ankara *K. Yılmaz*	Balıkesir *İ. Aytaç*
Eskişehir *Ş. Asbuzoğlu*	İçel *M. Arıkan*	Mardin F. Uluç İmzada bulunamadı
Muş *K. Özsarıyıldız*	Ordu Muhalifim *R. Aybar*	Samsun *M. Gedik*
	Trabzon Muhalifim *H. Orhon*	

Millet Meclisi İçişleri Komisyonunun C. Senatosundan döndükten sonra verdiği ikinci rapor (S. Sayısı : 178'e 1 nci ekten)

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/258
Karar No. : 24

3 . 4 . 1968

Yüksek Başkanlığa

Evvelce komisyonumuzda görüşülüp, müspet olarak 28 . 12 . 1966 tarih ve 12 karar sayısıyle, Genel Kurula intikal eden ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 1 . 6 . 1967 tarihli 111 nci Birleşiminde kabul edilerek 5 . 6 . 1967 tarihinde Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına sevk olunan «Uşak Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair olan kanun teklifinin, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1967 tarihli 9 ncu Birleşiminde reddi neticesi komisyonumuza tekrar havale buyurulan mezkûr kanun teklifi, teklif sahibinin iştirakiyle komisyonumuzda yeniden görüşüldü.

Tümü üzerinde cereyan eden görüşmeler neticesinde; komisyonumuzun, teklifin aynen kabulüne dair olan ve tarih numarası yukarıda yazılı bulunan raporumuzda tespit edilen görüşte ısrar edilmesine ve C. Senatosunun redde dair olan kararının benimsenmemesine karar verildi.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

		Bu rapor sözcüsü
Başkan	Başkanvekili	Kâtip
Sakarya	Samsun	Kars
K. Eroğan	*M. Gedik*	*C. N. Koç*
Adıyaman	Ankara	Eskişehir
A. Turanlı	*Z. Pehlivanlı*	Senatonun kararı yerindedir. Teklifin reddi lâzımdır
		Ş. Asbuzoğlu
Kars	Kastamonu	Ordu
T. Göle	*A. Ş. Bohça*	Muhalifim
		Söz hakkım mahfuzdur
		R. Aybar
Tokat	Trabzon	Hatay
O. Saraç	Senatonun kararına uyulmasının yerinde olduğu kanaatindeyim.	*Ş. Mursaloğlu*
	Bu maksatla muhalifim	
	H. Orhon	

Millet Meclisi İçişleri Komisyonunun 1969 yılında tekabbül için verdiği 3 ncü rapor
(S. Sayısı : 178'e 2 nci ek)

İçişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/258
Karar No. : 6

1 . 2 . 1969

Yüksek Başkanlığa

3 ncü toplantı yılında gündemde bulunan, fakat Genel Kurulda görüşülemediğinden komisyonumuza iade olunan Uşak Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel Tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifi hakkında komisyonumuzca evvelce tanzim edilen 3 . 4 . 1968 tarih ve 24 karar sayılı raporun aynen kabulüne karar verilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
Sakarya	Samsun	Ankara
K. Eroğan	*M. Gedik*	*M. K. Yılmaz*
Adıyaman	Diyarbakır	Eskişehir
A. Turanlı	*A. Ensarioğlu*	Muhalifim
		Ş. Asbuzoğlu
Konya	Ordu	Trabzon
S. F. Önder	Muhalifim	Muhalifim
	R. Aybar	*H. Orhon*

İçişleri Komisyonunun 4 ncü dönemde verdiği rapor

Millet Meclisi
İçişleri Komisyonu
Esas No. : 2/1
Karar No. : 13

18 . 6 . 1974

Yüksek Bakanlığa

Evvelce Komisyonumuzda görüşülüp, müspet olarak 28 . 12 . 1966 tarih ve 12 karar sayısıyle, Genel Kurula intikal eden ve Millet Meclisi Genel Kurulunun 1 . 6 . 1967 tarihli 111 nci Birleşiminde kabul edilerek 5 . 6 . 1967 tarihinde Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına sevk olunan «Uşak eski Milletvekili Fahri Uğrasızoğlu'nun, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal Bayram ve Genel tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair olan kanun teklifinin, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 12 . 1967 tarihli 9 ncu Birleşiminde reddi neticesi Komisyonumuza tekrar havale buyurulan mezkûr kanun teklifi» ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda yeniden görüşüldü.

Tümü üzerinde yapılan görüşme sonunda, 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Kanunun 2 nci maddesinin tadiline mütedair kanun teklifinin gerekçesinde belirtilen hususlar yerinde görülerek, Komisyonun 28 . 12 . 1966/12, 3 . 4 . 1968/24 ve 1 . 2 . 1969/6 tarih ve karar sayılı raporlarında tespit olunan görüşte, ısrar edilmesine ve C. Senatosunun redde dair kararının benimsenmemesine karar verildi.

Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
İçel	Mardin	Konya	İzmir
Muhalifim	*N. Yılmaz*	*Ş. Battal*	*R. Özen*
Söz hakkım saklıdır			
H. Baloğlu			
Adana	Afyon Karahisar	Ağrı	Ankara
A. Topaloğlu	Ş. Yüzbaşıoğlu	*K. Şahin*	H. Akmumcu
İmzada bulunamadı	İmzada bulunamadı		İmzada bulunamadı
Çorum	Eskişehir	Giresun	Hakkâri
E. Eken	*N. Önal*	*H. Vamık Tekin*	*M. İlçin*
İmzada bulunamadı			
İçel	İstanbul	Kastamonu	Konya
İ. Göktepe	*M. Kâzım Özeke*	*H. Öztürk*	*İ. Büyükyaylacı*
Kütahya	Malatya	Mardin	Niğde
M. Ersoy	*A. Karaaslan*	*S. Güneştan*	*M. Bıyık*
	Sivas	Yozgat	
	İ. Karaçam	Söz hakkım mahfuz	
	İmzada bulunamadı	*M. Asri Ünsür*	

MİLLET MECLİSİNİN KABUL ETTİĞİ METİN

27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal bayram ve Genel tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkralarının değiştirilmesine dair kanun teklifi

MADDE 1. — 27 . 5 . 1935 tarih ve 2739 sayılı Ulusal bayram ve Genel tatiller hakkındaki Kanunun 2 nci maddesinin (D) ve (E) fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 2. — (D) — Şeker Bayramı; arefe günü saat 13.00'te başlamak üzere üçbuçuk gün.
(E) — Kurban Bayramı; arefe günü saat 13.00'te başlamak üzere dörtbuçuk gün.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

Not : Bu metin Millet Meclisinin 1 . 6 . 1967 tarihli 111 nci Birleşiminde kabul edilmiştir.

Dönem : 4
Toplantı : 1

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 87

Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner ve 57 arkadaşının, 5434 Sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında Kanun teklifi ve Plan Komisyonu raporu (2/228)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2136 - 3813

5 . 6 . 1974

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Cumhuriyet Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner ve arkadaşlarının, 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi ve gerekçesi ilişik olarak gönderilmiştir.

Gereğini işlemin yapılmasını rica ederim.

Saygılarımla

Tekin Arıburun
Cumhuriyet Senatosu
Başkanı

Cumhuriyet Senatosu Sayın Başkanlığına

5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında hazırlamış olduğumuz kanun teklifimiz ilişikte sunulmuştur.

Gereğine müsaadelerini saygıyle arz ederiz.

Siirt Üyesi *S. Öner*	Kars Üyesi *M. Şâmiloğlu*	Malatya Üyesi *M. Delikaya*
Rize *T. Doğan*	Muş Üyesi *İ. İlhan*	Sivas *A. Durakoğlu*
Bursa *M. Emekli*	Bingöl Milletvekili *H. C. Ezman*	Ankara *M. Alıcı*
Sivas Üyesi *K. Kangal*	İstanbul Üyesi *M. Feyyat*	Mardin *M. A. Arıkan*
Kars Milletvekili *H. Yıldırım*	Adıyaman Milletvekili *K. Tabak*	Mardin Milletvekili *N. Yılmaz*
Muş Milletvekili *T. İleri*	Bingöl Üyesi *A. H. Yurtsever*	Eskişehir Milletvekili *N. Oral*
Amasya *H. Bütüner*	Erzincan *H. Çetinkaya*	İstanbul Milletvekili *İlhan Özbay*
Diyarbakır *B. Karakoç*	Diyarbakır Milletvekili *M. Uyanık*	Siirt *A. Zilân*

Hakkâri Milletvekili
M. İlçin
Antalya
F. Özçelik
Hakkâri Üyesi
N. Cidal
Artvin Üyesi
R. Kocaman
Yozgat Üyesi
V. Uyar
Elâzığ Milltevekili
O. Senemoğlu
Gaziantep Milletvekili
Y. Öztürkmen
Burdur Milletvekili
A. Sanlı
Aydın Milletvekili
İ. Ayhan
Giresun Milletvekili
O. Yılmaz
Tokat Milletvekili
A. Kurt

İstanbul Milletvekili
N. Ökmen
Tunceli
S. Yıldırım
İstanbul Üyesi
F. H. Esatoğlu
Erzurum Üyesi
H. Nalbantoğlu
Yozgat Milletvekili
N. Korkmaz
Gaziantep
M. Güneş
Artvin Milletvekili
T. Altunkaya
Ağrı Milletvekili
C. Erhan
Adıyaman Milletvekili
R. Yıldırım
İstanbul Milletvekili
A. Köksaloğlu
Erzincan Milletvekili
N. Karsu
İçel Milletvekili
H. Baloğlu

Mardin
A. Türk
Elâzığ Milletvekili
H. Buz
Balıkesir Milletvekili
O. Üretmen
Adana Milletvekili
M. Can
Hatay Üyesi
K. Kılıçoğlu
Sivas Üyesi
A. Altay
Konya Milletvekili
H. Keçeli
Hatay Milletvekili
M. Sönmez
Gaziantep Milletvekili
M. Özmen
Giresun Milletvekili
V. Tekin
Hatay Milletvekili
M. Yılman

GEREKÇE

Bazı mesleklerde geçen sürelerin borçlanmak suretiyle bir kısmının fiili hizmet sürelerine eklenmesi 1136 ve 1238 sayılı kanunlarla kabul edilmiş ve bu hakkın kullanılması için altı aylık borçlanma süresi kabul edilmiştir.

T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinin çok girift ve teknik nitelikte olmasından dolayı birçok hak sahibi bu süreyi geçirmiş ve Yüce Meclis 5 . 3 . 1970 gün ve 1453 sayılı Kanun ve 8.7.1971 gün ve 1425 sayılı Kanun ve 2 . 6 . 1972 gün ve 1592 sayılı kanunlarla altışar ay bu süreyi uzatmıştır. Bu uzatmaya rağmen de durumdan haberdar olamayıp hakkını kaybeden çok az sayıda vatandaş vardır. Bunların da sosyal güvenliğe sahibolmaları amacı ile bu kanun teklifi hazırlanmıştır. Esasen Emekli Sandığı Kanununa 545 sayılı Kanunla eklenen maddelerle borçlanma hükümlerinde hizmet borçlanması müracaatı için tanınan süreler hemen hemen hiç yok denecek kadar geniş tutulmuş bulunmaktadır.

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Büte Plan Komisyonu
Esas No. : 2/228
Karar No .: 17

27 . 6 . 1974

Millet Meclisi Başkanlığına

Komisyonumuza havale buyurulan «C. Senatosu Siirt Üyesi Süreyya Öner ve 57 arkadaşının, 5434 sayılı T. C. Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi» Emekli Sandığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de hazır bulunduğu oturumda incelendi ve görüşüldü.

Sosyal güvenlik müessesesinin anlam ve kapsamının genişletilerek, tüm çalışanların güvenliğe kavuşturulması ve emekliliğe esas olacak fiilî hizmet sürelerinin hakkaniyet esaslarına göre düzenlenmesi hususları, 1961 Anayasasının devlete yüklediği ödevler arasındadır.

1136 ve 1238 sayılı kanunlarla, bazı mesleklerde geçen sürelerin bir kısmının borçlanmak suretiyle, fiilî hizmet sürelerine eklenmesi hususu, altı aylık borçlanma süresi tanınmak suretiyle kabul edilmişti.

Ancak, T. C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerinin çok karmaşık ve teknik nitelikte olmaları nedeniyle, bir çok hak sahipleri bu süreyi geçirmiş ve Yüce Meclis, üç defa altışar ay olmak üzere, bu hakkı kullanma süresini, uzatmıştır. Bütün bunlara rağmen çok az sayıda hak sahipleri, durumdan haberdar olamayıp haklarını kaybetmişlerdir.

Kalan kısmın da bu haktan yararlanması gayesiyle hazırlanan bu teklif Komisyonumuzca da olumlu bulunarak maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Teklifin 1, 2 ve 3 nçü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun tasviplerine sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan Sivas *A. Durakoğlu*	Sözcü Adıyaman *A. Ünsal*	Kâtip Eskişehir *A. A. Köksal*
Ağrı *C. Erhan*	Artvin *T. Altunkaya*	Çanakkale *O. O. Çaneri*
Denizli *H. Oral*	Edirne Söz hakkım mahfuzdur *İ. Ertem*	Elâzığ *H. Buz*
Erzurum *R. Danışman*	Gaziantep *Y. Öztürkmen*	Giresun *O. Yılmaz*
Gümüşhane Söz hakkım mahfuzdur *T. Yücel*	İstanbul *A. N. Ölçen*	İstanbul *M. Tüzün*
İzmir *Y. Ergenekon*	İzmir Söz hakkım mahfuzdur *C. Karagözoğlu*	İzmir *A. K. Önder*
Kayseri *C. Cebeci*	Kayseri Söz hakkım mahfuzdur *H. Nakiboğlu*	Konya Ö. Ölçmen İmzada bulunamadı
Kütahya *A. M. Ablum*	Malatya *M. Delikaya*	Ordu *B. Taranoğlu*
	Tokat *H. Abbas*	

C. SENATOSU SİİRT ÜYESİ SÜREYYA ÖNER VE 57 ARKADAŞININ TEKLİFİ

5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa bir geçici madde eklenmesi hakkında kanun teklifi

MADDE 1. — 8 Haziran 1949 gün ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Geçici Madde :

İştirakçilerden 1136 ve 1238 sayılı kanunlar uyarınca serbest avukatlıkta geçen hizmet sürelerinin borçlanmak suretiyle fiilî hizmetlerine eklenmesi için, zamanında müracaat edememiş olanlarla bu kanunların yürürlük tarihinden sonra iştirakçi olanlar dahil olmak üzere 5 . 3 . 1970 gün ve 1243 sayılı Kanunun geçici 1 ve geçici 2 nci ve 8 . 7 . 1971 gün ve 1425 sayılı Kanunun geçici 18 nci maddelerine göre, süresinde müracaat edememiş bulunanlara bu kanunun yayınlandığı tarihten itibaren yeniden altı aylık müracaat süresi tanınmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

1868 Sayılı 1975 Yılı Bütçe Kanununa Bağlı (A) ve (R) İşaretli Cetvelde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu Raporuna Dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyonu Başkanlıkları Tezkereleri (M. Meclisi : 1/292; C. Senatosu : 1/351)

(Not : C. Senatosu S. Sayısı 486)

Cumhuriyet Senatosu
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 2942 - 1/351

6 . 6 . 1975

BÜTÇE KARMA KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

İlgi : 30 . 5 . 1975 gün ve 80 sayılı yazınız :

1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) ve (R) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısının, Bütçe Karma Komisyonunca kabul olunan metni, Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 6 . 1975 tarihli 62 nci Birleşiminde aynen ve açık oyla kabul edilerek, dosya ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini rica ederim.

Saygılarımla.

Mehmet Ünaldı
Cumhuriyet Senatosu Başkanı V.
Başkanvekili

AÇIK OY NETİCESİ : 101

Kabul :	100
Ret :	1

Bütçe Karma Komisyonu raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bütçe Karma Komisyonu
Esas No. : 1/292, C. S. 1/351
Karar No. : 187

6 . 6 . 1975

Millet Meclisi Başkanlığına

Cumhuriyet Senatosu Genel Kurulunun 5 . 6 . 1975 tarihli 62 nci Birleşiminde aynen kabul edilen «1868 sayılı 1975 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A) ve (R) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında Kanun tasarısı» ve Bütçe Karma Komisyonu raporu ilişikte sunulmuştur.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Bütçe Karma Komisyonu
Başkanı
Aydın Milletvekili
İ. Sezgin

Dönem : 4
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 173

T. B. M. M. Saymanlığının Aralık 1974, Ocak, Şubat 1975 Ayları Hesabına Ait Millet Meclisi Hesaplarını İnceleme Komisyonu Raporu (5/31)

Hesapları İnceleme Komisyonu Raporu

Millet Meclisi
Hesaplarını İnceleme Komisyonu
Esas No. : 5/31
Karar No. : 6

3 . 6 . 1975

Yüksek Başkanlığa

	41 529 479 47	Aralık 1974 başında Bankada mevcut para.
+	83 902 551 47	Aralık 1974, Ocak, Şubat 1975 aylarında Ziraat Bankasının aldığı para.
	125 432 030 94	Toplam.
—	65 861 720 45	Aralık 1974, Ocak, Şubat 1975 aylarında Ziraat Bankasının harcadığı para.
	59 570 310 49	Mart 1975 başında Bankada mevcut para.

Millet Meclisi Saymanlığının Aralık 1974, Ocak, Şubat 1975 aylarına ait hesapları incelendi:

Aralık 1974 de Ziraat Bankasındaki 41 529 479 47 liralık mevcudu ile Aralık 1974, Ocak, Şubat 1975 aylarında Hazineden 83 902 551 47 lira alınarak Bankadaki hesaba yatırılan meblâğın cem'an 125 432 030,94 lira olduğu, mevcuttan sarfolunan 65 861 720 45 lira tenzil edildikten sonra, Mart 1975 başında Bankadaki kasa mevcudunun 59 570 310 49 liradan ibaret olduğu ve Saymanlıktaki defterlerle sarf evrakının birbirine uygun bulunduğu görülmüştür.

Genel Kurulun bilgisine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Komisyon Başkanı	Başkanvekili	Sözcü	Denetçi
İçel	K. Maraş	Bilecik	Amasya
Ç. Yılmaz	*M. Özdal*	*M. Ergül*	*V. Meşhur*
Adana	Afyon K.	Antalya	Çankırı
Y. Hocaoğlu	*S. Mutlu*	*İ. Ataöv*	*A. Tosyalıoğlu*
Erzincan	Kars	Konya	Sivas
H. Çetinkaya	*C. Ünal*	*N. Kalaycıoğlu*	V. Karaçorlu
			(İmzada bulunamadı.)

Zonduldak
F. Fırat
(İmzada bulunamadı.)